

Azərbaycanda tətbiq edilən qabaqcıl şəhərsalma və mühəndislik həlləri beynəlxalq təcrübə yaradır

6-cı Azərbaycan Beynəlxalq "Qarabağın Bərpa, Yenidənqurma və İnkişafı" - "RebuildGarabagh" sərgisinin iştirakçlarına

Hörmətli tədbir iştirakçıları!

Sizi 6-cı Azərbaycan Beynəlxalq "Qarabağın Bərpa, Yenidənqurma və İnkişafı" - "RebuildGarabagh" sərgisinin açılış mərasimində səmimi-qəlbədən salamlayır, təbriklərini bütün iştirakçılara uğurlar arzulayıram.

44 günlük Vətən müharibəsində qazanılmış Zəfər Qarabağ və Şərqi Zəngəzur üçün yeni quruculuq və inkişaf mərhələsinin əsasını qoymuşdur. "Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Programı" çərçivəsində şəhər və kəndlərimiz yenidən qurulur, soydaşlarımızın doğma yurdlarına təhlükəsiz qayıdışı təmin edilir. Azərbaycan bu işləri öz maliyyə imkanları hesabına həyata keçirir. İndiyədək bərpa və yenidənqurmaya dövlət büdcəsindən 25.5 milyard manat vəsait ayrılmışdır.

Böyük qayıdışın təhlükəsiz həyata keçirilməsi üçün 300 min hektardan çox ərazi minlərdən və partlayıcı sursatdan təmizlənmiş, 47 yaşayış məntəqəsinə 40 mindən çox insan qayıtmışdır. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə hazırda 100 minə yaxın insan yaşayır, təhsil alır və fəaliyyət göstərir.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə qurulan nəqliyyat infrastrukturunu yaşayış məntəqələrini bir-biri ilə və ölkənin vahid iqtisadi məkanı ilə birləşdirir. İndiyədək 1500 kilometrə yaxın yol tikilmiş, 11.7 kilometr uzunluğunda Murovdağ tuneli dünyada müəkkəb dağlıq şəraitdə həyata keçirilən quruculuq işlərinin mühüm mühəndislik nümunəsinə çevrilmişdir. Füzuli, Zəngilan və Laçın beynəlxalq hava limanları istifadəyə verilmişdir. Demir yollarının inşası davam etdirilir. Horadiz-Ağbend demir yolu xətti Zəngəzur dəhlizinin mühüm tərkib hissəsi kimi Azərbaycanın beynəlxalq nəqliyyat və logistika əlaqələrinin genişlənməsində strateji əhəmiyyət daşıyır.

Yeni yaşayış məntəqələrinin və istehsal sahələrinin fəaliyyəti üçün enerji və su təminatı da vardır. Regionda 1 yeni su anbarı tikilmiş və 5 su anbarı bərpa edilmiş, 13 yarımstansiya və ümumi gücü 307 meqavat olan 38 su-elektrik stansiyası istismara verilmişdir. Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun "yaşıl enerji zonası" kimi inkişaf etdirilməsi bu infrastrukturun qurulmasında əsas istiqamətlərdən biridir.

İnfrastrukturun inkişafı yaşayış məntəqələrində müasir sosial xidmətlərin təşkili ilə müşayiət olunur. Regionda 40 təhsil və 20 səhiyyə müəssisəsi, habelə Xankəndidə Qarabağ Universiteti fəaliyyətə başlamışdır. Dövlət, bank, poçt və rabitə xidmətlərinin də əhatəsi genişlənir. Laçın, Zəngilan, Füzuli və Ağ-

damda tikilərək istifadəyə verilmiş inzibati mərkəzlər sosial təminat, məşğulluq və digər sahələrdə xidmətlərin əhaliyə vahid məkanda operativ göstərilməsinə imkan verir.

İnfrastruktur quruculuğu Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun tarixi-mədəni simasının bərpası ilə tamamlanır. İşğal dövründə dağıdılmış və zərər görmüş tarixi-mədəni və dini abidələrin bərpası, müasir turizm infrastrukturunun yaradılması regionun zəngin irsinin qorunmasına, mədəni və mənəvi həyatının dirçəlməsinə, turizm potensialının reallaşdırılmasına xidmət edir.

Regionun dirçəldilməsi işğal ekoloji fəsadlarının aradan qaldırılmasını da əhatə edir. İşğal dövründə 54.3 min hektar meşə sahəsi məhv edilmiş, torpaq və su ehtiyatları çirkləndirilmişdir. İndiyədək 600 hektar meşə fondu bərpa olunmuşdur. Çünki meşələrin və su ekosistemlərinin bərpası, iqlim dəyişmələrinin təsirlərinə davamlı tikinti həllərinin tətbiqi regionun uzunmüddətli inkişafı üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Böyük Qayıdışa dair Dövlət Programının növbəti ikinci mərhələsində əsas məqsəd yaradılmış imkanlar əsasında özəl investisiyaları, daimi məşğulluğu və ixracəyönlü istehsalı daha da genişləndirmək, Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun ölkə iqtisadiyyatında yeni artım mərkəzi kimi mövqeyini möhkəmləndirməkdir. Regionda tətbiq edilən qabaqcıl şəhərsalma və mühəndislik həlləri Azərbaycanın digər bölgələri ilə yanaşı, beynəlxalq miqyasda da istifadə oluna biləcək təcrübə yaradır.

Bu baxımdan, 2026-cı ildə Bakıda BMT-nin Məskunlaşma Programının təşkilatlığı ilə Dünya Şəhərsalma Forumunun (WUF13) uğurla keçirilməsi ölkəmizin şəhərsalma sahəsində əldə etdiyi nailiyyətlərin beynəlxalq səviyyədə təqdim olunmasına və global dialoqda mövqeyinin möhkəmlənməsinə xidmət etmişdir. "Xəzər İnşaat Həftəsi" çərçivəsində keçirilən "RebuildGarabagh" və "BakuBuild" sərgiləri həmin təcrübənin paylaşılmasına, yeni texnologiyaların tətqimatına və işgüzar tərəfdaşlıqlar qurulmasına geniş imkanlar yaradır. Əminəm ki, bu tərəfdaşlıqlar konkret layihələrdə də öz əksini tapacaq. Böyük qayıdış və regionun uzunmüddətli inkişafına mühüm töhfə verəcəkdir.

Sərginin işinə uğurlar, hər birinizə fəaliyyətinizdə yeni nailiyyətlər arzulayıram.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 oktyabr 2026-cı il

İlham Əliyevin yaratdığı müasir Azərbaycan

Suveren dövlət, güclü iqtisadiyyat, sosial rifah, qüdrətli ordu

23 il öncə cənab İlham Əliyev xalqın yekdill dəstəyi ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilərkən ölkəmiz Ulu Öndərin rəhbərliyi ilə artıq siyasi sabitliyini bərpa etmiş, bazar iqtisadiyyatının əsaslarını formalaşdırmış, beynəlxalq enerji layihələri vasitəsilə inkişaf üçün mühüm imkanlar qazanmışdı. Belə bir dönmədə qarşıda duran əsas vəzifə bu potensialı davamlı dövlət gücünə çevirmək idi. Bunun üçün dövlət idarəçiliyi yeni çağırışlara uyğun təkmilləşdirilməli, institusional islahatlar dərinləşdirilməli, insan kapitalına investisiyalar artırılmalı, regionlar arasında inkişaf fərqləri azaldılmalı və milli təhlükəsizliyin bütün komponentləri gücləndirilməli idi. Prezident İlham Əliyev bütün bunları məharətlə vahid bir sistemə çevirdi və dövlətçi-

lik modelinin əsas xüsusiyyətlərindən biri olan inkişafın sistemli xarakter daşmasını təmin etdi.

Bu modelin əsas sütunlarından biri güclü iqtisadiyyatın yaradılması oldu. Prezident İlham Əliyev dəfələrlə vurğulamışdır ki, iqtisadi cəhətdən müstəqil olmayan dövlət tam mənada siyasi müstəqilliyini də təmin edə bilməz. Məhz bu prinsip dövlət siyasətinin iqtisadi fəlsəfəsini müəyyənləşdirir. Enerji sektorunda əldə olunan gəlirlər ölkənin maliyyə dayanıqlığının gücləndirilməsinə, strateji valyuta ehtiyatlarının artırılmasına, genişmiqyaslı infrastruktur layihələrinin maliyyələşdirilməsinə və qeyri-neft sektorunun inkişafına yönəldilmişdir. Nəticədə Azərbaycan yalnız enerji ixrac edən ölkə deyil, həm də nəqliyyat-logistika, sənaye, kənd təsərrüfatı və xidmət

sektorlarının inkişaf etdiyi çoxşaxəli iqtisadi model formalaşdırmağa nail olmuşdur.

Cənab İlham Əliyevin irəli sürdüyü inkişaf strategiyasının mühüm istiqamətlərindən biri də institusional idarəetmənin təkmilləşdirilməsi olmuşdur. Müasir dövrdə dövlətin gücü yalnız qəbul edilən qərarlarla deyil, həmin qərarların icra mexanizmlərinin səmərəliliyi ilə də ölçülür. Bu baxımdan idarəetmə sistemində çevikliyin artırılması, dövlət xidmətlərinin rəqəmsallaşdırılması, elektron hökumət mexanizmlərinin genişləndirilməsi və vətəndaş məmnunluğunun yüksəldilməsi istiqamətində ardıcıl addımlar atılmış, dövlət idarəçiliyində yeni texnologiyaların tətbiqi, xidmətlərin sadələşdirilməsi və şəffaflığın artırılması idarəetmə keyfiyyətinin yüksəldilməsinə xidmət etmişdir.

9

AZƏRBAYCANIN YENİ İNKİŞAF MƏRHƏLƏSİ: vəzifələr, prioritetlər və strateji hədəflər

Azərbaycan Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevin YAP-ın VIII Qurultayında nitqindən irəli gələn vəzifələrin həyata keçirilməsinə həsr olunmuş "dəyirmi masa"

"Dəyirmi masa"ya yekun vuran "Azərbaycan" qəzetinin direktor-baş redaktoru Bəxtiyar Sadiqov tədbirin dərinməzmunlu və faydalı müzakirələrlə keçdiyini vurğulayıb. Xüsusilə qeyd olunub ki, "dəyirmi masa"nın önəmi xalqımızın və dövlətimizin taleyində müstəsna rol oynayan əlamətdar bir tarixə - 15 oktyabr 2003-cü ildə cənab İlham Əliyevin ilk dəfə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməsinin 23-cü ildönümünə təsadüf etməsində-

dir. Ötən 23 illik şərəfli dövrdə dövlətimiz Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə çoxsaylı uğurlara, tarixi zəfərlərə im-

za atıb. Bu illər ərzində Azərbaycan xalqı Müzəffər Ali Baş Komandanın ətrafında "Dəmir yumruq" kimi sıx birləşərək öz çoxillik arzusuna çatıb, nəticədə dövlətimizin ərazi bütövlüyü və suverenliyi tam təmin olunub. Qazanılan bu misilsiz nailiyyətlər ölkəmizin iqtisadi, siyasi və hərbi qüdrətini zirvəyə qaldırmaqda yanaşı, regionda və dünyada yeni geosiyasi reallıqlar yaradıb.

5-6-7

Çoxtərəfli diplomatiyada aparıcı rol

Azərbaycanın AQEM-ə sədrliyi təşkilatın fəaliyyətinə yeni inkişaf və məzmun qazandırır

AQEM-in fəaliyyətində mühüm rol oynayan Azərbaycan təşkilatın Nizamnaməsinin yekunlaşdırılması və institusiyalaşmanın tamamlanması istiqamətində ardıcıl işlər görüb, təşkilat çərçivəsində yeni mexanizmlərin yaradılması istiqamətində mühüm addımlar atılıb. Təşkilat çərçivəsində AQEM Qadınlar Şurası və Maliyyə Şurası təsis edilib. İştirakçı dövlətlərin aparıcı universitetlərinin Tərəfdaşlıq Şəbəkəsinin inkişafı davam etdirilib, biznes-forumlar, gənclər üçün tədbirlər və digər ixtisaslaşmış görüşlər keçirilib. Cari ildə isə təşkilatın institusional inkişafı və praktiki əməkdaşlıq istiqamətləri üzrə işlər davam etdirilib.

Bütün bu uğurlu fəaliyyətlə bağlı Prezident İlham Əliyev oktyabrın 1-də AQEM Media Forumunun iştirakçılarına müraciətində bildirdi: "Son iki il ərzində bu təşkilata sədrlik edən Azərbaycan qarşılıqlı etimad quruculuğu tədbirlərinin təmin olunması yolunda qətiyyət və ardıcılıq nümayiş etdirərək AQEM-in institusional imkanlarının gücləndirilməsi, praktiki birgə fəaliyyətin genişləndirilməsi və təşkilatın beynəlxalq münasibətlər sistemində rolunun daha da artırılması üçün səylərini əsirgəməmişdir".

10

Vətən müharibəsi

6 il əvvəl həmin gün

11

Prezident İlham Əliyev Şri-Lankanın xarici işlər, xarici məşğulluq və turizm nazirini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 14-də Şri-Lanka Demokratik Sosialist Respublikasının xarici işlər, xarici məşğulluq və turizm naziri Vicita Heratı qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirənin (AQEM) Zirvə görüşünə də iştirak etmək üçün Prezident İlham Əliyev Şri-Lankanın xarici işlər, xarici məşğulluq və turizm nazirini qəbul edib.

si, həmçinin Azərbaycanın uğurlu sədrliyi münasibətilə dövlətimizin başçısını təbrik etdi. O, Zirvə görüşünün iştirakçı ölkələr arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsinə töhfə verəcəyinə əminliyini bildirdi.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın AQEM-ə sədrliyi ilə əlaqədar qərarı dəstəklədikləri üçün öz vətənlərinə, həmçinin Şri-Lankaya təşəkkürünü bildirdi. Dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, bu, ölkəmizin təşkilatı uğurlu sədrliyi

nin, həmçinin Azərbaycana olan hörmət və etimadın göstəricisidir.

Azərbaycan Prezidenti Şri-Lankanın xarici işlər, xarici məşğulluq və turizm nazirinin ölkəmizə səfərinin eyni zamanda ikitərəfli əməkdaşlıqla bağlı məsələləri müzakirə etmək üçün də yaxşı imkan yaratdığını dedi.

Vicita Herat son təbii fəlakətlər zamanı ölkəmizin Şri-Lankaya göstərdiyi humanitar yardıma görə minnətdarlığını ifadə etdi.

Görüşdə Azərbaycanın və Şri-Lankanın beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən BMT, Qoşulmama Hərəkatı və AQEM çərçivəsində yaxşı əməkdaşlığının olduğu vurğulandı.

Siyasi əlaqələrin səviyyəsinə uyğun olaraq iqtisadiyyat, ticarət, turizm sahələrində də münasibətlərimizin genişləndirilməsi imkanları ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıldı. Şri-Landan olan tələbələr Azərbaycanın təhsil alqılarını qeyd edərək, bu sahədə əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə olundu.

Prezident İlham Əliyev Vyetnamın vitse-prezidenti ilə görüşüb

Oktyabrın 14-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Vyetnam Sosialist Respublikasının vitse-prezidenti xanım Vo Thi An Suan ilə görüşüblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı Vyetnamın vitse-prezidenti Vo Thi An Suanın Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirənin (AQEM) Bakıda keçiriləcək Zirvə görüşündə iştirakına görə minnətdarlığını bildirdi, bu səfərin eyni zamanda gündəlikdə duran ikitərəfli məsələlərin müzakirəsi üçün imkan yaratdığını dedi.

Özünün Vyetnama, Vyetnam Sosialist Respublikası Kommunist Partiyasının Mərkəzi Komitəsinin Baş katibi To Lamin ilə Azərbaycanın səfərinə xatırladın Prezident İlham Əliyev bu səfərlər zamanı aparılmış müzakirələrin əhəmiyyətini qeyd etdi, əlaqələrimizin strateji tərəfdaşlıq mahiyyəti daşdığını bir daha vurğuladı.

Azərbaycan Prezidenti ölkəmizin AQEM-də sədrliyinin müddətinin uzadılmasına göstərdiyi dəstəyə görə Vyetnama minnətdarlığını ifadə etdi.

Prezident İlham Əliyevə və birinci xanım Mehriban Əliyevaya qəbula görə tə-

şəkkür edən qonaq ölkəmizə daha əvvəlki səfərinə və dövlətimizin başçısı ilə görüşünü məmnunluqla xatırladı.

Vitse-prezident Vo Thi An Suan Azərbaycanın əldə etdiyi nailiyyətlər, həmçinin AQEM-ə uğurlu sədrliyi və bu qurumun Zirvə görüşünün Bakıda keçirilməsi münasibətilə təbriklərini çatdırdı. O qeyd etdi ki, ölkəsi Azərbaycanın AQEM-ə sədrliyini yüksək qiymətləndirir.

Azərbaycanla Vyetnam arasında tarixi əlaqələrin qeyd edən qonaq Vyetnam Sosialist Respublikası Kommunist Partiyasının Mərkəzi Komitəsinin Baş katibinin ölkəmizə səfəri zamanı strateji tərəfdaşlığın qurulması haqqında Birgə Bəyanatın qəbul olunmasının əlaqələrimizin yeni səviyyəyə çatdırılmasında mühüm rol oynadığını bildirdi.

Vyetnam Sosialist Respublikasının Prezidenti Ho Şi Minin Azərbaycanca, Ulu Öndər Heydər Əliyevin SSRİ rəhbərliyində olduğu zaman Vyetnama, həmçinin dövlətimizin başçısının bu ölkəyə səfərləri məmnunluqla xatırlandı, bu tarixi irsin Azərbaycan-Vyetnam əlaqələrinin inkişafında mühüm rol oynadığını qeyd etdi.

Qonaq Vyetnamın azadlıq mübarizəsindən sonra bu ölkənin inkişafında, həmçinin energetika sektorunun bərpaasında, kadr poten-

sialının hazırlanmasında vaxtilə Azərbaycanın göstərdiyi dəstəyin yüksək qiymətləndirildiyini deyərək, bunun ölkələrimiz arasında əməkdaşlıq üçün yaxşı tarixi əsnəyə və əsas yaratdığını qeyd etdi. O, həmçinin sovet dövründə minlərlə vyetnamlı tələbənin Azərbaycanda təhsil aldığını məmnunluqla xatırladı.

Görüşdə Azərbaycan və Vyetnamın beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlığı qeyd edildi, siyasi əlaqələrimizin ruhuna uyğun olaraq iqtisadi, ticarət, nəqliyyat-logistika, bərpaolunan enerji, turizm, sərmayələr, azad viza rejiminin tətbiqi sahələrində tərəfdaşlığın perspektivlərinə dair fikir mübadiləsi aparıldı.

Energetika sahəsində əməkdaşlığa toxunularaq, SOCAR ilə "PetroVyetnam" arasında Anlaşma Memorandumunun imzalandığı və bundan irəli gələrək tərəfdaşlığın daha da genişləndirilməsi ilə bağlı məsələlər müzakirə olundu.

Qonaq Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun Vyetnamda həyata keçirdiyi humanitar və mədəni layihələrə görə təşəkkürünü bildirdi, fondun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın Vyetnam səfərinə məmnunluqla xatırladı.

Prezident İlham Əliyev Çin Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin Siyasi Bürosunun üzvünü qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 14-də Çin Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin Siyasi Bürosunun üzvü, Çin Xalq Respublikasının xarici işlər naziri Vanq Yini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev Çin Xalq Respublikasına dövlət səfəri, bu əsnada Sədr Si Cinqinlə görüşlərini, həmçinin səfər çərçivəsində ölkələrimizin strateji tərəfdaşlığına dair Birgə Bəyanatın qəbul edilməsini məmnunluqla xatırladı və qeyd etdi ki, bununla da əlaqələrimiz yeni səviyyəyə qalxıb.

Qonaq daha əvvəllər ölkəmizə səfərinə və dövlətimizin başçısı ilə görüşünü məmnunluqla xatırlayaraq, Çin Xalq Respublikasının Sədri Si Cinqinin salamlarını Prezident İlham Əliyevə çatdırdı.

Dövlətimizin başçısı salamlara görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Sədr Si Cinqinə çatdırmağı xahiş etdi.

Prezident İlham Əliyevin Çin səfəri zamanı Azərbaycanla Çinin strateji tərəfdaşlığına dair qəbul edilmiş Birgə Bəyana-

tin əhəmiyyətinə toxunan Vanq Yin vurğuladı ki, Çin Azərbaycanı etibarlı və uzunmüddətli tərəfdaşdır.

Bakıda gördüyü inkişaf proseslərinin onda dərin təəssüratı hissi yaratdığı deyən qonaq Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizin uğurlu və dinamik inkişafını qeyd etdi, bütün bunlara Azərbaycanın yaxın dostu kimi Çinin səmimi-qəlbədən sevinclərini bildirdi.

Qonaq Çinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü və suverenliyini daim dəstəklədiyini qeyd etdi, ölkəmizin beynəlxalq və regional məsələlərdə artan rolunu xüsusi vurğuladı.

O, Azərbaycanın AQEM-də sədrliyi, həmçinin ölkəmizin bu təşkilatın Zirvə görüşünə evsahibliyi etməsi münasibətilə təbriklərini çatdırdı.

Xoş sözlərə görə minnətdarlığını bildirən Prezident İlham Əliyev öz növbəsində Çinin dinamik inkişafını qeyd edərək, bu ölkənin Qlobal Cənubun maraqlarını təmsil etməsinin və davamlı inkişafa verdiyi dəstəyin Azərbaycan tərəfindən yüksək qiymətləndirildiyini bildirdi.

Dövlətimizin başçısı ölkəmizin "Vahid Çin" siyasətini daim dəstəklədiyini vurğuladı.

Prezident İlham Əliyev həmçinin "Bir körpər, bir yol" layihəsinin önəmini qeyd etdi və Azərbaycanın buna dəstək verən ilk ölkələrdən biri olduğunu xatırladı.

Orta dəhlizin dinamik inkişaf etdiyini deyən dövlətimizin başçısı bu xüsusda Azərbaycanla Çin arasında əməkdaşlıq üçün geniş imkanların olduğunu bildirdi.

Qonaq Azərbaycanın Orta dəhlizdə mühüm mövqeyə malik dövlət olduğunu vurğuladı.

Prezident İlham Əliyev dedi ki, hazırda iqtisadi-ticarəti əlaqələrimiz də siyasi əlaqələrin ruhuna uyğun olaraq fəal inkişaf edir. Bu xüsusda dövlətimizin başçısı Çin şirkətlərinin Azərbaycanda müxtəlif investisiya layihələrində yaxından iştirakını qeyd etdi.

Söhbət zamanı bərpaolunan enerji sahəsində əməkdaşlıq məsələlərinə toxunuldu, ölkələrimizin separatizm, ekstremizim və radikalizmə qarşı mübarizədə əməkdaşlıq etdiyi vurğulandı.

Prezident İlham Əliyev Bəhreynin xarici işlər nazirini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 14-də Bəhreyn Kralı Əbdüllətif bin Rəşid Al Zəyanini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, qonaq Bəhreyn Kralı Həməd bin İsa Al Xəlifənin salamlarını dövlətimiz

zın başçısına çatdırdı və qeyd etdi ki, Kral Azərbaycanla münasibətlərə böyük önəm verir.

Prezident İlham Əliyev salamlara görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Bəhreyn Kralına çatdırmağı xahiş etdi.

Dövlətimizin başçısı ölkələrimiz arasında dostluq və qar-

daşlıq münasibətlərinin və yüksək səviyyəli tərəfdaşlığın olduğunu dedi.

Prezident İlham Əliyev Bəhreyn Kralığının xarici işlər nazirinin Azərbaycanla səfərinin ikitərəfli əlaqələrin müxtəlif aspektlərini müzakirə etmək üçün də yaxşı imkan yaratdığını vurğuladı.

Qonaq ölkəmizin AQEM-ə sədrliyinin uzadılması ilə bağlı Prezident İlham Əliyevə təbriklərini çatdırdı, Azərbaycanın bu təşkilatda yüksək səviyyədə sədrlik etdiyini dedi.

Görüşdə Azərbaycanla Bəhreyn arasında müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığın inkişafı ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıldı.

Prezident İlham Əliyevin İsrail Prezidenti ilə görüşü olub

Oktyabrın 14-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin İsrail Dövlətinin Prezidenti İsxak Hersoq ilə görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüş zamanı İsrail Prezidenti Azərbaycanı Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirənin (AQEM) sədrliyi münasibətilə təbrik etdi. Prezident İsxak Hersoq Azərbaycanın 2026-2028-ci illərdə də bu quruma sədrliyini davam etdirməsini ölkəmizə göstərilən yüksək etimadın təzahürü kimi qiymətləndirdi və bundan məmnunluğunu ifadə etdi.

İsrail Prezidenti Azərbaycanın sədrliyi dövründə AQEM çərçivəsində praktiki əmək-

daşlığın genişləndirilməsi və etimad quruculuğu tədbirlərinin gücləndirilməsi istiqamətində görülən işləri yüksək qiymətləndirdi.

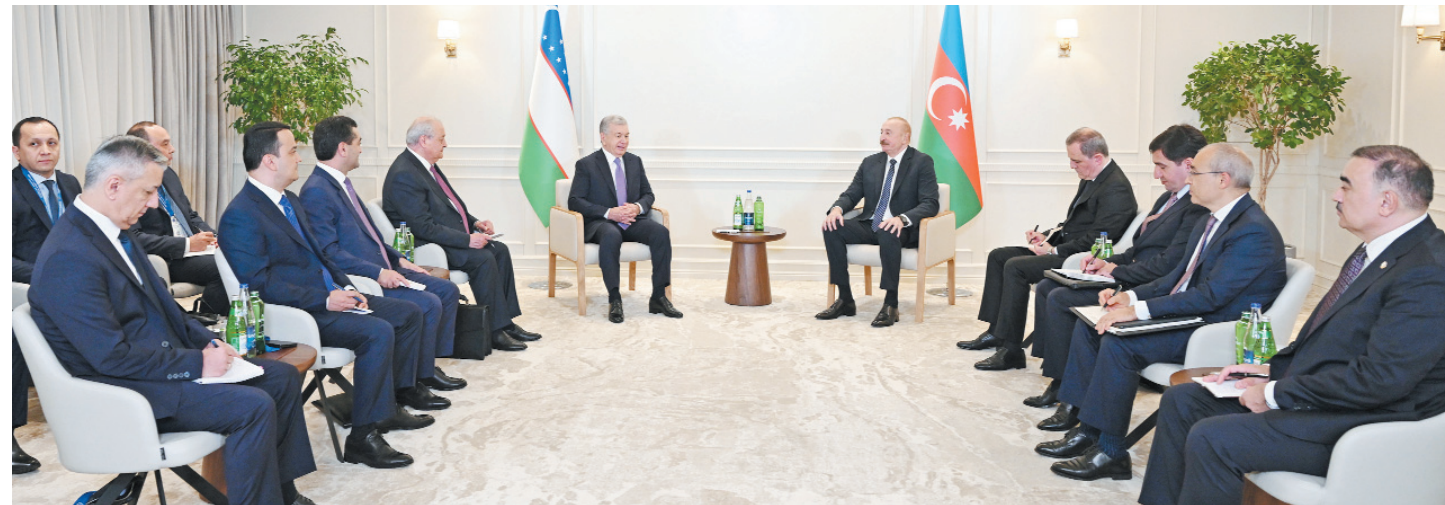
Dövlətimizin başçısı Azərbaycanın sədrliyinə verilən

yüksək qiymətə görə təşəkkürünü bildirdi. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın sədr ölkəsi kimi AQEM-ə öz vətənlər arasında qarşılıqlı etimadın möhkəmləndirilməsi və praktiki əməkdaşlığın inkişaf etdiril-

məsi istiqamətində söylərlərini davam etdirdiyini vurğuladı.

Görüşdə Azərbaycan ilə İsrail arasında ikitərəfli münasibətlərə, həmçinin beynəlxalq və regional gündəlikdə duran məsələlərə dair fikir mübadiləsi aparıldı.

Prezident İlham Əliyev Özbəkistan Prezidenti ilə görüşüb

Oktyabrın 14-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyev ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı ölkələrimiz arasında əlaqələrin uğurla inkişaf etdiyini deyərək bu ilin avqustunda Özbəkistana dövlət səfərinə məmnunluqla xatırladı.

Bu xüsusda səfər zamanı əldə olunmuş razılaşmaların həyata keçirilməsi kontekst-

tində strateji tərəfdaşlığımızın və mütəfiqliyimizin daha da inkişaf etdirilməsi imkanları müzakirə olundu.

Azərbaycanda olmaqdan məmnunluğunu ifadə edən Prezident Şavkat Mirziyoyev ölkəmizin inkişafının və tərəqqisinin qarşısına qoyulmuş vəzifələrini vurğuladı.

Özbəkistan Prezidenti Azərbaycanın AQEM-ə uğurlu sədrliyi və bu təşkilatın Zirvə görüşünə evsahibliyi etməsi münasibətilə dövlətimizin başçısını təbrik etdi və bütün bunları ölkəmizin nüfuzunun göstəricisi kimi qiymətləndirdiyini dedi.

Söhbət zamanı bütün sahələrdə səmərəli əlaqələr məmnunluqla qeyd edildi, ilin əvvəlindən ticarət dövriyyəsinin artıdığını vurğulandı.

Energetika, qarşılıqlı sərmayələr, tikinti, nəqliyyat-logistika, yüngül sənaye, geologiya, turizm və digər sahələrdə layihələrin uğurla həyata keçirildiyi bildirildi, mədəni və humanitar mübadilələrin əhəmiyyəti qeyd edildi.

Dövlət başçıları beynəlxalq və regional gündəlikdə duran məsələlər barədə fikir mübadiləsi apardılar.

Prezident İlham Əliyev Tacikistan Prezidenti ilə görüşüb

Oktyabrın 14-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Tacikistan Respublikasının Prezidenti Emoməli Rəhmon ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident Emoməli Rəhmon Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirənin (AQEM) Zirvə görüşünə dəvətə və qonaqpərvərliyə görə dövlətimizin başçısına minnətdarlığını bildirdi.

Söhbət zamanı iki ölkə arasında dostluq münasibətlərindən məmnunluq ifadə olundu, çoxtərəfli əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi imkanları barədə fikir mübadiləsi aparıldı.

Ölkələrimiz arasında əlaqələrin daha da genişləndirilməsi, eyni zamanda regional və beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlığın gücləndirilməsi məsələləri müzakirə olundu.

Prezident İlham Əliyevin adından AQEM-in 7-ci Zirvə Görüşünün iştirakçılarının şərəfinə şam yeməyi verilib

Oktyabrın 14-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin adından Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirənin (AQEM) 7-ci Zirvə Görüşünün iştirakçılarının şərəfinə şam yeməyi verilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və qızları Arzu Əliyeva tədbirdə iştirak ediblər.

Baş nazir Əli Əsədov Laosun Prezidenti Thonqlun Sisulit ilə görüşüb

Oktyabrın 14-də Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Laos Xalq Demokratik Respublikasının Prezidenti Thonqlun Sisulit ilə görüşüb.

Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, görüşdə Laos Prezidentinin Azərbaycana səfərinin ikitərəfli münasibətlər tarixində ilk

yüksək səviyyəli səfər kimi xüsusi əhəmiyyət daşıdığı vurğulanıb. Prezident İlham Əliyevlə keçirilmiş görüşün və prezidentlərin görüşü zamanı qəbul edilmiş Birgə Bəyanatın Azərbaycan-Laos əlaqələrinin inkişafına mühüm təkan verəcəyi qeyd olunub.

Laos Prezidentinin Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirənin (AQEM) Zirvə görüşündə iştirakının əhəmiyyəti qeyd olunub.

Azərbaycanın 2024-2026-cı illər üzrə sədrliyi dövründə AQEM-in institusional inkişafı, yeni əməkdaşlıq platformalarının yaradılması və praktiki təşəbbüslərin irəli sürülməsi istiqamətində görülən işlər barədə məlumat verilib.

Görüşdə ticarət-iqtisadi, nəqliyyat-logistika, energetika, humanitar, miniatomizasiya, dövlət xidmətləri, təhsil və turizm sahələrində qarşılıqlı əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri müzakirə olunub.

Azərbaycanla Kamboca arasındakı müsbət siyasi dialoq əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün yaxşı imkanlar yaradır

Ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Kamboca Krallığının Baş naziri Hun Manetin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti oktyabrın 14-də Milli Məclisə gəlib.

Parlamentin Mətbuat vəictimaiyyətə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, Kamboca Krallığının Baş naziri Əvvəlcə Milli Məclisin plenar iclas zalı ilə tanış olub. Ulu Öndər Heydər Əliyevin adını daşıyan xatirə zalına gələn qonaqlar burada Azərbaycan xal-

Azərbaycanda səfərdə olmaqdan məmnunluğunu bildirən Kamboca Krallığının Baş naziri Hun Manet Prezident İlham Əliyevlə görüşü barədə təəssüratlarını bölüşüb. O, bu görüş zamanı iki ölkə arasında münasibətlərin müxtəlif istiqamətlərdə inkişafı üçün məhsuldar fikir mübadiləsi aparıldığını diqqətə çatdırıb.

Baş nazir ölkəmizə səfəri zamanı keçirdiyi digər görüşləri barədə də məlumat verib, iqtisadiyyat, təhsil, müdafiə sənayesi, ticarət, turizm, xalqlar ara-

qının Ümummilli Liderinin həyatının və siyasi fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərini əks etdirən eksponatları maraqla izləyiblər. Baş nazir Hun Manet buradakı Xatirə kitabına ürok sözlərini yazıb.

Sonra tərəflər arasında görüş keçirilib. Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova bildirib ki, bu səfər Kamboca və Azərbaycan arasındakı yüksək səviyyəli münasibətlərin bariz göstəricisidir. O qeyd edib ki, bu səfər zamanı qonağın Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirənin (AQEM) Zirvə görüşündə iştirakı Kambocanın dialoqa, bütün regionda sülh və təhlükəsizliyin təşviqinə sadıq olduğunu nümayiş etdirir.

Söhbətdə ali səviyyəli görüşlərin qarşılıqlı münasibətlərin inkişafında mühüm rolu

diqqətə çatdırılaraq, bu baxımdan qonağın iki gün əvvəl Prezident İlham Əliyevlə görüşünün, aparılmış danışıqların və imzalanmış sənədlərin əhəmiyyətindən danışılıb.

Görüşdə Azərbaycan və Kambocanın BMT, Qoşulmama Hərəkatı, AQEM və digər beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində bir-birinə qarşılıqlı dəstəyindən və tərəflər arasında mövcud olan səmərəli əməkdaşlıqdan məmnunluq ifadə olunub.

Söhbət zamanı parlamentlərarası əlaqələrin inkişaf perspektivlərindən danışılıb və qanunvericilik orqanları arasında əməkdaşlığın ölkələr arasında əlaqələrin inkişafında mühüm rolunu qeyd edilib. Diqqətə çatdırılıb ki, parlamentlərimiz Parlamentlərarası İttifaq, Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şöbəsi kimi mühüm parlament platform-

malarında yaxından əməkdaşlıq edirlər. 2022-ci ilin noyabrında Kambocaya rəsmi səfərini xatırlayan Milli Məclisin Sədri həmin səfər çərçivəsində sabiq baş nazir, indi isə Senatın Sədri olan cənab Hun Senlə keçirdiyi görüşü və digər görüşlərini məmnunluqla xatırlayıb, eyni zamanda Milli Məclislə Kamboca Milli Assambleyası arasında imzalanmış Anlaşma Memorandumunun əhəmiyyətini qeyd edib.

Bildirilib ki, həmin səfər zamanı Milli Məclis ASEAN Parlamentlərarası Assambleyasının müşahidəçi üzvü seçilib.

Görüşdə həmçinin iki ölkə arasında siyasi əlaqələrə də toxunularaq diqqətə çatdırılıb ki, Azərbaycanın hakim partiyası olan Yeni Azərbaycan Partiyası ilə Kamboca Xalq Partiyası arasında sıx əməkdaşlıq mövcuddur.

sında təmasların artırılması məsələləri barədə faydalı müzakirələr aparıldığını qeyd edib. Qonaq humanitar sahədə əlaqələrin də əhəmiyyətini vurğulayaraq sovet dövründə Azərbaycanın ali təhsil ocaqlarından yüzlərlə kambocalı gəncin məzun olduğunu və bu təcrübənin indi də davam etdirildiyini məmnunluqla diqqətə çatdırıb.

Görüşdə coğrafi uzaqlığa baxmayaraq, Azərbaycan və Kamboca arasında mövcud olan müsbət siyasi dialoqun bir çox sahədə əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi üçün yaxşı imkanlar yaratdığı bildirilib.

Söhbət zamanı qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər barədə də fikir mübadiləsi aparılıb.

"Azərbaycan"

Bakıda Azərbaycan və Kamboca Baş nazirlərinin görüşü olub

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov oktyabrın 14-də ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Kamboca Krallığının Baş naziri Hun Manet ilə görüşüb.

Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a

verilən məlumata görə, görüşdə H.Manetin Azərbaycana rəsmi səfərinin ikitərəfli münasibətlərin inkişafı baxımından əhəmiyyəti vurğulanıb, səfərin Azərbaycan-Kamboca dostluq əlaqələrinin daha da möhkəmlənməsi üçün yeni imkanlar açacağı bildirilib.

Bakıda keçirilən Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirənin (AQEM) Zirvə görüşünün ikitərəfli münasibəti qeyd olunub.

Azərbaycan ilə Kamboca arasında siyasi dialoqun və çoxtərəfli platformalarda qarşılıqlı fəaliyyətin uğurla inkişaf etdiyi, parlamentlərarası və

partiyalararası əlaqələrin də genişləndiyi vurğulanıb.

Görüşdə ticarət-iqtisadi və investisiya əməkdaşlığının genişləndirilməsi, energetika, nəqliyyat-logistika, miniatomizasiya, dövlət xidmətləri, təhsil və turizm sahələrində qarşılıqlı fəaliyyətin inkişaf perspektivləri müzakirə olunub.

AQEM-in 7-ci Zirvə Görüşündə qəbul ediləcək qərar və bəyanat layihələri nəzərdən keçirilib

Oktyabrın 14-də Bakıda Azərbaycanın Sədrliyi ilə Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirənin (AQEM) Yüksək Vəzifəli Şəxslər Komitəsinin iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, iclasda oktyabrın 15-də Bakıda keçiriləcək AQEM-in 7-ci Zirvə Görüşündə qəbul ediləcək qərar və bəyanat layihələri nəzərdən keçirilib.

AQEM çərçivəsində Azərbaycanın son iki ildə sədrliyi çərçivəsində həyata keçirilmiş fəaliyyət, AQEM üzv dövlətləri arasında əməkdaşlığın gələcək istiqamətləri, habelə müşavirənin təşkilatı məsələlərinə həsr edilmiş sənəd layihələri üzrə razılıq əldə olunub, layihələrin Zirvə görüşünə təqdim edilməsi barədə müvafiq qərar qəbul edilib.

AQEM üzv dövlətləri arasında əməkdaşlığın gələcək istiqamətləri, habelə müşavirənin təşkilatı məsələlərinə həsr edilmiş sənəd layihələri üzrə razılıq əldə olunub, layihələrin Zirvə görüşünə təqdim edilməsi barədə müvafiq qərar qəbul edilib.

Laos Prezidenti "ASAN xidmət" mərkəzinin fəaliyyəti ilə tanış olub

Laos Xalq Demokratik Respublikasının Prezidenti Thonqlun Sisulit ölkəmizə səfəri çərçivəsində "ASAN xidmət" mərkəzinin fəaliyyəti ilə tanış olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin sədri Ülvi Mehdiyev qonağı Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü əsasında yaradılmış "ASAN xidmət" mərkəzləri və innovasiyalar sahəsində həyata keçirilən layihələr barədə ətraflı məlumatlandırıb.

"ASAN xidmət" in intellektual məhsul kimi ixracı istiqamətində 50-dən çox ölkə ilə əməkdaşlıq edildiyi diqqətə çatdırılıb.

Laos Xalq Demokratik Respublikasının Prezidenti "ASAN

xidmət" in fəaliyyətindən təsirləndiyini, onun innovativ və vətəndaş məmnunluğuna əsaslanan xidmət modelini yüksək qiymətləndirdiyini vurğulayıb.

O, ASAN təcrübəsinin öyrənilməsi və ölkəsində tətbiqi imkanlarının araşdırılması ilə bağlı müvafiq göstəriş verəcəyini bildirib.

Qonaq INNOLAND İnkişafı və Akselerasiya Mərkəzinin, Səyyar "ASAN xidmət" in, ABAD publik hüquqi şəxsin fəaliyyəti ilə də tanış olub.

Laos Prezidenti "Yanardağ" Dövlət Tarix-Mədəniyyət və Təbiət Qoruğunu ziyarət edib

Azərbaycanda rəsmi səfərdə olan Laos Xalq Demokratik Respublikasının Prezidenti Thonqlun Sisulit oktyabrın 14-də "Yanardağ" Dövlət Tarix-Mədəniyyət və Təbiət Qoruğunu ziyarət edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, burada ali qonağa qoruq barədə ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, təqribən 14 metr uzunluğunda zolaqda torpağın dərinliklərində gedən tektonik proseslər nəticəsində bərk sığırılarda əmələ gələn çatlardan sıxan təbii qazın alışıması "Yanardağ" in yanmasına səbəb olub. Qeyd olunub ki, dünyada bir neçə belə təbii qaz yanma mənbələri var ki, onların əksəriyyəti Azərbaycandır.

Qoruğun tərkibində "Yanardağ" - əbədiyaşar alov təbii abidəsi ilə yanaşı, digər maddi-mədəni irs nümunələri və təbiət abidələrinin də yer aldığı vurğulanıb.

"Yanardağ" və Abşeronun digər yerləri ilkin dövrlərdən etibarən atəspərəstlik və zərdüşlük dininə ibadət edənlər tərəfindən müqəddəs hesab edilib. "Yanardağ" və ətrafındakı ərəzilər son Paleolit dövrünün etibarən insanlar tərəfindən sıx məskunlaşmış ərəzilərlə olub. "Yanardağ" ətrafında tapılmış qaval daşı və digər qədim maddi-mədəniyyət nümunələri buna əyani sübutdur.

Daha sonra Laos Xalq Demokratik Respublikasının Prezidenti Thonqlun Sisulit "Yanardağ" Dövlət Tarix-Mədəniyyət və Təbiət Qoruğunun tərkibində fəaliyyət göstərən əl işlərinə ibarət sərgi ilə tanış olub. Sonda qarşılıqlı hədiyyələr təqdim edilib. "Yanardağ" la tanışlıq Prezident Thonqlun Sisulitdə xoş təəssürat yaradıb.

Daha sonra Laos Xalq Demokratik Respublikasının Prezidenti Thonqlun Sisulit "Yanardağ" Dövlət Tarix-Mədəniyyət və Təbiət Qoruğunun tərkibində fəaliyyət göstərən əl işlərinə ibarət sərgi ilə tanış olub. Sonda qarşılıqlı hədiyyələr təqdim edilib. "Yanardağ" la tanışlıq Prezident Thonqlun Sisulitdə xoş təəssürat yaradıb.

ADA Universitetində AICT2026 beynəlxalq konfransı təşkil olunub

ADA Universitetində İnformasiya və Kommunikasiya Texnologiyalarının Tətbiqi üzrə 20-ci IEEE Beynəlxalq Konfransının (AICT2026) açılış mərasimi keçirilib. Oktyabrın 16-dək davam edəcək tədbir müxtəlif ölkələrdən aparıcı alimləri, tədqiqatçıları və sənaye mütəxəssislərini bir araya gətirib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycanda yeddinci dəfə təşkil olunan konfrans ADA Universitetinin İnformasiya texnologiyaları və mühəndislik fakültəsi, IEEE-nin müvafiq Azərbaycan bölmələri və 11 beynəlxalq tərəfdaş qurumun birgə təşkilatçılığı ilə keçirilib.

Tərəfdaşlar sırasında Turin Politeknik Universiteti, Corc Vaşinqton Universiteti, Nazarbayev Universiteti, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri Universiteti, Daşkənd İnformasiya Texnologiyaları Universiteti, Qazax-Britaniya Texniki Universiteti, Tbilisi Dövlət Universiteti, Gürcüstan Texniki Universiteti, SDU Universiteti, Nikola Tesla Elektrik Mühəndisliyi İnstitutu və "Alessandro Faedo" İnformasiya Elmləri və Texnologiyaları İnstitutu yer alır.

20 illik yubileyini qeyd edən AICT konfransları silsiləsi bu il "20 ildir elmi, texnologiyamı və cəmiyyəti birləşdiririk" şüarı altında təşkil olunur. Konfransın əsas məqsədi İKT sahəsində bilik və təcrübə mübadiləsinə təşviq etməkdir, elmi yeniliklərin müzakirəsi, eləcə də akademik dairələrə sənaye nümayəndələrinin əməkdaşlığı üçün effektiv platforma yaratmaqdır.

Açılış mərasimində çıxış edən ADA Universitetinin rektoru, səfir Hafiz Paşayev konfransın və ADA Universitetinin 20 illik yubileyi münasibətilə iştirakçıları salamlayaraq təşkilatçılara və qonaqlara təşəkkürünü bildirib. Rektor uzun illərdir keçirilən AICT konfransının uğurunu və tanınmış alimlərin iştirakının tələbələr üçün böyük əhəmiyyət kəşb etdiyini vurğulayıb. O, həmçinin Azərbaycan-İtaliya Universiteti çərçivəsində Turin Universiteti ilə əməkdaşlığın vacibliyinə toxunub.

Bildirib ki, 5 illik əməkdaşlığın nəticəsində ADA Universiteti gələn il mühəndislik, o cümlədən elektrik mühəndisliyi üzrə ilk məznlarını buraxacaq. Hafiz Paşayev bu

Məlumat dəstəsinin hazırlanması, modelin təlimi və xidmət səviyyəsinə təbiiq" mövzularında çıxış ediblər.

Konfrans çərçivəsində ADA Universitetinin prorektoru Vəfa Kazdal və İnformasiya texnologiyaları və mühəndislik fakültəsinin baş müəllimi Cəmaləddin Həsənovun moderatorluğu ilə "Ali təhsildə və elmdə süni intellekt: imkanlar və çağırışlar" və "Aerokosmik sahədə çoxnüvəli klaster hesablama arxitekturaları: Yeni kosmik erasına doğru"

istiqamətdə təhsilə xüsusi diqqət yetirildiyini qeyd edərək, digər universitetlərlə də tərəfdaşlığa açıq olduqlarını diqqətə çatdırıb.

Tədbirin rəsmi hissəsi ADA Universitetinin İnformasiya texnologiyaları və mühəndislik fakültəsinin dekani Abzətdin Adamovun moderatorluğu ilə kompüter elmləri və süni intellekt sahəsində tanınmış alimlərin plenar məruzələri ilə davam edib.

Əsas məruzəçilərdən Polşa Elmlər Akademiyasının üzvü və London Kral Kollecinin dövlətli professoru Erol Qelenbe "Süni intellektə optimallaşdırma və simulyasiya prizməsindən baxış", Qazaxıstanın Nazarbayev Universitetinin Ağillı Sistemlər və Süni İntellekt İnstitutunun professoru Hüseyn Atakan Varol isə "Məhdud resurslu mühitlər üçün generativ süni intellekt modellərinin yaradılması:

mövzularında panel müzakirələri də keçirilib. Interaktiv formatda baş tutan müzakirələrdə aparıcı mütəxəssislər süni intellektin təhsil və elmi tədqiqatlarla təsirini, yaratdığı imkanları və qarşıya çıxardığı çağırışları nəzərdən keçirib, təhsil, tədqiqat və innovasiyaların gələcəyinə dair sualları cavablandırılıb.

AICT2026-nın elmi proqramı süni intellekt və maşın təlimi, yüksək məhsuldarlıq hesablamaları, data elmi, kibernetika, səsizlik, program təminatı mühəndisliyi, eləcə də təhsildə, biznesdə və səhiyyədə İKT-nin tətbiqi mövzularını əhatə edir. Konfrans boyunca müxtəlif ölkələrdən olan tədqiqatçılar bu və digər istiqamətlər üzrə elmi nailiyyətlərini və praktiki nəticələrini təqdim edəcəklər.

Laos AQEM-ə üzv olmaq üçün təsisəddici sənədləri imzalayıb

Oktyabrın 14-də Bakıda Laos Xalq Demokratik Respublikasının Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirəyə (AQEM) üzvlüyü ilə əlaqədar imzalanma mərasimi keçirilib.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, mərasimdə Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov, Laosun Baş nazirinin müavini, xarici işlər naziri Thonqsavan Fomfihan, AQEM baş katibi Kairat Sarıbay və AQEM-in təsisəddici sənədlərinin depozitarisi qismində Qazaxıstan Xarici İşlər Nazirliyinin nümayəndəsi iştirak edib.

Laosun Baş nazirinin müavini, xarici işlər naziri Thonqsavan Fomfihan AQEM-in əsas təsisəddici sənədləri olan Üzv dövlətlər arasında münasibətləri tənzimləyən prinsiplər haqqında 14 sentyabr 1999-cu il tarixli Bəyannaməni və 4 iyun 2022-ci il tarixli Almatı Aktını imzalayıb.

Laosun üzvlüyü barədə yekun qərarın AQEM-in oktyabrın 15-də Bakıda baş tutacaq 7-ci Zirvə Görüşündə

təsdiqlənməsi nəzərdə tutulur. Bununla AQEM üzv dövlətlərinin sayı 29-a çatacaq.

Media və Yayım Şurası: "Azərbaycana qarşı İran və Türkiyədən koordinasiyalı informasiya hücumlarının qətiyyətlə pisləyirik"

Media və Yayım Şurası son günlər xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən ictimai fəallıqların, siyasətçilərin, hətta rəsmi şəxslərin Azərbaycana qarşı məqsədyönlü informasiya kampaniyalarında fəal iştirak etməsi ilə bağlı açıqlama yayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, açıqlamada son günlər xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən ictimai fəallıqların, siyasətçilərin, hətta rəsmi şəxslərin Azərbaycana qarşı məqsədyönlü informasiya kampaniyalarında fəal iştirakının açıq müşahidə olunduğu qeyd olunub. Siyasi-ideoloji motivlərlə müşayiət olunan, ictimai rəyin

manipulyasiyası və ölkənin daxili məsələlərinə müdaxilə xarakteri daşıyan bu cür fəaliyyət informasiya məkanından sui-istifadənin və ictimai etimadı sarsıtmaq cəhdlərinin qəbul edilməz nümunəsidir.

"Eyni orfoqrafik xətlər və yazı üslubu ilə kütləvi paylaşımın olunması, oxşar şərhlərin ardıcıl surətdə "copy-paste" edilməsi, eləcə də ölkəmizə heç bir aidiyyəti olmayan foto və videomaterialların montaj edilərək yayılması koordinasiya ilə şəkildə həyata keçirilən trol hücumlarının primitiv və asanlıqla müəyyən edilən üsuludur.

Paylaşım edənlərin xaricidilli olmasına baxmayaraq, Azərbaycan di-

linədə yaradılmış bir həftəlik qısa zaman ərzində 400-dən çox postun paylaşılması, bir çox hallarda bu məzmunun sadəcə həftədən ibarət olması və bir hesabdən dəfələrlə eyni məzmunun təkrarlanması bu kampaniyaların manipulyativ xarakterini açıq şəkildə nümayiş etdirir və onların təşkilatçılarına və iştirakçılarına qarşı haqlı ictimai narazılıq və həddət yaradır.

Müxtəlif anonim hesablar vasitəsilə bu kimi paylaşımın həyata keçirilməsi, habelə neqativ şərh və reaksiyalar vasitəsilə vətəndaşların ictimai qaydanı pozmağa təşviq edilməsi həm Azərbaycan Respublikasının, həm də beynəlxalq qanun-

vericiliyin tələblərinə tamamilə ziddir və hüquqi məsuliyyət yaradır.

İran və Türkiyədən, xüsusilə "Telegram" və "TikTok" platformaları üzərindən məqsədyönlü informasiya hücumlarının intensivləşməsinə informasiya təhlükəsizliyinin qorunması, dövlətlərarası münasibətlərdə qarşılıqlı hörmət və dərinləşməyə qarşı beynəlxalq əməkdaşlıq prinsipləri ilə uzlaşmayan hal kimi qiymətləndirir və qətiyyətlə pisləyirik.

Həmin ölkələrin media və sosial media səhifələrində Azərbaycan haqqında əsassız və qərəzli materialların, Azərbaycan dövlətinin və xalqının ünvanına hədə,

təhdid və təhqir adını alaraq yerləşdirilməsi, bununla bağlı hakimiyyət orqanları tərəfindən heç bir tədbir görülməməsi ictimaiyyətimiz arasında narahatlıq və ciddi narazılıq doğurur.

Media və Yayım Şurası bir daha vətəndaşları, media subyektlərini və sosial media istifadəçilərini bu cür manipulyativ kampaniyalara qarşı ayıq-sayıq olmağa, həqiqətə uyğun olmayan məlumatların yayılmasında iştirak etməməyə və ölkəmizin nüfuzuna xələl gətirməyə yönəlməmiş cəhdlərdə qarşı məsuliyyətli və prinsipsial mövqə nümayiş etdirməyə çağırır", - deyər açıqlamada qeyd olunur.

AZƏRBAYCANIN YENİ İNKİŞAF MƏRHƏLƏSİ:

Azərbaycan Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevin YAP-ın VIII Qurultayında

Əzvali 5-ci sahə.

İnanıram ki, hüquqi dəqiqlik, təşkilati ardıcılıq və məsuliyyətli fəaliyyət prinsiplərinə əsaslanmaqla Yeni Azərbaycan Partiyası ölkəmizin qarşısında duran strateji hədəflərin reallaşdırılmasına öz töhfəsini daha da artıracaq. Çünki bu gün əsas məqsədimiz əldə etdiyimiz tarixi nailiyyətləri qorumaqla yanaşı, onları daha güclü dövlətin, dayanıqlı inkişafın və gələcək nəsillər üçün geniş imkanların təməlinə çevirməkdir.

Milli Məclisin Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin sədri, YAP Təftiş Komissiyasının üzvü Sadiq QURBANOV bildirdi ki, ideoloji təhlükəsizlik hər bir müstəqil dövlət üçün milli suverenliyin və strateji sabitliyin mühüm tərkib hissəsidir:

- Yeni Azərbaycan Partiyasının VIII Qurultayında Prezident İlham Əliyevin xüsusi qeyd etdiyi və strategiyamızın prioritet istiqamətlərindən biri kimi vurğuladığı önəmli məsələlərdən biri ideoloji təhlükəsizlik amilidir. Qlobal geosiyasi çağırışların və dezinformasiya hücumlarının kəskinləşdiyi bir şəraitdə milli ideologiyamızın qorunması, gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi və dövlətçilik maraqlarımızın ideoloji müstəvidə müdafiəsi hər birimizdən böyük məsuliyyət tələb edir.

Milli ideologiya xalqın yalnız keçmişini izah edən düşüncə sistemi deyil. O, dövlət qurmaq iradəsini, milli kimliyi, gələcəyə baxışı və öz tələbinə münasibəti müəyyən edən mədəni-siyasi dəyərlərdən biridir. Bu baxımdan Ümummilli Lider Heydər Əliyevin milli ideologiyası sort siyasi ehkamların toplusu kimi deyil, Azərbaycanın Konstitusiyasına, tarixi yaddaşına, milli-mənəvi dəyərlərinə, dilinə, adət-ənənələrinə və dövlətçilik şüuruna söykənən düşüncə sistemi kimi qiymətləndirirdi.

Yeni Azərbaycan Partiyasının VIII Qurultayında Prezident İlham Əliyevin səsləndirdiyi fikirlər Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ideoloji baxışlarını yeni tarixi mərhələdən qiymətləndirməyə imkan verir. Heydər Əliyevin siyasi fəaliyyətinin mühüm mərhələsində başlıca vəzifə müstəqil Azərbaycan dövlətini qorumaq, onu parçalanma təhlükəsindən çıxarmaq və dövlət institutlarını möhkəmləndirmək idi. Bu gün isə Azərbaycanın dövlətçiliyini milli ideologiyamızın suverenliyinə və suverenliyin təmin etmiş, regionda və beynəlxalq münasibətlər sistemində mövqeyini daha inamla müəyyən etmiş dövlət kimi çıxış edir.

Milli ideologiyamızın əsas şərti müstəqil dövlətin mövcudluğudur. Dövlət müstəqilliyi yalnız hüquqi status deyil, siyasi iradə, iqtisadi imkan, təhlükəsizlik, milli birlik və beynəlxalq mövqelərlə təmin olunan kompleks anlayışdır. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin dövlətçilik fəlsəfəsində müstəqilliyin qorunması milli ideyanın mərkəzinə də dayanırdı. Dövlətçilik onun yaşamasında yalnız dövlət aparatının fəaliyyəti deyil, hər bir vətəndaşın şüurunda və davranışında yaşamaqlı olan mədəni-siyasi məsuliyyəti idi.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin milli ideologiya konseptində milli birlik, milli qürur və vətənpərvərlik mühüm yer tutur. Dövlətçilik şüurunun formalaşması və vətənpərvərliyin cəmiyyətin aparıcı mədəniyyətini formalaşdırması onun düşüncəsinin əsas istiqamətlərindən idi. 2020-ci ilin Vətən müharibəsi milli ideologiyamızın praktik gücünü nümayiş etdirən tarixi hadisə oldu. Xalqın vahid məqsəd ətrafında birləşməsi, dövlətə və orduya inam, milli iradənin səfərbər edilməsi Zəfərin mədəni-siyasi əsaslarından birinə çevrildi. 2023-cü il sentyabrın 20-də baş verən hadisələr isə Azərbaycanın suverenliyinin tam bərpası ilə nəticələndi. Uzun illər milli ideyanın əsas məqsədlərindən biri olan ərazi bütövlüyü və suverenlik tarixi reallığa çevrildi.

Heydər Əliyevin milli ideologiya konseptinin əsas dəyərlərindən biri azərbaycançılıqdır. Bu anlayış yalnız milli mənsəbiyyəti ifadə etmir, müxtəlif sosial, siyasi və mədəni təbəqələri vahid dövlət və milli mənə ətrafında birləşdirən dəyər sistemini də ehtiva edir. Ümummilli Liderin "Mən həmişə fəxr etmişəm, bu gün də fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyam" fikri şəxsi qürurdan daha geniş mənə daşıyır. Burada milli kimliyin dövlətçilik şüuru ilə birləşdirilməsi ifadə olunur. Azərbaycanlı olmaq bu torpağın tarixinə, dilinə, mədəniyyətinə, dövlətinə və gələcəyinə bağlılıq hissə etməkdir. Heydər Əliyevin azərbaycançılıq ideyası müstəqil dövlətin vətəndaşlarını vahid milli mənə ətrafında birləşdirən ideoloji platforma kimi formalaşmış. Onun əsas gücü həm milli, həm də vətəndaşlıq məzmununu daşımasıdır.

Heydər Əliyevin ideoloji irsində vətənpərvərlik Vətəni sevmək hissi ilə məhdudlaşmırdı. O, dövlət qarşısında məsuliyyət, milli maraqlara sədaqət və cəmiyyətə vətəndaşlıq borcu ilə təməllənirdi. Bu baxımdan yeni nəslin tərbiyəsi xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Qələbənin mənasını gələcək nəsillərə düzgün çatdırmaq onun əldə edilməsi qədər vacibdir.

Əli ƏHMƏDOV,
*Milli Məclisin Sədrinin birinci müavini,
Yeni Azərbaycan Partiyası Sədrinin müavini*

Bəxtiyar SADIQOV,
"Azərbaycan" qəzetinin Baş redaktoru

Bahar MURADOVA,
Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri, YAP İdarə Heyətinin üzvü

Sadiq QURBANOV,
Milli Məclisin Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin sədri, YAP Təftiş Komissiyasının üzvü

Müasir dövrdə dövlətlərin təhlükəsizliyi yalnız sərhədlərin qorunması ilə məhdudlaşmır. İnformasiya məkanı, sosial şəbəkələr, kütləvi mədəniyyət və global kommunikasiya milli şüura birbaşa təsir göstərir. Bu şəraitdə ideoloji təhlükəsizlik xüsusi əhəmiyyət qazanır. Dahi rəhbərin milli kimliyin qorunması, milli-mənəvi dəyərlərin yaşadılması və dövlətçilik şüurunun möhkəmləndirilməsi ilə bağlı yanaşmaları bu gün də aktuallığını saxlayır.

Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü və suverenliyini bərpa etməsi milli ideyanın uzunmüddətli məqsədlərindən birinin reallaşmasıdır. Lakin tarixi qələbə yeni məsuliyyətlər də yaradır. Əldə edilmiş siyasi və hərbi üstünlük iqtisadi gücə, sosial rifahla, elmi-texnoloji inkişafa və beynəlxalq nüfuzla çevrilməlidir. Qələbəni qorumaq, dövlətin gücünü artırmaq, cəmiyyətin inkişafını təmin etmək və gələcək nəsillər üçün daha güclü Azərbaycan yaratmaq da qalib dövlət olmağın ayrılmaz hissəsidir. Bu mənada Ümummilli Lider Heydər Əliyevin milli ideologiya konsepsiyası yeni tarixi mərhələdə daha geniş məzmun qazanır.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin milli ideologiya konsepsiyası Azərbaycan dövlətçilik düşüncəsinin mühüm siyasi-fəlsəfi əsaslarından biridir. Onun mərkəzində milli kimlik, azərbaycançılıq, dövlətçilik, milli-mənəvi dəyərlər, dil, tarixi yaddaş, vətənpərvərlik və müstəqil dövlət ideyası dayanır. Bu prinsiplər yalnız keçmişin irsi kimi qəbul edilərsə, onların siyasi məhiyyəti məhdudlaşar. Milli ideologiyamızın gücü dəyişən tarixi reallıqlara uyğun yeni məzmun qazana bilməsindədir.

VIII Qurultay Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu dövlətçilik xəttinin nəticələrini yeni mərhələdən qiymətləndirmək baxımından əhəmiyyətlidir. 1992-ci ildə siyasi təşkilatlanma ilə başlayan yol dövlətin möhkəmləndirilməsindən iqtisadi müstəqilliyə, güclü ordudan tarixi Zəfərə, Zəfərdən isə tam suverenliyə qədər uzamb. Bu ardıcılığın arxasında uzunmüddətli siyasi iradə, dövlətçilik düşüncəsi və milli məqsədlərin ardıcıl həyata keçirilməsi dayanır.

Bu gün milli ideologiyamızın qarşısında yeni vəzifələr var. Müstəqilliyi qorumaqdan onu daha da möhkəmləndirməyə, ərazi bütövlüyünü bərpa etməkdən qalib dövlətin potensialını inkişaf etdirməyə, milli birliyi təhlükə qarşısında səfərbər etməkdən onu inkişaf naminə davamlı həmrəyliyə çevirməyə keçid baş verir. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin milli ideologiya konsepsiyası bu keçidin mədəni-siyasi əsaslarını ehtiva edir, Prezident İlham Əliyevin siyasi xətti isə həmin konsepsiyamızın yeni tarixi şəraitdə praktik ifadəsini ortaya qoyur.

Bu baxımdan VIII Qurultay YAP-ın siyasi fəaliyyətinin növbəti mərhələsini müəyyənləşdirən hadisə olmaqla, milli ideologiyamızın qalib dövlət mərhələsində hansı məzmun qazandığını göstərir.

Milli ideologiyamızın müasir mərhələdə əsas vəzifəsi qələbəni yaddaşla, suverenliyi dövlətçilik şüuruna, dövlət gücünü davamlı inkişafa, milli qüruru isə gələcək məsuliyyətinə çevirməkdir. Milli ideologiya tamamlanmış və dəyişməz siyasi sxem deyil. O, Azərbaycanın keçmişini bu günü ilə, bu gününi isə gələcəyi ilə birləşdirən canlı dövlətçilik düşüncəsidir. VIII Qurultay prizməsindən baxanda bu düşüncənin mühüm notəsi aydın görünür. Heydər Əliyevin milli dövlətçilik ideyası Prezident İlham Əliyevin siyasi xəttində ərazi bütövlüyünün və suverenliyin bərpası ilə yanaşı, gələcəyə inanan və öz gücünə söykənən qalib Azərbaycan obrazında da ifadəsini tapır.

Milli Məclisin deputatı, YAP İdarə Heyətinin üzvü Mübariz QURBANLI milli inkişafın ideoloji prinsiplərinin dövlətçilik siyasətinin əsasını təşkil etməsindən söz açdı:

- Yeni Azərbaycan Partiyasının VIII Qurultayı Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında mühüm hadisə olmaqla yanaşı, müasir dövlətçilik tariximizin keçdiyi yolun, əldə etdiyimiz tarixi nailiyyətlərin, formalaşmış siyasi ənənələrin və qarşıda dayanan strateji vəzifələrin bir daha dərinlən təhlil edilməsi baxımından xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Oktyabrın 2-də Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən qurultay Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin tam bərpasından sonra Yeni Azərbaycan Partiyasının ilk qurultayı kimi yeni tarixi mərhələnin siyasi məzmununu və əsas istiqamətlərini müəyyənləşdirən mühüm hadisə oldu. Prezident, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevin qurultaydakı dərindən təhlil edilməsi baxımından xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Oktyabrın 2-də Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən qurultay Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin tam bərpasından sonra Yeni Azərbaycan Partiyasının ilk qurultayı kimi yeni tarixi mərhələnin siyasi məzmununu və əsas istiqamətlərini müəyyənləşdirən mühüm hadisə oldu. Prezident, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevin qurultaydakı dərindən təhlil edilməsi baxımından xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Müasir dünyada hər bir dövlətin davamlı inkişafı, milli maraqlarının qorunması, cəmiyyətin birliyinə təmin etməsi və gələcəyə inamla addımlaması ideoloji prinsiplərə söykənir. Heydər Əliyevin yaratdığı müasir Azərbaycan dövləti də möhkəm ideoloji təməllərə əsaslanır. Bu təməlin əsasları Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən müəyyən edilmiş, müstəqil dövlət quruculuğunun mühüm istiqamətləri möhür həmin prinsiplər əsasında formalaşdırılmışdır. Heydər Əliyev milli ideologiyadan və milli baxışlardan danışıqdan Yeni Azərbaycan Partiyasının proqramında əksini tapan prinsiplərin, əslində, Azərbaycan xalqı

nın və dövlətimizin söykəndiyi ana prinsiplər olduğunu xüsusi vurğulayırdı.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə yeni dövrün çağırışlarına uyğun olaraq yenilənmiş həmin prinsiplər Heydər Əliyev yolu, Müstəqillik, Azərbaycançılıq, Dövlətçilik, Qanunun aliliyi, Varislik və təkamül, Konstruktiv əməkdaşlıq və dialoq, Sosial ədalət və insan amili, Multikultural cəmiyyət və Demokratik ənənələrin inkişafıdır. Bu prinsiplər vahid ideoloji sistemin tərkib hissələridir. Onların hər biri müstəqil Azərbaycan inkişafında mühüm rol oynamaqla yanaşı, ümumi məqsədə - güclü, müstəqil, hüquqi, demokratik və sosial məsuliyyətli dövlətin möhkəmləndirilməsinə xidmət edir.

Müstəqillik prinsipi bütün digər dövlətçilik prinsiplərinin əsasını təşkil edir. Dövlət müstəqilliyi xalqın öz tələyini sərbəst müəyyənləşdirmək, milli maraqlarına uyğun qərarlar qəbul etmək, daxili və xarici siyasətini müstəqil şəkildə keçirmək hüququnun ifadəsidir. Müstəqilliyin qorunması isə yalnız siyasi-hüquqi statusun saxlanması demək deyil. Bunun üçün güclü iqtisadiyyat, müdafiə qabiliyyəti, dayanıqlı dövlət institutları, milli birlik və müstəqil qərar qəbul etmək imkanları olmalıdır. Azərbaycanın son onilliklərdə keçdiyi inkişaf yolu bu amillərin bir-biri ilə nə qədər sıx bağlı olduğunu göstərir. Azərbaycançılıq prinsipi xalqımızın milli birliyin, tarixi yaddaşını, dilini, mədəniyyətini və mədəni dəyərlərini vahid ideya ətrafında birləşdirir. Azərbaycançılıq yalnız milli mənsəbiyyətin ifadəsi deyil, həm də dövlətə bağlılıq, onun müstəqilliyinə sədaqət və ölkənin gələcəyi qarşısında məsuliyyətin təzahürüdür. Bu ideya müxtəlif etnik və dini mənsəbiyyətlə malik vətəndaşlarımızı ümumi dövlətçilik məqsədləri ətrafında birləşdirir. Azərbaycançılıq məhz bu xüsusiyyətinə görə milli həmrəyliyin möhkəmlənməsində, cəmiyyətdə qarşılıqlı hörmət və etimad mühitinin qorunmasında mühüm rol oynayır.

Dövlətçilik prinsipi milli maraqların qorunmasını, dövlət institutlarının möhkəmləndirilməsini, idarəetmənin səmərəliliyinin artırılmasını və dövlət-vətəndaş münasibətlərinin sağlamlıq əsasları üzərində qurulmasını nəzərdə tutur. Dövlətçilik düşüncəsi hər bir vətəndaşın dövlətin taleyinə məsuliyyətlə yanaşmasını, milli maraqların şəxsi və qrup maraqlarından üstün tutulmasını, qanunlara hörmət etməsini və ictimai məsuliyyətini anlamasını tələb edir. Güclü dövlət yalnız idarəetmə strukturlarının imkanları ilə deyil, həm də vətəndaşların dövlətə bağlılığı, cəmiyyətin həmrəyliyi və ümumi məqsədlər naminə birgə fəaliyyət göstərmək bacarığı ilə səciyyələnir.

Qanunun aliliyi prinsipi hüquqi dövlət quruculuğunun əsas şərtlərindəndir. Hüquqi dövlətin möhkəmlənməsi qanunların aliliyinin təmin olunmasını, dövlət orqanlarının fəaliyyətində hüquqi normalara riayət edilməsini, vətəndaşların hüquq

və azadlıqlarının qorunmasını, cəmiyyətdə hüquq mədəniyyətinin inkişafını tələb edir. Qanunun aliliyi həm də dövlətə vətəndaş arasında etimad münasibətlərinin möhkəmlənməsini vacib amildir. Hüquqa hörmətin cəmiyyətin gündəlik həyat normasına çevrilməsi dövlət idarəçiliyinin səmərəliliyini və ictimai sabitliyi gücləndirir.

Varislik və təkamül prinsipi dövlətçilik təcrübəsinin davamlılığını təmin etməkə yanaşı, dəyişən şəraitə uyğun yenilənmənin zərurətini də ifadə edir. Hər bir dövlətin inkişafında əldə olunmuş nailiyyətlərin qorunması, uğurlu təcrübənin davam etdirilməsi və yeni dövrün tələblərinə uyğun qərarların qəbul edilməsi mühüm əhəmiyyət daşıyır. Varislik keçmişin mexaniki təkrarı deyil, tarixi təcrübənin yaradıcı şəkildə inkişaf etdirilməsidir. Təkamül isə dövlət və cəmiyyət həyatının zamanın tələblərinə uyğun təkmilləşdirilməsini, yeni imkanların dəyərli-ndirilməsini və inkişafın davamlılığının təmin olunmasını nəzərdə tutur.

Konstruktiv əməkdaşlıq və dialoq prinsipi cəmiyyətdə müxtəlif mövqelərin nəzərə alınması, problemlərin qarşılıqlı anlaşma və məsuliyyət əsasında həllini, ictimai münasibətlərdə sağlamlıq dialoq mühitinin qorunmasını nəzərdə tutur. Müasir cəmiyyətdə mürəkkəb məsələlərin həlli yalnız birtərəfli yanaşmalarla mümkün deyil. Bunun üçün təcrübənin bölüşdürülməsi, fikir mübadiləsi, qarşılıqlı hörmət və ümumi məqsədlər naminə əməkdaşlıq vacibdir. Konstruktiv dialoq milli maraqların qorunmasına və cəmiyyətin inkişafına xidmət etdiyi zaman öz həqiqi məzmununu qazanır.

Sosial ədalət və insan amili prinsipi dövlət siyasətinin mərkəzində vətəndaşın, onun hüquqlarının, rifahının və inkişaf imkanlarının dayanmasıdır ifadə edir. İqtisadi artımın əsas məqsədi insanların həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial müdafiənin gücləndirilməsi, təhsil və səhiyyə imkanlarının genişləndirilməsi, layiqli həyat şəraitinin yaradılmasıdır. Dövlətin qüdrəti yalnız iqtisadi göstəricilərlə deyil, həm də bu inkişafın insanların gündəlik həyatında yaratdığı müsbət dəyişikliklərlə ölçülür. Buna görə də sosial siyasətin səmərəliliyi və insan kapitalının inkişafı uzunmüddətli dövlət strategiyasının mühüm istiqamətlərindəndir.

Multikultural cəmiyyət prinsipi Azərbaycanın tarixən formalaşmış tolerantlıq ənənələrini, müxtəlif mədəniyyətlərə və dini inanclarla hörmət münasibətini ifadə edir. Ölkəmizdə müxtəlif etnik və dini icmaların əsrlər boyu birgə yaşaması milli-mədəni zənginliyimizin mühüm xüsusiyyətidir. Bu ənənələrin qorunması cəmiyyətdə qarşılıqlı etimadın möhkəmləndirilməsinə, milli birliyin güclənməsinə və Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə özünəməxsus mövqeyinin formalaşmasına töhfə verir. Multikulturalizm milli kimliyin zəiflə-

məsi deyil, əksinə, milli özünəməxsusluğun qorunması ilə yanaşı, digər mədəniyyətlərə hörmət təmin olunmasıdır.

Demokratik ənənələrin inkişafı prinsipi isə dövlət və cəmiyyət həyatında hüquqi normaların, ictimai məsuliyyətin, siyasi mədəniyyətin və vətəndaş iştirakının əhəmiyyətini ön plana çıxarır. Demokratik institutların inkişafı, qanunçuluğun möhkəmləndirilməsi və cəmiyyətdə hüquq mədəniyyətinin yüksəldilməsi dövlətin uzunmüddətli dayanıqlığı üçün vacib şərtlərdir. Bu prinsiplərin həyata keçirilməsi dövlət idarəçiliyinin təkmilləşdirilməsi və ictimai münasibətlərin müasir tələblərə uyğun inkişaf etdirilməsi ilə sıx bağlıdır. Göründüyü kimi, Yeni Azərbaycan Partiyasının proqramında əksini tapan prinsiplər ayrı-ayrı müdələrdən ibarət deyil. Onlar bir-birini təməllənən, qarşılıqlı əlaqədə olan və vahid ideoloji məqsədə xidmət edən sistem yaradır. Prezident İlham Əliyevin YAP-ın VIII Qurultayında çıxışı bu baxımdan həm keçmişə verilən siyasi qiymət, həm də gələcək vəzifələrin müəyyənləşdirilməsi baxımından xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Vətənpərvər gəncliyin güclü Azərbaycanın gələcəyi üçün mühüm zəmin yaratdığına diqqətə çatdıran Milli Məclisin Gənclər və idman komitəsinin sədri, YAP İdarə Heyətinin üzvü Şahin İSMAYILOV dedi:

- Bu gün Azərbaycan beynəlxalq münasibətlər sistemində güclü mövqeyə və böyük nüfuzla malik ölkədir. Müstəqil siyasət yürüdən ölkəmiz bütün dövlətlərlə bərabər hüquqlu, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıqlar qurur. ABŞ, Çin kimi dövlətlər ilə strateji tərəfdaşlıqlar quran Azərbaycan etibarlı ölkə kimi qəbul olunur. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyev partiyamızın VIII Qurultayında çıxışında ölkəmizin keçdiyi inkişaf yoluna, qarşıya qoyulan strateji hədəflərə nəzər saldı və prioritet istiqamətləri açıqladı. Bu gün sürətlə dəyişən beynəlxalq münasibətlər sistemində güclü dövlət yalnız iqtisadi və hərbi imkanları ilə deyil, həm də cəmiyyətin intellektual potensialı, milli birliyi və müasir çağırışlara uyğunlaşmaq qabiliyyəti ilə seçilir. Bu baxımdan Prezident İlham Əliyevin təhsil, vətənpərvərlik və ideoloji təhlükəsizliklə bağlı toxunduğu məsələlər xüsusiylə gənclər siyasəti kontekstində mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Müasir dövrdə gənc nəslin yetişdirilməsi yalnız sosial siyasətin tərkib hissəsi deyil, eyni zamanda dövlətin gələcək inkişafını və milli təhlükəsizliyini müəyyən edən strateji istiqamətlərdən biridir.

Dövlətimizin başçısının "İdeoloji təhlükəsizliklik də fiziki təhlükəsizlik kimi önəmlidir" fikri məsələnin mahiyyətini aydın şəkildə ifadə edir. Təbii ki, müasir dövrdə dövlətin təhlükəsizliyi yalnız sərhədlərinin qorunması və müdafiə potensialının gücləndirilməsi ilə ölçülür. Cəmiyyətin informasiya təsirlərinə qarşı dayanıqlığı, vətəndaşların etibarlı məlumat əldə etmək və onu təhlil etmək bacarığı, milli kimliyin və dövlətçilik dəyərlərinin qorunması da təhlükəsizlik sistemini mühüm tərkib hissələrinə çevrilir.

Bu baxımdan gənclərin keyfiyyətli təhsil alması, müasir bilik və bacarıqlara yiyələnməsi, analitik və tənqidi düşüncə qabiliyyətinin inkişaf etdirilməsi xüsusi önəm daşıyır. İnformasiya mənbələrinin sürətlə çoxaldığı, sosial şəbəkələrin ictimai rəyə təsirinin artdığı bir şəraitdə yalnız məlumat əldə etmək kifayət etmir. Həmin məlumatın etibarlılığını müəyyənləşdirmək, müxtəlif mənbələri müqayisə etmək, faktları obyektiv mülahizələrdən ayırmaq və əsaslandırılmış nəticələr çıxarmaq bacarığı getdikcə daha böyük əhəmiyyət qazanır. Dövlətimizin başçısının çıxışında təhsilin ideoloji təhlükəsizliyin təmin olunmasında əsas vasitələrdən biri kimi qiymətləndirilməsi də məhz bu reallıqdan irəliləyir. Güclü təhsil sistemi yalnız əmək bazarının tələblərinə cavab verən mütəxəssislərin hazırlanmasına xidmət etmir. Təhsil cəmiyyət qarşısında məsuliyyətini dərk edən və ölkəsinin inkişafında fəal iştirak etmək potensialına malik vətəndaşların formalaşdırılmasının da əsasını təşkil edir. Prezident İlham Əliyevin diqqət cəkdiyi digər mühüm istiqamət vətənpərvərlik amilidir. Vətənpərvərliyin müasir məzmunu yalnız tarixi hadisələrə və milli dəyərlərə münasibətlə məhdudlaşmır. Bu anlayış gənclərin ölkənin ictimai, iqtisadi və elmi həyatında fəal iştirakı, əldə etdikləri bilik və bacarıqları cəmiyyətin inkişafına yönəltməsi, dövlətçilik məsuliyyətini gündəlik fəaliyyətində nümayiş etdirməsi ilə də bağlıdır. Başqa sözlə, vətənpərvərlik milli kimliyi bağlılıqla yanaşı, ölkənin gələcəyi üçün faydalı olmaq məsuliyyətini də özündə ehtiva edir. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün və dövlət suverenliyinin tam bərpasından sonra gənclərin qarşısında yeni imkanlar və vəzifələr yaranıb. Bu gün tarixi nailiyyətlərimizin qorunması, işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpasında fəal iştirak, müasir iqtisadiyyatın inkişafı və ölkənin beynəlxalq rəqabət qabiliyyətinin artırılması da mühüm istiqamətlərdir. Bu, gənclər siyasətinə yalnız sosial sahə kimi deyil, dövlətin uzunmüddətli inkişaf strategiyasının tərkib hissəsi kimi yanaşmağın vacibliyini göstərir.

vəzifələr, prioritetlər və strateji hədəflər

nitqindən irəli gələn vəzifələrin həyata keçirilməsinə həsr olunmuş "dəyirmi masa"

Dövlətimizin başçısı çıxışında internetin, kibernetikaların və sünü intellektin yaratdığı yeni reallıqlara da toxundu. Təbii ki, rəqəmsal texnologiyalar gənclərin təhsil, yaradıcılıq, sahibkarlıq və beynəlxalq əməkdaşlıq imkanlarını genişləndirir, şəxsi həyatın peşəkarlığının artırılması və müdafiə sənayesinin inkişafı istiqamətində ardıcıl tədbirlər həyata keçirilib. Bu siyasətin nəticələri 2020-ci il Vətən müharibəsində əldə edilmiş tarixi Zəfərdə və 2023-cü ildə Azərbaycanın suverenliyinin bütün ərazisində bərpə olunmasının da özünü göstərdi. Əldə olunan nəticələr göstərdi ki, müasir ordu yalnız silah və texnika ilə deyil, peşəkar kadrlar, yüksək mədəni-psixoloji hazırlıq, döyüş idarəetmə və xalq-ordu birliyi ilə güclənir.

Beləliklə, gənclərin təhsilə, intellektual potensialının inkişafına və müasir bilik və bacarıqlara yiyələnmələrinə yönəlmis dövlət siyasəti Azərbaycanın uzunmüddətli inkişafı baxımından strateji əhəmiyyət daşıyır. Çünki bilikli, vətənpərvər və müstəqil düşüncə qabiliyyətinə malik gənc nəslin formalaşdırılması ölkəmizin gələcəkdə müstəqil qərarlar qəbul etmək imkanlarını genişləndirilməsinə, iqtisadi rəqəbat qabiliyyətinin artırılmasına və milli təhlükəsizliyinin daha da möhkəmləndirilməsinə xidmət edir.

Milli Məclisin Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədri Arzu NAĞİYEYEV respublikamızın təhlükəsizlik strategiyasına toxunaraq, bunun milli suverenliyimizin sərsəlməz təminatı olduğunu bildirdi:

- Müdafiə və təhlükəsizlik məsələləri hər bir dövlətin müstəqilliyinin, suverenliyinin və gələcəyinin təminatıdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən müdafiə və təhlükəsizlik siyasəti də möhz bu strateji məqsədlərə xidmət edir. Hər bir dövlətin təhlükəsizliyinə çoxsaylı təhdidlər mövcuddur. Bunlar siyasi, iqtisadi, terror, ekoloji və sair ola bilər. Siyasətimizin isə bundan ibarətdir: Ərazi bütövlüyümüzün, suverenliyimizin qorunması, hər bir vətəndaşın rifahı və təbii ki, bunlardan irəli gələn təəssüslərin icrası ön mühüm amildir. Bu siyasəti həyata keçirmək üçün isə güclü dövlət, müasir ordu, milli maraqlara əsaslanan xarici siyasət və təhlükəsizlik təhdidlərinə qarşı çevik mübarizə, digər dövlətlərlə koordinasiya şəklində fəaliyyət göstərən hüquq-mühafizə və xüsusi xidmət orqanlarının əməliyyat şəraitinə nəzarət həyata keçirməsi mühtümdür. Azərbaycanın hərbi potensialının son illərdə artırılması, Silahlı Qüvvələrin müasir silah və texnologiyalarla təchiz olunması, milli kədr potensialının yetişdirilməsi, hərbi-sənaye kompleksinin inkişafı və peşəkar kadrların hazırlanması istiqamətində mühüm addımlar atılıb. 2020-ci ildə Vətən müharibəsində əldə edilən tarixi Zəfər və 2023-cü ildə Azərbaycanın suverenliyinin bütün ərazisində bərpə olunması bu siyasətin tariximizdəki mühüm mərhələlərdir. Bu nəticələr Azərbaycan Ordusunun döyüş qabiliyyətini, xalqımızın iradəsini və dövlətimizin qarşısına qoyduğu strateji məqsədlərə nail olmaq əzmini nümayiş etdirdi.

Lakin müasir dövrdə təhlükəsizlik yalnız hərbi güclə ölçülür. Kibernetikaların, informasiya təhdidləri, terrorizm, transmilli cinayətkarlıq və kritik infrastrukturun qorunması məsələləri də milli təhlükəsizliyin ayrılmaz hissəsinə çevrilib. Buna görə də müdafiə qabiliyyətinin gücləndirilməsi ilə yanaşı, xüsusi xidmət orqanlarının, hüquq-mühafizə qurumlarının və digər aidiyyəti dövlət strukturlarının fəaliyyətində müasir tələblərə uyğunlaşdırılması vacibdir. Azərbaycanın müdafiə sənayesinin inkişafı da xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Yerli istehsal imkanlarının genişləndirilməsi, pilotuz sistemlərin və müasir hərbi texnologiyaların tətbiqi, eləcə də beynəlxalq tərəfdaşlarla texnoloji əməkdaşlıq ölkəmizin müdafiə potensialını gücləndirən amillərdəndir.

Təbii ki, NATO üzvi olan Türkiyə ilə mütəfəqqiləşmə, eləcə də Pakistan, Özbəkistan və digər tərəfdaşlarla hərbi əməkdaşlıq Azərbaycanın regional təhlükəsizlik əlaqələrinin genişlənməsinə xidmət edir. Bir sıra dövlətlərlə - Türkiyə, Gürcüstan, Özbəkistan və başqa ölkələrlə birgə təlimlər və təcrübə mübadiləsi hərbi hazırlığın yüksəldilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Güclü müdafiə sistemi ilə diplomatik səylər də bir-birini tamamlayır. Azərbaycanın məqsədi təkə təhlükələrə qarşı dayanmaq deyil, həm də ölkəmizin inkişafı, regionda sabitliyin möhkəmlənməsi və gələcək nəsillər üçün təhlükəsiz mühitin yaradılmasıdır. Əsas vəzifəmiz əldə olunan nailiyyətləri qorumaq, ordumuzun döyüş hazırlığını daim yüksəltmək, milli təhlükəsizlik sistemimizi yeni çağırışlara uyğun inkişaf etdirmək və dövlətimizin suverenliyini hər bir şərətdə etibarlı şəkildə təmin etmək, təbii ki, müdafiə və təhlükəsizlik xərclərinin yüksək səviyyədə saxlanmasıdır. Əminliklə qeyd edə bilirik ki, güclü dövlətçilik, müasir müdafiə imkanları, peşəkar təhlükəsizlik sistemi və milli həmrəylik Azərbaycanın gələcək inkişafının mühüm təminatlarıdır.

Bu gün müasir dünyada beynəlxalq münasibətlər mürəkkəbləşib; regional münaqişələr, geosiyasi rəqəbat, terrorizm, kibernetiklər və informasiya müharibələri hər bir dövlətdən çevik, müasir və çoxşaxəli təhlükəsizlik sistemi tələb

edir. Möhz buna görə də Azərbaycanın müdafiə qabiliyyətinin gücləndirilməsi dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biri kimi qalır. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusunun müasirləşdirilməsi, hərbi texnologiyaların tətbiqi, şəxsi həyatın peşəkarlığının artırılması və müdafiə sənayesinin inkişafı istiqamətində ardıcıl tədbirlər həyata keçirilib. Bu siyasətin nəticələri 2020-ci il Vətən müharibəsində əldə edilmiş tarixi Zəfərdə və 2023-cü ildə Azərbaycanın suverenliyinin bütün ərazisində bərpə olunmasının da özünü göstərdi. Əldə olunan nəticələr göstərdi ki, müasir ordu yalnız silah və texnika ilə deyil, peşəkar kadrlar, yüksək mədəni-psixoloji hazırlıq, döyüş idarəetmə və xalq-ordu birliyi ilə güclənir.

Conab Prezident çıxışında da qeyd etdi ki, dövlət sərhədlərinin mühafizəsi, əks-kaşfiyyət fəaliyyəti, terrorizmə və transmilli cinayətkarlığa qarşı mübarizə, kibernetiklər, kritik informasiya infrastrukturunun qorunması və strateji obyektlərin təhlükəsizliyi vahid milli təhlükəsizlik sisteminin əsas komponentləridir. Bu baxımdan təhlükələrin vaxtında müəyyən edilməsi və neytrallaşdırılması dövlətin sabitliyinin və vətəndaşların təhlükəsizliyinin təminatıdır.

Təbii ki, milli müdafiə sənayesinin inkişafı da mühüm istiqamətdir; yerli istehsal imkanlarının

inkişafına ciddi təsir göstərir. İqtisadi cəhətdən zəif olan, daxili sabitliyi və idarəetmə qabiliyyətini itirən dövlətlərin xarici təsirlərə qarşı müqavimət göstərməsi daha da çətinləşir.

Digər tərəfdən, dövlətin taleyində rəhbərliyin siyasi iradəsi, idarəetmə bacarığı və milli maraqlara sədaqəti həlledici əhəmiyyət daşıyır. Bacarıqsız, zəif və qətiyyətsiz idarəçilik mövcud imkanların itirilməsinə, cəmiyyətdə qarşılıqlı yaranmasına və dövlətin gələcəyinə inamın zəifləməsinə gətirib çıxarır. Dövlətin inkişaf istiqaməti müəyyən edilmədikdə, siyasi qərarlarda ardıcılıq olmadıqda və ictimai sabitlik pozulduqda ölkə ciddi təhlükələrə üz-təza qalır. 1990-cı illərin əvvəllərində Azərbaycanın üzlədiyi vəziyyət həmin reallıqları bariz nümunəsi idi.

Həmin dövrdə Azərbaycan ağır siyasi, iqtisadi və hərbi böhran yaşayırdı. Dövlət büdcəsi boşalmış, xəzinə talan edilmiş, iqtisadiyyat tənəzzülə uğramış, ictimai-siyasi xaos xalq ümidisiz vəziyyətə salmışdı. Ermənistanın hərbi təcavüzü, torpaqlarımızın işğalı və yüz minlərlə insanın doğma yurdlarından didərgin düşməsi vəziyyəti daha da ağırlaşdırdı. Müstəqilliyimizin qorunması, dövlətçiliyimizin möhkəmləndirilməsi və ölkənin gələcək inkişaf istiqamətlərinin müəyyən edilməsi ciddi təhlükə altında idi. Belə bir şərait

milli təhlükəsizliyinin və suveren qərarlar qəbul etmək imkanlarının əsas təminatıdır. Güclü iqtisadiyyat sayəsində Azərbaycan həm öz ərazi bütövlüyünü bərpa etdi, həm də gələcək inkişafı üçün daha geniş imkan qazandı. Prezident İlham Əliyev YAP-ın VIII Qurultayındakı çıxışında iqtisadi məsələlərə yanaşı, əhalinin sosial rifahının yüksəldilməsinə də xüsusi diqqət yetirdi. Dövlət başçısı 2027-ci il yanvarın 1-dən minimum əməkhaqqının, pensiyaların və müavinətlərin artırılacağını bildirdi. Bu, sosial müdafiənin dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri olduğunu və iqtisadi inkişafın nəticələrinin insanların həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə yönəldiyini göstərir. 2018-ci ildən həyata keçirilən beş sosial paketin nəticəsində ölkədə minimum əməkhaqqı 3 dəfə, minimum pensiya 2,8 dəfə, orta aylıq əməkhaqqı 2 dəfə, sosial müavinət və təqaüdlər isə 5 dəfə artmışdır. Həyata keçirilən sosial paketlər 4 milyon nəfəri əhatə etmiş, onların icrası üçün dövlət büdcəsindən əlavə olaraq 8 milyard manat həcmində maliyyə vəsaiti ayrılmışdır. Bu tədbirlər əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə, azadlıq, ədalət və sosial ədalətin artırılmasına və insanların rifahının yaxşılaşdırılmasına xidmət etmişdir. Gələn il həyata keçiriləcək sosial paketin 3 milyondan çox insanı əhatə

nəlxalq münasibətlərdə bərabərliyinə və sabitliyə töhfəsinin əhəmiyyətini vurğulamışdı. Bu strateji xəttin davamı olaraq Azərbaycan müxtəlif güc mərkəzləri ilə bərabərliyəli tərəfdaşlıq qurur, regional və global miqyasda gündəliyin formalaşmasına töhfə verir. Ölkəmiz hər hansı geosiyasi blokun təsir dairəsinə daxil olmadan öz strateji prioritetlərini müstəqil şəkildə müəyyən edir və həyata keçirir. Prezidentin ifadəsi ilə desək, "Biz isə heç bir düşüncəyə qoşulmur və qoşulmayacağıq, bu, bizə lazım deyil".

Bu yanaşma Azərbaycanın xarici siyasətində keyfiyyətə yeni mərhələnin əsas xüsusiyyətlərindən biridir.

Müstəqil xarici siyasətin mühüm nəticəsi Azərbaycanın beynəlxalq proseslərdə mövqeyinin nəzərə alınmasıdır, təşəbbüslərinin və təsir imkanlarının dəyərliyəndirilməsidir və etibarlı tərəfdaş kimi qəbul edilməsidir.

Global güc mərkəzləri olan Çinlə hərtərəfli strateji tərəfdaşlığın yaradılması, ABŞ ilə Strateji Tərəfdaşlıq Xartiyasının imzalanması Azərbaycanın müstəqil diplomatiyasının və siyasi subyektlərinin təzahürüdür. Bu həm də dövlətimizin liderinin beynəlxalq nüfuzunun göstəricisidir.

Azərbaycanın Rusiya, Ukrayna, Avropa İttifaqı ölkələri və digər dövlətlərlə də əlaqələri öz

Beləliklə, Azərbaycan yaxın iki ildə türk dünyası, Mərkəzi Asiya, islam dünyası, MDB və Avropa siyasi məkanında çoxtərəfli diplomatiyanın fəal iştirakçısı kimi çıxış edəcək.

Sədrliyin strateji əhəmiyyəti yalnız beynəlxalq tədbirlərə evsahibliyində deyil, həm də regional və global gündəliyin formalaşdırılmasında, yeni təşəbbüslərin irəli sürülməsində və onların davamlı əməkdaşlıq mexanizmlərinə çevrilməsindəndir.

İşğala son qoymaqla, ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam bərpa etməklə Azərbaycan ciddi bir geosiyasi dəyişikliklərə yol açdı. Prezident İlham Əliyevin sülh və əməkdaşlıq strategiyası əldə edilmiş nəticələrin dayanıqlı sabitliyə və iqtisadi inteqrasiyaya çevrilməsinə hədəfləyir: "Bu gün Ermənistanla sərhəddə sakitlikdir. Sülh müqaviləsi parafərlənib, artıq təmaslar da var. Hətta Azərbaycan Ermənistanla ticarətə də başlamışdır".

Azərbaycanın qarşısında dövlət xarici siyasətində daha fəal olması ölkənin artan iqtisadi, siyasi və hərbi imkanları ilə də uzlaşır. Prezidentin vurğuladığı kimi, bundan sonra da xarici siyasətimizin müdafiəyönümlü yox, həm aktiv, daha çox fəaliyyətli olması lazımdır.

Mubariz QURBANLI,
Milli Məclisin deputatı,
YAP İdarə Heyətinin üzvü

Şahn İSMAYILOV,
Milli Məclisin Gənclər və idman komitəsinin sədri,
YAP İdarə Heyətinin üzvü

Arzu NAĞİYEYEV,
Milli Məclisin Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədri

Azar BADAMOV,
Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin müavini, YAP İdarə Heyətinin üzvü

Rizvan NƏBİYEV,
Milli Məclisin deputatı

genişləndirilməsi, müasir hərbi texnologiyaların məmünənlənməsi və beynəlxalq əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi Azərbaycanın müdafiə potensialının möhkəmlənməsinə xidmət edir. Güclü müdafiə qabiliyyəti ilə diplomatik təşəbbüslər arasında tarazlığın qorunması da vacib amildir. Bizim prioritetimiz regional sülhün möhkəmləndirilməsinə, dövlətlər arasında qarşılıqlı etimadın artırılmasına və nəqliyyat-kommunikasiya əlaqələrinin təhlükəsiz inkişafına da əhatə edir.

Nəticə etibarilə Prezident İlham Əliyevin güclü ordu və etibarlı təhlükəsizlik strategiyasının əsas istiqamətləri dövlət suverenliyinin qorunması, hərbi qüdrətin artırılması, müasir təhdidlərə qarşı qabaqcıllıq mübarizə, müdafiə sənayesinin inkişafı və beynəlxalq təhlükəsizlik əməkdaşlığının genişləndirilməsidir. Qarşıda duran əsas vəzifə əldə edilmiş nailiyyətləri qorumaq, təhlükəsizlik sistemini yeni texnologiyalarla və geosiyasi reallıqlarla uyğun təkmilləşdirmək, Azərbaycanın müstəqilliyini və suverenliyini etibarlı şəkildə təmin etməkdir. Çünki güclü ordu, peşəkar təhlükəsizlik sistemi və milli birlik dövlətimizin davamlı inkişafının əsas dayaqlarıdır.

İqtisadi imkanların genişləndirilməsinin və sosial rifahın yüksəldilməsinin dövlət siyasətinin prioritet hədəfləri olduğunu bildiren Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin müavini, YAP İdarə Heyətinin üzvü Azar BADAMOV dedi:

- İqtisadi müstəqillik Azərbaycanın siyasi qüdrətinin və suverenliyinin əsas təminatıdır. YAP-ın VIII Qurultayında müəyyən edilmiş hədəflər ölkəmizin iqtisadi gücünün artırılmasına, əhalinin sosial rifahının yüksəldilməsinə və daha qüdrətli Azərbaycanın qurulmasına xidmət edir. Prezident, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin YAP-ın VIII Qurultayında program xarakterli çıxışı Azərbaycanın keçdiyi əzəli və kəməşli yolu, qazandığımız tarixi nailiyyətləri və qarşıda duran mühüm vəzifələri müəyyən edir. Dövlət başçısının çıxışında ölkəmizin müstəqilliyinin qorunması, iqtisadi qüdrətin artırılması, suverenliyimizin möhkəmləndirilməsi və əhalinin sosial rifahının yüksəldilməsi kimi mühüm məsələlər öz əksini tapır. Dövlət başçısının çıxışında səsləndirdiyi fikirlər Azərbaycanın keçdiyi inkişaf yolunun təhlili ilə yanaşı, gələcək hədəflərimizin müəyyən olunduğu baxımdan da xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Conab İlham Əliyevin çıxışına 1990-cı illərin əvvəllərində ölkəmizin düşüdüğü ağır iqtisadi vəziyyətlə bağlı fikirlərlə başlaması heç də təsadüfi deyil. Çünki müstəqil dövlətin mövcudluğu və milli həmrəylik Azərbaycanın gələcək inkişafının mühüm təminatlarıdır.

də Azərbaycanın güclü siyasi rəhbərliyə, xalqın etimadına söykənən idarəetməyə və milli maraqları hər şeydən üstün tutan dövlətçilik siyasətinə ehtiyacı var idi. Möhz 1993-cü ildə Yeni Azərbaycan Partiyasının hakimiyyətə gəlməsi və partiyamızın Sədri, Ümmümilli Lider Heydər Əliyevin xalqın yekdill dəstəyi ilə Prezident seçilməsi ölkəmizin taleyində dönüş nöqtəsi oldu. Heydər Əliyevin dövlətçilik təcrübəsi, siyasi iradəsi və qətiyyətli mövqeyi Azərbaycanın müstəqilliyinin qorunmasına, dövlət institutlarının möhkəmləndirilməsinə və ölkədə sabitliyin bərpasına imkan yaradı. Dövlət idarəçiliyində ardıcılıq təmin edildi, milli maraqlara əsaslanan inkişaf strategiyası formalaşdırıldı və Azərbaycanın gələcək iqtisadi yüksəlişinin təminatı qoyuldu.

Ümmümilli Lider Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasəti nəticəsində 1994-cü il sentyabrın 20-də imzalanmış "Əsrin müqaviləsi" Azərbaycanın iqtisadi inkişafında yeni mərhələnin əsasını qoydu. Bu müqavilə ölkəmizə milyardlarla dollar həcmində xarici sərmayələrin cəlb olunmasına, neft sənayesinin yenidən qurulmasına və qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün iqtisadi təminatın formalaşmasına imkan yaradı. "Əsrin müqaviləsi" Azərbaycanın beynəlxalq iqtisadi əlaqələrini genişləndirdi, ölkəmizin investisiya cəlb ediciliyini artırdı və müstəqil iqtisadi siyasət yürütmək imkanlarını gücləndirdi.

Beləliklə, 1993-2003-cü illərdə əsası qoyulmuş möhkəm təməllər üzərində ölkəmiz Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə davam etdirilən uğurlu siyasi kurs nəticəsində iqtisadi müstəqilliyini daha da möhkəmləndirdi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin "İqtisadiyyatı güclü olan dövlət hər şeyə qadirdir" fikri ölkəmizin sonrakı inkişafında özünün əməli təsdiqini tapdı. İqtisadi imkanların genişlənməsi Azərbaycanın siyasi müstəqilliyini möhkəmləndirdi, beynəlxalq münasibətlərdə müstəqil qərarlar qəbul etmək və milli maraqlarını qətiyyətli müdafiə etmək imkanlarını artırdı.

İqtisadi qüdrətin artması ölkənin müdafiə qabiliyyətini gücləndirilməsi üçün də mühüm zəmin yaradı. Azərbaycan Ordusu müasir texnologiyalarla yenidən quruldu, onun maddi-texniki bazası möhkəmləndirildi və peşəkar hərbi kadrların hazırlanmasına xüsusi diqqət yetirildi. Nəticədə 2020-ci ildə 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan tarixi Zəfər qazandı. 20 sentyabr 2023-cü ildə Qarabağda separatçıların kökünü kəsilməsi və ölkəmizin bütün ərazilərində suverenliyimizin təmin olunması isə müasir tariximizin yeni mərhələsinə təşkil etdi. Beləliklə, YAP-ın qarşısına qoyduğu əsas məqsədlərdən biri - torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi və ərazi bütövlüyümüzün təmin olunması reallaşdırıldı. Bu tarixi nailiyyətlər göstərdi ki, iqtisadi müstəqillik yalnız maliyyə göstəricilərindən ibarət deyil. O, dövlətin siyasi iradəsinin, müdafiə qüdrətinin,

etməsi nəzərdə tutulur. Bu addım sosial müdafiəyə ehtiyacı olan insanların rifahının daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində növbəti mühüm mərhələ olaçaqdır. Sosial siyasətin ardıcıl davam etdirilməsi onu göstərir ki, dövlətin iqtisadi imkanları vətəndaşların gündəlik həyatına mənəvi təsir göstərməli, əməkdaşların, pensiyaların və sosial ədənləşdirilən insanların qüdrətini artırmaqla yanaşı, bəzi yaradılmalıdır.

Bütün bunlar göstərir ki, Azərbaycanın qarşısında duran əsas vəzifələrdən biri iqtisadi potensialı daha da gücləndirmək, qeyri-neft sektorunun inkişafını sürətləndirmək, investisiya cəlb ediciliyini artırmaq və dayanıqlı iqtisadi artımı təmin etməkdir. Güclü iqtisadi baza olmadan nə sosial proqramların davamlılığını təmin etmək, nə işğaldan azad olunan ərazilərin bərpası sürətləndirilmək, nə də dövlətin müdafiə qüdrətini ləzmi səviyyədə saxlamaq mümkündür. Bu baxımdan Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən siyasi və iqtisadi kurs Azərbaycanın müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsinə, suverenliyinin qorunmasına və əhalinin rifahının yüksəldilməsinə xidmət edir. YAP-ın VIII Qurultayında müəyyən edilmiş hədəflərin reallaşdırılması üçün iqtisadi gücün artırılması, sosial siyasətin davam etdirilməsi və bütün regionların inkişafı mühüm əhəmiyyət daşıyır. Güclü iqtisadiyyat, milli birlik və ardıcıl dövlət siyasəti daha qüdrətli, təhlükəsiz və fərvan Azərbaycanın gələcəyinin əsas təminatıdır.

Azərbaycanın beynəlxalq mövqelərinin möhkəmlənməsinin və bölgədə yaranan yeni geosiyasi reallıqların strateji əhəmiyyətini diqqətə çatdıran Milli Məclisin deputatı Rizvan NƏBİYEV dedi:

- "Bu gün Azərbaycan beynəlxalq müstəqil böyük hörmətə layiq olan ölkədir. Bir çox tanınmış ekspertlər və təhlilçilər Azərbaycanı artıq orta güc dövləti sırasına daxil edirlər. Biz iqtisadi müstəqilliyi tam təmin etmişik. Bu gün beynəlxalq aləmin çox dəyərli üzvüyük, öz taleyimizi öz əlində saxlayırıq. Prezident İlham Əliyevin oktyabrın 2-də Yeni Azərbaycan Partiyasının VIII Qurultayına səsləndirdiyi bu fikirlər Azərbaycanın xarici siyasətinin əsas prinsiplərini və prioritetlərini bir daha ortaya qoydu.

Dövlət başçısı xarici siyasətin strateji prinsipləri kimi "müstəqillik, dövlətçilik, iqtisadi müstəqillik, güclü hərbi potensial və öz imkanlarımızdan maksimum istifadə etmə imkanları"nı vurğuladı. Təbii ki, illər keçdikcə taktiki və hətta strateji məqsədlər də müəyyən dərəcədə dəyişir, amma ana xətt dəyişməz olaraq qalır.

Azərbaycanın milli maraqlarının təminatına əsaslanan müstəqil və çoxvektorlu xarici siyasəti ölkəmizin beynəlxalq mövqelərini möhkəmləndirir, strateji manevr imkanlarını genişləndirir. Hələ 2021-ci il fevralın 26-da, yeni tarixi Zəfərimizdən cəmi 4 ay sonra dövlət başçısı Azərbaycanın bey-

məzmununa və xarakterinə görə fərqlənir. Burada əsas məsələ həm də ayrı-ayrı tərəfdaşların bir-birinə alternativ kimi təqdim edilməməsidir. Azərbaycanın Avropa İttifaqının 10 üzvü ilə strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinin olması, Almaniya ilə iktərəfli tərəfdaşlıq üçün strateji gündəliyin razılaşdırılması göstərir ki, ölkəmiz müxtəlif istiqamətlər üzrə xarici siyasətini uğurla şaxələndirib. Avropa dövlətləri ilə münasibətlərdə enerji və perspektivdə "yaşıl enerji" əsas əməkdaşlıq sahələri sırasındadır. Prezident bu kontekstdə qeyd etdi: "Çünki enerji təhlükəsizliyi hər bir ölkənin milli təhlükəsizliyi deməkdir və bizim rolumuz daha da artıracaq".

Müstəqil xarici siyasətin Azərbaycanı qazandırdığı digər mühüm üstünlük ölkəmizin qarşısında duran iqtisadi və sosial sahələrdə təmasların qurulduğu platformaya çevrilməsidir. Bu cür funksiyaya yerinə yetirmək üçün yalnız coğrafi mövqə kifayət etmir. Bunun üçün dövlətin və onun liderinin beynəlxalq tərəfdaşlar arasında yüksək etimad və etibarə malik olması vacibdir. Prezident İlham Əliyevin sözləri ilə desək, "Nə üçün Azərbaycan seçilir? Çünki birincisi, bizə inam var. Çünki bilirlik ki, Azərbaycan etibarlı tərəfdaşdır".

Azərbaycanın beynəlxalq təşkilatlarla fəallığı və yeni əməkdaşlıq formatlarına qoşulması ölkəmizin xarici siyasət coğrafiyasını genişləndirir.

Dövlətimizin 2024-cü ilin dekabrında D-8-ə doqquzuncu üzv kimi qəbul edilməsi, 2025-ci ilin noyabrında Mərkəzi Asiya Dövlət Başçılarının Məşvərat Görüşünə tamhüquqlu iştirakçı kimi qoşulması bu prosesin mühüm nəticələridir. Həmçinin öten il Xankəndidə İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Zirvə görüşünün keçirilməsi Azərbaycanın regional əməkdaşlıqda təşəbbüskarlığını nümayiş etdirdi.

Ölkəmizin hazırda Türk Dövlətləri Təşkilatı və Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirə (AQEM) qarşısında sədrliyi, eləcə də qarşıdakı illər üçün nəzərdə tutulan beynəlxalq tədbirlər çoxtərəfli diplomatiyada artan rölünü göstəriciləridir.

Bələ ki, 2027-ci ildə Azərbaycan Mərkəzi Asiya Dövlət Başçılarının Məşvərat Görüşünə sədrlik edəcəkdir. Gələn il həmçinin Azərbaycan İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının XVI Zirvə görüşünə evsahibliyi edəcək və İƏT-ə sədrliyi qəbul edəcəkdir. 2027-ci ildə Azərbaycanın həmçinin Müstəqil Dövlətlər Birliyinə Özbəkistanla həmsədrliyi, 2028-ci ildə isə ilk dəfə MDB-yə sədrliyi nəzərdə tutulur. Bunlar ona görə mümkün olur ki, Azərbaycan özü təkbaşına işğala son qoymuşdur, eyni zamanda bölgədə yeni reallıqlar yaratmaqla nüfuzunu artırmışdır.

2028-ci ilin mayında 47 üzv dövlətin yer aldığı Avropa Siyasi Birliyinin Zirvə görüşünün Azərbaycanı keçirilməsi də ölkəmizin beynəlxalq dialoq platforması kimi rölünü gücləndirəcək.

MÖHTƏŞƏM 23 İL

2003 2026

Azərbaycanın müasir dövlətçilik zirvəsi: Zəfərə və global nüfuza aparan şərəfli yol

Tarixin gedişatını dəyişən, xalqların taleyini yenidən yazan böyük dövlət xadimləri yalnız mövcud reallıqlarla kifayətlənənlər deyil, gələcəyi onilliklər öncədən görərək milli idealları gerçəklilə çevirənlərdir. 2003-cü ildən başlayaraq, 2026-cı ilin Zəfər və tərəqqi dolu zirvəsinə qədər uzanan 23 illik şərəfli yol Azərbaycan dövlətçilik salnaməsinə yalnız bir idarəçilik dövrü kimi daxil olmadı. Bu illər müstəqilliyimizin əbədləşdiyi, suverenliyimizin hər bir qarış torpağımızda bərqərar olduğu və Azərbaycanın global siyasi arenada söz sahibinə çevrildiyi möhtəşəm bir intibah mərhələsidir.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin dövlətçilik irsini müasir dövrün mürəkkəb geopolitik çağırışlarına uyğun keyfiyyətə yeni, yüksək fazaya qaldıran Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev fəaliyyətinin ilk günündən güclü dövlət, sarsılmaz milli həmrəylik, modern ordu və müstəqil iqtisadiyyat konsepsiyasını irəli sürdü. Bu uzaqgörən strategiya xalqımızın qolbındə əsrlər boyu yaşadığı ən böyük milli arzunun - torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsinin və ərazi bütövlüyümüzün bərpasının polad bünövrəsinə çevrildi.

Müstəqil dövlətçilik arxitekturası və milli suverenlik

Dövlətçilik - yalnız inzibati idarəetmə mexanizmi deyil, milli kimliyin, hüquq və tarixi ədalətin təminatıdır. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında keçilən bu mərhələdə Azərbaycan dövlətçiliyinin institusional əsasları koskin şəkildə möhkəmləndirildi. Dövlət idarəçiliyində çeviklik, şəffaflıq və vətəndaş məmnunluğu prinsipi əsas götürüldü. Humanizm və sosial ədalət hissi dövlət siyasətinə ana xəttini təşkil etdi.

Azərbaycanın müstəqil xarici siyasət kursu dövlətimizi heç bir xarici güc mərkəzindən asılı olmayan, öz milli maraqların bütün platformalarda cəsarətlə müdafiə edən qüdrətli bir subyektdə çevirdi. Məhz bu prinsipliallıq sayəsində Azərbaycan BMT qətnamələrinin icrasını öz gücü ilə təmin edən iddali və cəsarətli bir dövlət modelini dünya siyasəti fikrinə hədiyyə etdi.

Beynəlxalq arenada liderlik və global diplomatiya

Prezident İlham Əliyevin xarici siyasət strategiyası Azərbaycanı regional çərçivələrdən çıxararaq global siyasətin aktiv və təşəbbüskar qüvvəsinə çevirdi. Azərbaycanın 120 ölkəni birləşdirən Qoşulmama Hərəkatına dörd il uğurla sədrliyi dövründə atılan addımlar, pandemiya qarşı global mübarizədə "peyvənd millətçiliyinə" qarşı liderliyi və BMT Təhlükəsizlik Şurasına qeyri-daimi üzv seçilməsi ölkəmizin beynəlxalq miqyasdakı müstəsna nüfuzunun təzahürüdür.

Dünya siyasətində tərəfsiz, ədalətli və prinsiplial mövqeyi ilə seçilən Azərbaycan bu gün beynəlxalq diplomatiyada etibarlı tərəfdaş kimi qəbul edilir. Şərq-Qərb, Şimal-Cənub geosiyasi oxunda yerləşən ölkəmiz global problemlərin həllində, sülh təşəbbüslərində və beynəlxalq təhlükəsizlik arxitekturasının formalaşmasında mühüm rola malikdir.

İqtisadi suverenlikdən dünyanın enerji və logistika xəritəsinə doğru

Güclü dövlət ideyası hər şeydən əvvəl tam iqtisadi müstəqillik tələb edirdi. 2003-2026-cı illər ərzində Azərbaycan iqtisadiyyatı kəmiyyət və keyfiyyət baxımından sırayışı bir inkişaf yolu keçdi. Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair məqsədyönlü dövlət proqramlarının icrası paytaxtla bölgələr arasında

təzadları tamamilə aradan qaldırdı, ölkənin hər bir guşəsində müasir sənaye və kənd təsərrüfatı infrastrukturunu formalaşdırdı. "Neft kapitalının insan kapitalına çevrilməsi" konsepsiyası gənclərin təhsilinə, innovasiyalara və rəqəmsal transformasiyaya böyük tökan verdi.

Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft və Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərlərindən başlayan müvəffəqiyyət yolu "Cənub qaz dəhlizi", Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu və Orta dəhliz kimi global nəqliyyat-logistika magistralı ilə tamamlandı. Bu gün Azərbaycan yalnız öz ehtiyaclarını qarşılayan ölkə deyil, Şərq-Qərb, Şimala Cənuba birləşdirən geosiyasi qovşaqların enerji təhlükəsizliyinin əsas dayaqlarından biridir.

Dövlət idarəçiliyində innovasiya və sosial siyasətin "Azərbaycan brendi"

Dövlətin gücü onun vətəndaşına verdiyi dəyərle ölçülür. Son 23 ildə Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə idarəetmədə həyata keçirilən köklü islahatlar Azərbaycanı beynəlxalq miqyasda innovativ yeniliklər müəllifinə çevirdi. Dövlət başçısının şəxsi təşəbbüsü ilə yaradılan "ASAN xidmət" və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın bilavasitə dəstəyi və ideyası ilə formalaşan DOST konseptləri bürokratik maneələri, korrupsiyanı sıradan çıxararaq dövlət-vətəndaş münasibətlərində tamamilə yeni, şəffaf və humanist mərhələ açdı. Bu gün dünya ölkələri tərəfindən öyrənilən bu təcrübə Azərbaycan dövlət idarəçiliyi sahəsindəki intellektual brendinə çevrilmişdir.

Eyni zamanda ölkədə həyata keçirilən ardıcıl sosial paketlər - əməkdaşlarının, pensiyaların, müavinətlərin dəfələrlə artırılması, şəhid ailələrinin və qazilərin mənzil və avtomobillərlə tam təmin olunması, sosial müdafiə sisteminin rəqəmsallaşdırılması "insan amilinin" dövlət siyasətinin mərkəzində dayandığını bir daha sübut etdi.

Mədəniyyətin və intellektin intibahı: milli irsin və elmin himayəsi

Milli dövlətçiliyin möhkəmlənməsi onun mədəni, elmi və mədəni sütunlarının qorunması ilə bərabər bağlıdır. Dövlət başçısının yürütdüyü uzaqgörən siyasət nəticəsində Azərbaycan dili, tarixi, maddi-mədəni irsi və milli-mənəvi dəyərləri dövlətin xüsusi himayəsinə götürüldü. Qarabağda, Şuşada işğal dövründə dağıdılmış tarixi-dini abidələrimizin, məscidlərimizin və məbədlərimizin qısa müddətdə bərpa edilməsi milli kimliymizə qayıdışın təəcəssümü oldu. "Xaribülbul" Musiqi Festivalının və Vəqif Poesiya Günlərinin bərpası mədəniyyətimizin zəfər yürüşüdür.

Elm və təhsil sahəsində atılan addımlar - xaricdə təhsil üzrə dövlət proqramları, müasir universitet kampuslarının qurulması, kosmik sənayenin inkişafı və Azərbaycanın öz peyqlərinə malik kosmik dövlətlər klubuna daxil olması ölkəmizin intellektual potensialının dünyaya təqdimatıdır. High-tech, süni

intellekt və elmi tutumlu texnologiyaların tətbiqi Azərbaycanı gələcəyin rəqəmsal mərkəzinə çevirməkdədir.

Tolerantlıq ənənələri və türk dünyasının mütəşəkkil gücü

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanı dünyada sülhün, dözümlülüyün və sivilizasiyalararası dialoqun global mərkəzlərindən birinə çevirdi. Ölkəmizdə əsrlər boyu formalaşan multikulturalizm və tolerantlıq ənənələri dövlət siyasəti səviyyəsinə qaldırıldı. Ümumdünya mədəniyyətərlərarası dialoq forumları, Bakı beynəlxalq humanitar forumları göstərdi ki, Azərbaycan fərqli dinlərin və mədəniyyətlərin harmoniyada yaşadığı nümunəvi məkandır.

Eyni zamanda dövlət başçısının müstəsna xidmətlərindən biri türk dünyasının birliyinə və mütəşəkkil gücünə formalaşdırılmasıdır. Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) fəal arxitektorlarından olan cənab İlham Əliyev türk dünyasının siyasi, iqtisadi, hərbi və mədəni inteqrasiyasını strateji hədəfə çevirdi. Bu gün Azərbaycan türk dünyasını Avropa və Asiya ilə birləşdirən sarsılmaz körpüdür.

Texnoloji intibah və müasir infrastruktur quruculuğu

Müasir dövlət anlayışı yüksək texnoloji inkişaf və mükəmməl infrastruktur şəbəkəsi olmadan natamam olardı. Son 23 ildə Prezident İlham Əliyevin birbaşa rəhbərliyi ilə Azərbaycan, sözün əsl mənasında, nəhəng bir quruculuq meydanına çevrildi. Ölkə boyunca müasir magistral yolların, körpülərin, beynəlxalq hava limanlarının, elektrik stansiyalarının inşa olunması və su anbarlarının istifadəyə verilməsi Azərbaycanın iqtisadi dayanıqlığını dəfələrlə artırdı.

Eyni zamanda kosmik sənayenin qurulması və rəqəmsallaşma kursu ölkəmizi texnoloji müstəqilliyə qovuşdurdu. "Ağıllı şəhər", "ağıllı kənd" konsepsiyalarının tətbiqi, süni intellekt və "böyük həcmli məlumatlar" (Big Data) texnologiyalarının dövlət idarəçiliyinə inteqrasiyası Azərbaycanın XXI əsrin global texnoloji yarışında ön sıralarda addımlamasının parlaq təzahürüdür.

Milli həmrəylik və siyasi dialoq mədəniyyəti

Dövlətin daxili sabitliyinin və sarsılmazlığının zəmanəti ölkədəki siyasi həmrəylikdir. Prezident İlham Əliyev fəaliyyəti boyunca milli maraqlar namına ölkədəki bütün siyasi qüvvələr arasında dialoq mühitinin formalaşdırılmasına xüsusi önəm vermişdir. Siyasi partiyalarla qurulan təmaslar, milli məsələlərdə vahid mövqenin nümayiş etdirilməsi və vətəndaş cəmiyyəti təsisatlarının dəstəklənməsi daxili siyasi spektri daha sağlam və konstruktiv məcrayə yönəltdi.

Vətən müharibəsi dövründə bütün siyasi partiyaların Ali Baş Komandana və ordumuza dəstək bəyanatları, birgə müraziətləri ölkədəki siyasi şüurun və

milli birliyin ən ali təzahürü kimi tarixdə qaldı.

Müzəffər Ali Baş Komandan və tarixi Zəfər salnaməsi

Prezident İlham Əliyevin dövlətçilik fəaliyyətinin ən möhtəşəm zirvəsi, şübhəsiz ki, 2020-ci ilin 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan tarixi Zəfər və 2023-cü ilin sentyabrında keçirilən 23 saatlıq lokal xarakterli antiteror tədbirləri ilə Azərbaycan Respublikasının suverenliyinin bütün ölkə ərazisində tam və qəti bərpa edilməsidir.

Bu Zəfər təsadüfi bir uğur deyil, 23 il boyunca zərər-zərər işlənən, səbirlə və dəqiqliklə hesablanan strateji zəkanın təntənəsidir:

- * *Diplomatik hücum: BMT, Qoşulmama Hərəkatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı və Türk Dövlətləri Təşkilatı müstəvisində aparılan sistemli diplomatik mübarizə qələbənin hüquqi bazasını tam formalaşdırdı.*
- * *Yenilməz ordu: Ən müasir texnologiyalarla təchiz edilmiş, yüksək döyüş ruhuna malik, XXI əsrin müharibə modelini nümayiş etdirən Silahlı Qüvvələr yaradıldı.*
- * *Sarsılmaz həmrəylik: "Dəmir yumruq" ətrafında birləşən xalq-iqtidar-ordu vəhdəti milli iradənin yenilməzliyini bütün dünyaya sübut etdi.*
- * *Şuşada, Xankəndidə, Xocalıda və Ləncıqda ucaldıran üçrəngli bayrağımız dövlətimizin qüdrətinin, xalqımızın mədəni qürurunun və dövlət başçısının sarsılmaz iradəsinin əbədi rəmzinə çevrildi.*

Böyük qayıdış, Qarabağın intibahı və global ekoliderlik

2026-cı ilin real mənzərəsi göstərir ki, Azərbaycan müharibədə qazandığı Zəfəri sülh və quruculuq meydanında eyni uğurla davam etdirir. İşğaldan azad edilmiş Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə həyata keçirilən Böyük qayıdış proqramı müasir quruculuq və intibah tarixində analoqu olmayan bir sürətlə ıera olunur. Modern infrastruktur, "ağıllı kənd" və "ağıllı şəhər" konsepsiyaları, beynəlxalq hava limanları, "yaşıl enerji" zonaları soydaşlarımızın doğma ocaqlarına təhlükəsiz və ləyaqətli dönüşünü təmin edir.

Ölkəmizin COP29 kimi global iqlim sammitinə evsahibliyi etməsi, rəqəmsal idarəetməyə tam keçidi və "yaşıl enerji" ixracatçısına çevrilməsi Azərbaycanın gələcəyə hesablanmış ekoloji və strateji baxışının aydın təzahürüdür.

Əbədi suverenlik və tərəqqi erası

Prezident İlham Əliyevin 2003-2026-cı illəri əhatə edən çoxşaxəli fəaliyyəti sübut etdi ki, güclü liderlik, sarsılmaz siyasi iradə, innovativ idarəetmə və milli maraqlara söykənən dövlətçilik təfəkkürü birləşdikdə imkansız görünən hər bir zirvə fəth olunur.

Bu dövr - ölkəmizin yalnız ərazi bütövlüyünü bərpa etdiyi dövr deyil, həm də özünənamını, milli qürurunu, sosial rifahını və əbədi suverenliyini qazandığı ən parlaq səhifəsidir. Bu gün əminliklə deyirik: Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafına yol açıb, sosial prioritetlərin reallaşmasını, neft kapitalının insan kapitalına çevrilməsini, respublikamızın kosmik klubə daxil olmasını təmin edib.

Qətiyyətli və uzaqgörən enerji strategiyası həm də

Qüdrətli Azərbaycan və qalib Lider

Oktabrın 15-də cənab İlham Əliyevin ilk dəfə Azərbaycan Prezidenti seçilməsinin 23-cü ılı tamamlanır. Geridə qoyduğumuz bu dövrün mənzərəsi olduqca qürurvericidir. Bu müddətdə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan böyük inkişaf yolu keçib. İqtisadiyyatımız inkişaf edib, vətəndaşların sosial rifahı yüksəlib, respublikamızın beynəlxalq mövqeləri möhkəmlənib. Ən başlıcası, xalqımız bu dövrdə özünün ən böyük tarixi məqsədinə - ölkəmizin ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin tam bərpasına nail olub.

2003-cü ildə cənab İlham Əliyevin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməsi Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi kursunun davam etdirilməsinə olan ümumxalq etimadının və inamının təəcəssümü idi. Seçkilərin nəticələri belə bir həqiqətin hüquqi təsbiti oldu ki, xalqımız Heydər Əliyev siyasətinə heç bir alternativ qəbul etmir. Seçkilərdən sonra keçirilən andiçmə mərasimində Prezident İlham Əliyev demişdi: "Ölkəmiz müasir dövlətə çevriləcəkdir. Bütün bunları etmək üçün Azərbaycanca çox işlər görmək lazımdır. Ancaq bütün bunları həyata keçirmək və Azərbaycanı qüdrətli dövlətə çevirmək üçün ən başlıcası, ölkədə Heydər Əliyevin siyasəti davam etdirilməlidir. Bu gün yüksək kürsüdə çıxış edərkən mən Azərbaycan xalqına söz verirəm ki, bu siyasətə sadıq qalacağam, heç vaxt bu yoldan dönməyəcəyəm, Heydər Əliyevin siyasətini davam etdirəcəyəm".

Ötən 23 ilin tarixini vərəqlədikdə, ilk növbədə, bir həqiqət aydın görünür: Prezident İlham Əliyevin 2003-cü ildə boyan etdiyi prioritetlər bu dövrdə uğurla reallaşdırılıb, dövlətimizin hər bir məqsədi, xalqımızın arzularını həyata vəsiqə alıb. Arxada qoyduğumuz hər bir il Prezident İlham Əliyevin uğur hesabı kimi yadda qalıb. Prezident İlham Əliyevin respublikamıza uğurlu rəhbərliyinin ən mühüm göstəricilərindən biri iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunun inkişafıdır. Dövlətin qüdrəti, ilk növbədə, onun iqtisadi imkanları, maliyyə dayanıqlılığı, istehsal potensialı və insan kapitalı ilə ölçülür. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ötən 23 ildə həyata keçirilən iqtisadi siyasətin əsas xüsusiyyəti də məhz bu kimi amillərin bir-birini tamamlamasıdır. 23 il əvvəllə müqayisədə Azərbaycanın iqtisadi imkanları dəfələrlə artıb və bunun təməlində dayanan əsas amil həyata keçirilən düzgün, strateji baxımdan düşünülmüş və uzaqgörən siyasətdir. Bu illər ərzində Ulu Öndər Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu enerji strategiyasının Prezident İlham Əliyev tərəfindən qətiyyətlə davam etdirilməsi, bunun əsas göstəriciləri kimi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft və Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərlərinin çəkilməsi, Avropanın enerji xəritəsinə kardinal dəyişikliklər edən "Cənub qaz dəhlizi"nin yaradılması bütövlükdə Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafına yol açıb, sosial prioritetlərin reallaşmasını, neft kapitalının insan kapitalına çevrilməsini, respublikamızın kosmik klubə daxil olmasını təmin edib.

Qətiyyətli və uzaqgörən enerji strategiyası həm də Azərbaycanın beynəlxalq mövqelərini möhkəmləndirib, ölkəmizi regionda və dünyada söz sahibinə çevirib. Enerji siyasəti ilə yanaşı, nəqliyyat və logistika sahəsində həyata keçirilən layihələr də Azərbaycanın Avrasiya coğrafiyasındakı strateji rolunu artırıb. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu, müasir nəqliyyat infrastrukturunu, Şərqi Qərbi, Şimali Cənuba birləşdirən marşrutların inkişafı ölkəmizin tranzit imkanlarını genişləndirib. Ötən illərin reallıqları göstərir ki, cənab Prezident İlham Əliyevin 23 il öncə elan etdiyi prioritetlər konkret nəticələrlə həyata vəsiqə alıb və almaqdadır. Qazandığımız uğurları isə təsadüfi deyil və düşünülmüş dövlət siyasətinin, ardıcıl islahatların, milli maraqlara əsaslanan qətiyyətli siyasətin, xalq hakimiyyət birliyinin nəticəsidir. Bu dövrdə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən siyasətin əsas məqsədi Azərbaycanın müstəqilliyini daha da gücləndirmək, ölkəmizin qarşısında dayanan tarixi vəzifələri yerinə yetirmək olub. Bu gün həmin məqsədlərin real nəticələrə çevrildiyini, Azərbaycanın inkişafının yeni keyfiyyət mərhələsinə qədəm qoyduğunu görürük.

Prezident İlham Əliyevin 23 illik fəaliyyətinin ən böyük və tarixi hadisəsi Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin bərpasıdır. Dövlətimizin qarşısında dayanan ən ağır problem torpaqlarımızın işğal altında qalması, ərazi bütövlüyümüzün pozulması idi. 2003-cü ildə Prezident vəzifəsinə başlayarkən İlham Əliyev Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa olunacağını, məcburi köçkünlərin doğma yurdlarına qayıdacağını boyan etmişdi. Prezident İlham Əliyev ərazi bütövlüyümüzün bərpası üçün çoxşaxəli siyasət həyata keçirdi. Respublikamızın iqtisadi imkanlarının artırılması, Silahlı Qüvvələrin döyüş qabiliyyətinin yüksəldilməsi, beynəlxalq müstəvidə Azərbaycanın haqlı mövqeyinin müdafiəsi istiqamətində diplomatik fəaliyyətin həyata keçirilməsi, müdafiə sənayesinin inkişafı vahid strateji məqsədə - torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsinə və ölkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpasına xidmət edirdi.

2020-ci il sentyabrın 27-də başlayan Vətən müharibəsi bu siyasətin təntənəsinə çevrildi. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 44 günlük müharibədə qazandığımız böyük Zəfər xalqımızın arzusunu gerçəyə çevirdi, milli iradəmin və dövlətimizin gücünün nümayişi oldu. 2023-cü ilin sentyabrında həyata keçirilən lokal xarakterli antiteror tədbirləri isə Qara-

bağda separatizmin mövcudluğuna son qoydu və Azərbaycanın bütün əraziləri üzərində dövlət suverenliyinin tam bərpasını təmin etdi. Beləliklə, Prezident İlham Əliyevin qətiyyətli siyasəti nəticəsində Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası xalqımızın çoxəsrlik tarixinin ən möhtəşəm hadisələrindən birinə çevrildi.

Ötən 23 ildə Azərbaycanın əldə etdiyi bütün nailiyyətlər onu təsdiq edir ki, Heydər Əliyev siyasəti yaşayır və layiqincə davam etdirilir. Yeni Azərbaycan Partiyasının oktyabrın 2-də VIII Qurultayında cənab Prezident İlham Əliyev bu barədə deyib: "Bu siyasət 2003-cü ildən bu yana davam etdirilirdi, bu gün də davam etdirilir və bundan sonra da davam etdiriləcək. Bu barədə çox danışmaq istəməzdim, hər şey göz önündədir. Bu gün Azərbaycan beynəlxalq müstəvidə böyük hörmətə layiq olan ölkədir. Bir çox tanınmış ekspertlər və təhlilçilər Azərbaycanı artıq orta güc dövləti sırasına daxil edirlər. Bunun da bir çox parametrləri var. Biz iqtisadi müstəqilliyi tam təmin etmişik. Bu gün beynəlxalq aləmin çox dəyərli üzvüyük, öz taleyimiz öz əlimizdədir".

Vətən müharibəsindən sonra Azərbaycan yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub. Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə aparılan sürətli bərpa və quruculuq işləri, keçmiş məcburi köçkünlərin doğma yurda qayıdışları dövlətin qüdrətini bir daha dünyaya nümayiş etdirir.

Ərazi bütövlüyümüzün bərpa olunması respublikamızın beynəlxalq nüfuzunu artırır, mövqelərini daha da gücləndirir. Bu gün Azərbaycan dünyanın aparıcı siyasi qütblərindən, ABŞ və Çin kimi dövlətlərin strateji tərəfdaşdır. Azərbaycan həm də Avrasiya coğrafiyasında sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunmasına, əməkdaşlığın inkişafına mühüm töhfələr verən dövlət kimi tanınır. Məhz Azərbaycanın təşəbbüsləri Orta dəhliz kimi global nəqliyyat dəhlizinin inkişafını və ötürücülük imkanlarının genişləndirilməsini təmin edir. Bütün bunlara görə Azərbaycanı Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, orta güc dövlətləri sırasına daxil edirlər.

Ötən 23 ilin mənzərəsinə baxanda qürurla deyə bilərik ki, bu dövrdə ölkəmiz böyük inkişaf yolu keçib. Azərbaycanın yüksəliş salnaməsi bundan sonra da Prezident İlham Əliyevin liderliyi ilə uğurla davam edəcək, respublikamızın yeni və qürurdöğuran yüksəliş salnamələri yazılacaq.

*Nəsim MƏHƏMƏLİYEV,
Milli Məclisin deputatı*

MÖHTƏŞƏM 23 İL 2003 2026

Tarixdə elə liderlər olur ki, onlar sadəcə müəyyən dövrdə bu və ya digər ölkəyə, xalqa rəhbərlik etmirlər, ümumilikdə dövlətin və cəmiyyətin inkişaf istiqamətini dəyişdirir, regionun siyasi-iqtisadi, sosial-mədəni xəritəsinə əhəmiyyətli təsir göstərir və beynəlxalq münasibətlər sisteminə yeni reallıqlar formalaşdırırlar. Ona görə tarix dövlətlərin və xalqların inkişaf yolunu müəyyən edən hadisələrlə yanaşı, həmin hadisələrə istiqamət verən şəxsiyyətlərin də fəaliyyətini qiymətləndirir.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin qurub yaratdığı müstəqil dövlətimizi tarixinin ən güdrətli mərhələsinə yetirmiş Prezident İlham Əliyevin fəaliyyəti də məhz bu kontekstdə dəyərləndirilməlidir. Azərbaycan bu gün regionun aparıcı ölkələrindən birinə, beynəlxalq münasibətlər sisteminə etibarlı tərəfdaşa, global əhəmiyyətli layihələrin əsas subyektinə çevrilmişdir. Bütün bunlar isə milli maraqlara əsaslanan idarəetmə modelinin nəticəsi kimi meydana çıxmışdır.

Cənab İlham Əliyevin 2003-cü il oktyabrın 15-də ilk dəfə prezident seçildiyi gündən həyata keçirdiyi dövlət siyasəti ölkənin inkişafının bütün əsas istiqamətlərini - iqtisadi modernləşməni, sosial rifahın yüksəldilməsini, hərbi potensialın gücləndirilməsini, xarici siyasətdə müstəqil qərarvermə qabiliyyətinin möhkəmləndirilməsini və Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun artırılmasını vahid strateji konsepsiya çərçivəsində birləşdirmişdir. Bu siyasətin ən mühüm nəticələrindən biri Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün və dövlət suverenliyinin tam bərpası, bununla da ölkənin müasir tarixində yeni mərhələnin başlanması olmuşdur.

Amma dövlətimizin başçısının fəaliyyətinin tarixi əhəmiyyəti yalnız hərbi və siyasi uğurlarla məhdudlaşmır. 23 il müddətdə Azərbaycan iqtisadi inkişaf tempinə, regionun enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində oynadığı rola, beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin formalaşdırılmasına verdiyi töhfəyə, müxtəlif siyasi mərkəzlərlə balanslaşdırılmış münasibətlər qurmaq bacarığına və global təşəbbüslərdə fəal iştirakına görə yeni geosiyasi çəkisi olan dövlət kimi qəbul edilməyə başlamışdır. Bu gün Azərbaycan regional proseslərin passiv iştirakçısı deyil, onların istiqamətinə təsir göstərən və bir çox hallarda yeni əməkdaşlıq platformalarının təşəbbüskarı kimi çıxış edir.

Müasir dünyada beynəlxalq münasibətlər sisteminin dərin transformasiyaya məruz qaldığı bir şərətdə Azərbaycanın mövqeyinin möhkəmlənməsi son dərəcə mühüm tarixi nailiyyətdir. Böyük dövlətlər arasında artan qarşılıqlı hörmətə əsaslanan əməkdaşlıq münasibətlərinin qurulması və ölkənin etibarlı tərəfdaş kimi tanınması Prezident İlham Əliyevin xarici siyasət kursunun səciyyəvi xüsusiyyətləridir.

Milli inkişaf modeli

Müasir dövlətlərin inkişaf təcrübəsi göstərir ki, onların beynəlxalq nüfuzu, siyasi çəkisi və milli təhlükəsizlik imkanları ilk növbədə daxili dayanıqlıqla qaynaqlanır. Güclü iqtisadiyyat, səmərəli idarəetmə, sosial rifah, hüquqi institutların fəaliyyəti və milli həmrəyliyin təmini olmadan uzunmüddətli uğurlu xarici siyasət həyata keçirmək, yaxud global geosiyasi proseslərə təsir göstərmək mümkün deyil. Bu baxımdan XXI əsrin ötən dövründə Azərbaycanın keçdiyi inkişaf yolu dövlətçilik nəzəriyyəsi baxımından maraqlı nümunədir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi dövründə həyata keçirilən siyasətin əsas mahiyyəti müasir çağırışlara cavab verən güclü dövlət modelinin formalaşdırılmasından ibarət olmuşdur.

23 il öncə cənab İlham Əliyev xalqın yekdil dəstəyi ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilərkən ölkəmiz Ulu Öndərin rəhbərliyi ilə artıq siyasi sabitliyini bərpa etmiş, bazar iqtisadiyyatının əsaslarını formalaşdırmış, beynəlxalq enerji layihələri vasitəsilə inkişaf üçün mühüm imkanlar qazanmışdı. Belə bir dönmədə qarşıda duran əsas vəzifə bu potensialı davamlı dövlət gücünə çevirmək idi. Bunun üçün dövlət idarəçiliyi

İlham Əliyevin yaratdığı müasir Azərbaycan
Suveren dövlət, güclü iqtisadiyyat, sosial rifah, güdrətli ordu

yeni çağırışlara uyğun təkmilləşdirilməli, institusional islahatlar dərinləşdirilməli, insan kapitalına investisiyalar artırılmalı, regional arasında inkişaf fərqləri azaldılmalı və milli təhlükəsizliyin bütün komponentləri gücləndirilməli idi. Prezident İlham Əliyev bütün bunları məharətlə vahid bir sistemə çevirdi və dövlətçilik modelinin əsas xüsusiyyətlərindən biri olan inkişafın sistemli xarakter daşmasını təmin etdi.

Bu modelin əsas sütunlarından biri güclü iqtisadiyyatın yaradılması oldu. Prezident İlham Əliyev dəfələrlə vurğulamışdır ki, iqtisadi cəhətdən müstəqil olmayan dövlət tam mənada siyasi müstəqilliyini də təmin edə bilməz. Məhz bu prinsip dövlət siyasətinin iqtisadi fəlsəfəsini müəyyənləşdirir. Enerji sektorunda əldə olunan gəlirlər ölkənin maliyyə dəyənqlığının gücləndirilməsinə, strateji valyuta ehtiyatlarının artırılmasına, genişmiqyaslı infrastruktur layihələrinin maliyyələşdirilməsinə və qeyri-neft sektorunun inkişafına yönəldilmişdir. Nəticədə Azərbaycan yalnız enerji ixrac edən ölkə deyil, həm də nəqliyyat-logistika, sənaye, kənd təsərrüfatı və xidmət sektorlarının inkişafı etdiyi çoxşaxəli iqtisadi model formalaşdırmağa nail olmuşdur.

Cənab İlham Əliyevin irəli sürdüyü inkişaf strategiyasının ən mühüm istiqamətlərindən biri də institusional idarəetmənin təkmilləşdirilməsi olmuşdur. Müasir dövrdə dövlətin gücü yalnız qəbul edilən qərarlarla deyil, həmin qərarların icra mexanizmlərinin səmərəliliyi ilə də ölçülür. Bu baxımdan idarəetmə sisteminin dəyişikliyi artırılması, dövlət xidmətlərinin rəqsəmləşdirilməsi, elektron hökumət mexanizmlərinin genişləndirilməsi və vətəndaş məmnunluğunun yüksəldilməsi istiqamətində ardıcıl addımlar atılmış, dövlət idarəçiliyində yeni texnologiyaların tətbiqi, xidmətlərin sadələşdirilməsi və şəffaflığın artırılması idarəetmə keyfiyyətinin yüksəldilməsinə xidmət etmişdir.

İnsan kapitalının inkişafı da Prezident İlham Əliyevin dövlətçilik modelində xüsusi yer tutur. Təhsil, səhiyyə, elm, idman və gənclər siyasətinə yönəldilən investisiyalar iqtisadi inkişafın sosial dayanaqlarını möhkəmləndirmişdir. Sosial siyasət məsələləri də belə bir dövlətçilik modelinin ayrılmaz tərkib hissəsi kimi mühüm nailiyyətlərlə müşayiət olunmuşdur. Əhalinin rifah halının yüksəldilməsi, yoxsulluğun azaldılması, məşğulluğun genişləndirilməsi, sosial müdafiə mexanizmlərinin gücləndirilməsi və həssas təbəqələrin dəstəklənməsi iqtisadi inkişafın sosial nəticələrindən cəmiyyətin bütün təbəqələrinə çatdırılmasına xidmət etmiş

və bu yanaşma iqtisadi artımla sosial ədalət arasında tarazlığın qorunmasına imkan yaratmışdır.

Prezident İlham Əliyevin dövlətçilik modelində milli təhlükəsizlik anlayışı da geniş məzmun kəsb edir. Azərbaycan Prezidentinin təhlükəsizlik məsələlərinə baxışı yalnız hərbi potensialla məhdudlaşdırılmamış, iqtisadi təhlükəsizlik, enerji təhlükəsizliyi, enerji təhlükəsizliyi, informasiya təhlükəsizliyi, ekoloji təhlükəsizlik və kibertəhlükəsizlik kimi istiqamətlər vahid milli təhlükəsizlik sisteminin tərkib hissəsi hesab edilmişdir. Bu yanaşma global risklərin artdığı müasir dövrdə dövlət dayanıqlığını əhəmiyyətli dərəcədə gücləndirmişdir.

Çoxşaxəli diplomatiya

Müasir beynəlxalq münasibətlər sisteminə dövlətlərin nüfuzu onların müstəqil siyasi iradə nümayişi, milli maraqları ardıcıl müdafiə etməsi, etibarlı tərəfdaş kimi tanınması və global proseslərə təsir imkanları ilə ölçülür. XXI əsrin ilk onilliklərində Azərbaycanın xarici siyasətinə də baş verən əsas dəyişiklik də məhz bu istiqamətdə olmuşdur.

Dövlətimizin başçısının xarici siyasət strategiyasının ən mühüm istiqamətlərindən biri balanslaşdırılmış diplomatiya- yadır. Azərbaycan eyni zamanda Qərb və Şərqlə, o cümlədən türk dünyası, Mərkəzi Asiya və digər dövlətlərlə qarşılıqlı faydalı münasibətlər quraraq müxtəlif siyasi platformalar arasında təvəqüfə bənzər bir rol oynayır. XXI əsrin ilk onilliklərində Azərbaycanın xarici siyasətinə də baş verən əsas dəyişiklik də məhz bu istiqamətdə olmuşdur.

Dövlətimizin başçısının xarici siyasət strategiyasının ən mühüm istiqamətlərindən biri balanslaşdırılmış diplomatiya- yadır. Azərbaycan eyni zamanda Qərb və Şərqlə, o cümlədən türk dünyası, Mərkəzi Asiya və digər dövlətlərlə qarşılıqlı faydalı münasibətlər quraraq müxtəlif siyasi platformalar arasında təvəqüfə bənzər bir rol oynayır. XXI əsrin ilk onilliklərində Azərbaycanın xarici siyasətinə də baş verən əsas dəyişiklik də məhz bu istiqamətdə olmuşdur.

Dövlətimizin başçısının xarici siyasət strategiyasının ən mühüm istiqamətlərindən biri balanslaşdırılmış diplomatiya- yadır. Azərbaycan eyni zamanda Qərb və Şərqlə, o cümlədən türk dünyası, Mərkəzi Asiya və digər dövlətlərlə qarşılıqlı faydalı münasibətlər quraraq müxtəlif siyasi platformalar arasında təvəqüfə bənzər bir rol oynayır. XXI əsrin ilk onilliklərində Azərbaycanın xarici siyasətinə də baş verən əsas dəyişiklik də məhz bu istiqamətdə olmuşdur.

Dövlətimizin başçısının xarici siyasət strategiyasının ən mühüm istiqamətlərindən biri balanslaşdırılmış diplomatiya- yadır. Azərbaycan eyni zamanda Qərb və Şərqlə, o cümlədən türk dünyası, Mərkəzi Asiya və digər dövlətlərlə qarşılıqlı faydalı münasibətlər quraraq müxtəlif siyasi platformalar arasında təvəqüfə bənzər bir rol oynayır. XXI əsrin ilk onilliklərində Azərbaycanın xarici siyasətinə də baş verən əsas dəyişiklik də məhz bu istiqamətdə olmuşdur.

təşkilatlarda fəal iştirak edərək onların fəaliyyətinə real töhfələr verir. Belə siyasətin bariz nümunələrindən biri Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına uğurlu sədrliyi olmuşdur.

Respublikanın beynəlxalq nüfuzunun yüksəlməsində humanitar diplomatiya da mühüm rol oynayır. Müxtəlif beynəlxalq forumların, mədəniyyətlərarası dialoq tədbirlərinin, humanitar konfransların və global əhəmiyyətli görüşlərin Bakıda keçirilməsi ölkəmizi həm də intellektual və humanitar əməkdaşlıq platforması kimi tanıdır. Müxtəlif sivilizasiyalar, dirlər və mədəniyyətlər arasında dialoqun təşviqi Azərbaycanın xarici siyasətinin mühüm istiqamətlərindən biri kimi beynəlxalq müstəsna xidmətləri vardır.

Cənab İlham Əliyevin xarici siyasət fəlsəfəsi pragmatizmlə prinsipliliyin vəhdətinə əsaslanır. Azərbaycan bütün dövlətlərlə qarşılıqlı hörmət və bərabərlik prinsipləri əsasında əməkdaşlıq etməyə üstünlük verir, eyni zamanda milli maraqlarına toxunan məsələlərdə daim ardıcıl və qətiyyətli mövqe nümayiş etdirir. Bu yanaşma xarici siyasətin çevikliyini təmin etməklə yanaşı, onun strateji ardıcılığını da qoruyur. Enerji layihələri, nəqliyyat dəhlizləri, türk dünyasında iqtisadi əməkdaşlıq imkanlarının təşviqi bu baxımdan Prezident İlham Əliyevin xarici siyasət kursunun strateji xarakterini nümayiş etdirir.

Tarixi Zəfər - dönüş nöqtəsi

Hər bir xalqın tarixində onun gələcək inkişaf istiqamətini müəyyən edən, milli yaddaşında dönüş nöqtəsi kimi qalan hadisələr baş verir. Azərbaycan üçün müasir tariximizdə belə bir dönüş nöqtəsi 2020-ci ilin 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılmış Zəfər və 2023-cü ildə aparılan antiterror əməliyyatı ilə ölkənin bütün ərazisində konstitusiya quruluşunun tam bərpa edilməsi oldu. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyəti, ordumuzun gücü ilə qazanılmış bu tarixi Zəfərlə dövlətimiz qarşısındakı ən mühüm strateji məsələ - ərazi bütövlüyü və suverenlik məsələsi tam həll edildi.

Qarabağ münaqişəsi təxminən 30 il ərzində Azərbaycanın milli təhlükəsizliyi, xarici siyasəti və daxili inkişafı üçün əsas çağırışlardan biri olmuşdur. İşğal faktı yalnız ərazi itkisi deyildi, o, yiz minlərlə insanın doğma yurdlarından, di-

dərin düşməsi, mühüm iqtisadi resursların itirilməsi, regional inkişafın ləngiməsi və beynəlxalq hüququn kobud şəkildə pozulması idi.

Uzun illər ərzində aparılan danışıqlar prosesi problemin həlli istiqamətində real nəticə vermirdi. Bu vəziyyət Azərbaycanın qarşısında yeni strateji yanaşmanın formalaşdırılmasını zorurı edirdi. Prezident İlham Əliyevin ölkəmizə rəhbərliyi dövründə Qarabağ məsələsinə münasibətdə kompleks dövlət strategiyası həyata keçirildi. Bu strategiya yalnız hərbi hazırlıqla məhdudlaşmayıb iqtisadi inkişafın təmin olunması, güclü maliyyə imkanlarının yaradılması, müasir silahlı qüvvələrin formalaşdırılması, müdafiə sənayesinin inkişaf etdirilməsi, diplomatik mövqələrin möhkəmləndirilməsi, beynəlxalq hüquqa əsaslanan ardıcıl siyasətin qorunması və informasiya müstəqilliyi dövlət siyasətinin tərkib hissəsi idi. Dövlət gücünün bütün komponentlərinin eyni məqsədə yönəldilməsi sonrakı hadisələrin əsasını təşkil etdi.

Bu dövrdə Azərbaycan Ordusunun modernləşdirilməsi xüsusi əhəmiyyət daşıyırdı. Müasir silah və texnologiyaların əldə edilməsi, peşəkar kadr hazırlığı, döyüş qabiliyyətinin artırılması, komanda-idarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsi və müdafiə sənayesinin inkişafı ölkənin hərbi potensialını keyfiyyətcə yeni mərhələyə yüksəltdi. Eyni zamanda iqtisadi gücün artırması müdafiə xərclərinin davamlı maliyyələşdirilməsinə imkan verdi. Beləliklə, hərbi qüdrət iqtisadi inkişafdan, iqtisadi inkişaf isə siyasi sabitlikdən qidalanan vahid dövlət modelinin mühüm elementi kimi formalaşdı.

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qazanılmış bu Qələbə beynəlxalq hüququn uzun illər icra olunmayan norma və prinsiplərinin faktiki təmin edilməsi nümunəsinə çevrildi. Azərbaycan ərazi bütövlüyünü, suveren hüquqlarını öz gücü hesabına bərpa edərək beynəlxalq münasibətlər sisteminə yeni siyasi reallıq yaratdı. Bununla Cənubi Qafqazda uzun illər mövcud olmuş status-kvo aradan qalxdı və regionun geosiyasi nizamı əsaslı şəkildə dəyişdi.

Qələbədən sonrakı dövr yeni strateji mərhələnin başlanğıcı oldu. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə genişmiqyaslı bərpa və yenidənqurma proqramlarının həyata keçirilməsi, müasir şəhər və kənd konsepsiyalarının tətbiqi, nəqliyyat və enerji infrastrukturunun yenidən qurulması, "ağıllı şəhər" və "ağıllı kənd" layihələrinin reallaşdırılması, "yaşıl enerji" zonalarının yaradılması və Böyük qayıdış proqramı Azərbaycanın postmünaqişə in-

kişaf modelinin əsas istiqamətlərini müəyyən etdi. Cənab İlham Əliyev bu gün Qarabağı və Şərqi Zəngəzuru, eyni zamanda müasir inkişaf, innovasiya və dayanıqlı quruculuq məkanına çevirir.

Bu Zəfər Azərbaycanın beynəlxalq mövqeyinə də mühüm təsir göstərdi. Çünki dövlətimiz öz milli maraqlarını qorumaq, müəkkəb geosiyasi şərətdə strateji məqsədlərinə nail olmaq və regionda yeni reallıqlar formalaşdırmaq qabiliyyətini nümayiş etdirmişdir. Bu Zəfər həmçinin Azərbaycan dövlətinin siyasi iradəsinin, iqtisadi gücünün, müasir ordusunun və ardıcıl diplomatiyasının vahid nəticəsi kimi tarixə düşmüşdür. Əgər XX əsrin sonlarında Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etmişdisə, XXI əsrin üçüncü onilliyinin əvvəlində müstəqilliyimiz tam suveren dövlət statusu ilə möhkəmlənmişdir. Bu mənada 2020-ci və 2023-cü illər Azərbaycanın müasir tarixində ən mühüm dönüş nöqtələrindən biri hesab oluna bilər.

Yeni regional geosiyasi nizamın formalaşmasında Azərbaycanın rolu

Bu gün Azərbaycan Prezidentinin həyata keçirdiyi siyasət nəticəsində coğrafi mövqeyimiz siyasi və iqtisadi üstünlüyə çevrilib, Azərbaycan Şərqlə Qərbi, Şimalda Cənubu birləşdirən əsas geostrategi qovşaqlardan biri kimi çıxış etməyə başlayıb.

Digər tərəfdən, yeni regional nizamın formalaşmasına türk dünyası ilə əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi də daxildir. Tarixi, mədəni və dil yaxınlığına əsaslanan münasibətlər son illərdə siyasi, iqtisadi, nəqliyyat, enerji və təhlükəsizlik sahələrində strateji əməkdaşlıq mərhələsinə yüksəlmişdir. Türk dövlətləri arasında qarşılıqlı etimadın möhkəmləndirilməsi, ortaq layihələrin həyata keçirilməsi və integrasiyanın genişləndirilməsi Azərbaycanın xarici siyasət prioritetlərindən mühüm hissəsidir. Azərbaycan Prezidentinin hələ illər əvvəl səsləndirdiyi "XXI əsr türk dünyası əsri olmalıdır" çağırışı ilə türk dünyasının integrasiyası mədəni yaxınlaşma prosesindən daha çox Avrasiya məkanında yeni iqtisadi və geosiyasi əməkdaşlıq platformasının formalaşması kimi qiymətləndirilməlidir. Bu baxımdan Azərbaycan coğrafi mövqeyi və həyata keçirdiyi infrastruktur layihələri sayəsində Mərkəzi Asiya ilə Avropanı birləşdirən əsas körpü funksiyasını yerinə yetirir. Bu amil ölkənin strateji əhəmiyyətini daha da artırır və türk dövlətləri arasında iqtisadi əməkdaşlığın inkişafına mühüm töhfə verir.

Prezident İlham Əliyevin strateji baxışı, məqsədyönlü siyasəti sayəsində Azərbaycan beynəlxalq ictimaiyyəti rahat edən məsələlərin həllində də məsuliyyətli ölkə kimi tanınmağa başlamış və bu da müstəqil dövlətimizin beynəlxalq statusunun keyfiyyətcə yeni mərhələyə yüksəlməsində əhəmiyyətli rol oynamışdır.

Azərbaycanın global gündəlikdə artan rolunun ən mühüm göstəricilərindən biri də ölkəmizin nüfuzlu beynəlxalq tədbirlərə evsahibliyi etməsidir. Bu cür tədbirlərin davamlı xarakter alması Azərbaycanın təşkilatçılıq imkanlarını, təhlükəsizlik mühitini və diplomatik nüfuzunu nümayiş etdirən mühüm amildir. Həqiqətən Azərbaycanın BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına - COP29-a evsahibliyi etməsi sıradan fakt deyil. Bu qərar təşkilatı imkanların qiymətləndirilməsindən başqa, beynəlxalq ictimaiyyətin Azərbaycana göstərdiyi siyasi etimadın ifadəsi idi.

Liderlik fəlsəfəsi və idarəçilik məharəti

Tarixdə iz qoymuş dövlət xadimlərinin özünəməxsusluğu qəbul etdikləri qərarların miqyasından daha çox, həmin qərarların arxasındakı strateji düşüncə sistemindədir. Bu baxımdan Prezident İlham Əliyevin idarəçilik üslubunda ardıcılıq xüsusi yer tutur. Müasir siyasətdə tez-tez müşahidə olunan populist yanaşmalardan fərqli olaraq, dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərinin illər ərzində qorunub saxlanılması Azərbaycanın inkişaf modelinin mühüm xüsusiyyətlərindən biri kimi diqqəti cəlb edir.

Dövlətimizin başçısının liderlik fəlsəfəsində insan kapitalının davamlı inkişafı və gənc nəslin dövlət idarəçiliyinə cəlb olunması xüsusi yer tutur. Yeni idarəçilik mədəniyyətinin formalaşdırılması, peşəkarlığın təşviqi, müasir bilik və bacarıqlara malik kadrların irəli çəkilməsi dövlət idarəçiliyinin uzunmüddətli dayanıqlığını təmin edən amillərdən biri kimi çıxış edir. Beləliklə, idarəetmə yalnız mövcud problemlərin həllinə deyil, gələcək inkişaf üçün institusional potensialın yaradılmasına yönəlidir.

Azərbaycan Prezidentinin böhranları idarə etmə bacarığı da böyük bir məktəbdir. Cənab İlham Əliyevin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi dövrdə dünya müxtəlif iqtisadi böhranlarla, regional münaqişələrlə, global pandemiya, enerji bazarlarında kəskin dəyişikliklər, beynəlxalq münasibətlərdə artan gərginlik və s. kimi mürəkkəb çağırışlarla üzləşmişdir. Belə şərətdə daxili sabitliyin qorunması, iqtisadi inkişafın səmərəliliyi, sosial siyasətin davam etdirilməsi, beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsi, dövlət idarəçiliyinin çevikliyini, dayanıqlığını nümayiş etdirir. Milli güc anlayışına kompleks yanaşma da Azərbaycan Prezidentinin Liderlik fəlsəfəsinin əsas elementlərindəndir.

Ölkə rəhbərinin idarəçilik üslubunu xarakterizə edən digər mühüm xüsusiyyət məsuliyyət və məqsədyönlülük prinsipi- dir. Dövlət proqramlarının konkret nəticələrə istiqamətlənməsi, icra intizamı verilən əhəmiyyət və uzunmüddətli layihələrin ardıcıl həyata keçirilməsi idarəçilik fəlsəfəsinin praktiki tərəfini təşkil edir. Bu yanaşma dövlət siyasətinin effektivliyini artırır, qəbul edilən qərarların cəmiyyətin gündəlik həyatında real nəticələr verməsinə şərait yaradır.

Bir sözlə, Prezident İlham Əliyevin liderlik fəlsəfəsinin əsas xüsusiyyətləri uzunmüddətli strateji baxış, qərarların ardıcılığı, milli maraqların üstün tutulması, pragmatik diplomatiya, nəticəyönlü idarəetmə və dövlətin kompleks gücünün formalaşdırılmasıdır. Məhz bu prinsiplər 2003-cü ildən bəri Azərbaycanın keçdiyi inkişaf yolunun siyasi məntiqini təşkil etmiş və ölkənin regional liderliyini, beynəlxalq nüfuzunu və tam suveren dövlət kimi mövqeyini möhkəmləndirmişdir. Bu baxımdan Prezident İlham Əliyevin idarəçilik modeli müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin əsas siyasi sütunlarındanndır.

Azərbaycan Prezidentinin Liderliyi ilə yazılan tarixşə davam edir və hər keçən gün bu tarix salnaməsinin qurur dolu yeni səhifələrdir.

*İradə ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"*

Hazırda dünyada sürətlə dəyişən geosiyasi reallıqlar, artan gərginliklər və global çağırışlar fonunda dövlətlərarası dialoqun, qarşılıqlı etimadın və çox-tərəfli əməkdaşlıq platformalarının əhəmiyyəti hər zamankından daha artıq hiss olunur. Belə mürəkkəb dövrdə Azərbaycan geostrateji imkanlarından və çevik diplomatiyasından istifadə edərək regionda və daha geniş coğrafiyada sabitliyin, sülhün və dayanıqlı inkişafın əsas təşəbbüskarı kimi çıxış edir. Ölkəmizin beynəlxalq platformalara uğurlu sədrliyi global müzakirə mövzularına və əməkdaşlıq formatına yeni məzmun, dinamika və etimad mühiti gətirən strateji missiyadır.

Çoxtərəfli diplomatiyada aparıcı rol

Azərbaycanın AQEM-ə sədrliyi təşkilatın fəaliyyətinə yeni inkişaf və məzmun qazandırır

Qarşılıqlı etimad quruculuğu

Azərbaycanın Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirəyə (AQEM) 2024-2026-cı illər üzrə sədrliyi ölkəmizin beynəlxalq aləmdə artan nüfuzunu, etibarlı tərəfdaş imicini və çoxtərəfli diplomatiyadakı aparıcı rolunu növbəti dəfə aydın şəkildə nümayiş etdirir. 28 üzv dövlətin yekdil qərarı ilə rəhbərliyə seçilən Azərbaycan bu məsuliyyətli missiyanı yüksək səviyyədə yerinə yetirərək təşkilatın fəaliyyətinə yeni inkişaf və məzmun qazandırır. Bunu Azərbaycanın sədrliyi dövründə görülmə işlər və əldə olunan nəticələr də aydın göstərir. Öz sədrliyini "Daha güclü AQEM: rəqəmsallaşma, bağlantılar və Asiyada dayanıqlı inkişaf" konseptual xətti üzərində quran ölkəmiz ikitilliik sədrlik dövründə yalnız məşvərcəti dialoqla kifayətlənməyib, təşkilatın institusional baxımdan güclənməsi və praktiki müstəviyə keçməsi üçün mühüm addımlar atıb.

Belə ki, AQEM-in fəaliyyətində mühüm rol oynayan Azərbaycan təşkilatın Nizamnaməsinin yekunlaşdırılması və institusiyalaşmanın tamamlanması istiqamətində ardıcıl işlər görüb, təşkilatın çərçivəsində yeni mexanizmlərin yaradılması istiqamətində mühüm addımlar atılıb. Təşkilat çərçivəsində

AQEM Qadınlar Şurası və Maliyyə Şurası təsis edilib. İştirakçı dövlətlərin aparıcı universitetlərinin Tərəfdaşlıq Şəbəkəsinin inkişafı davam etdirilib, biznes-forumlar, gənclər üçün tədbirlər və digər ixtisaslaşmış görüşlər keçirilib. Cari ildə isə təşkilatın institusional inkişafı və praktiki əməkdaşlıq istiqamətləri üzrə işlər davam etdirilib.

Bütün bu uğurlu fəaliyyətlə bağlı Prezident İlham Əliyev oktyabrın 1-də AQEM Media Forumunun iştirakçılarına müraciətində bildirib: "Son iki il ərzində bu təşkilata sədrlik edən Azərbaycan qarşılıqlı etimad quruculuğu tədbirlərinin təmin olunması yolunda qətiyyət və ardıcılıq nümayiş etdirərək AQEM-in institusional imkanlarının gücləndirilməsi, praktiki birgə fəaliyyətin genişləndirilməsi və təşkilatın beynəlxalq münasibətlər sistemində rolunun daha da artırılması üçün səylərini əsirgəməmişdir".

Xarici siyasətin böyük uğuru

Asiya qitəsinin 90 faizini əhatə edən və fərqli siyasi, iqtisadi sistemlərə malik dövlətləri bir araya gətirən platformada yekdil dəstək qazanmaq Azərbaycanın xarici siyasətinin böyük uğurudur. Bu, ölkəmizin tərəfsiz, balanslı və

əməkdaşlığa söykənən siyasətinə olan global etimadın göstəricisidir.

Azərbaycan öz geostrateji mövqeyindən istifadə edərək Şərqlə Qərbi, Şimal və Cənub arasında təkəvə fiziki nəqliyyat və enerji dəhlizi deyil, həm də siyasi və mədəni dialoq körpüsü rolunu oynayır. Ölkəmizin beynəlxalq təşkilatlarda aparıcı rolu və global tədbirlərə layiqli evsahibliyi də bu mənada xüsusi diqqət cəlb edir.

Azərbaycanın beynəlxalq platformalardakı fəaliyyət təcrübəsi göstərir ki, Bakı sədrlik etdiyi hər bir təşkilata sadəcə formal rəhbərlik etmir, ona yeni nəfəs verir, konkret nəticələrə söykənən gündəlik formalaşdırır. AQEM-in timsalında da bu yanaşma özünü bariz şəkildə göstərir.

Ölkəmiz sədrliyi dövründə AQEM-in ənənəvi etimad quruculuğu gündəliyini Asiya dövlətlərinin real iqtisadi, rəqəmsal və nəqliyyat-logistika ehtiyacları ilə uğurla uzlaşdırmağa müvəffəq olub. Bu yanaşma təşkilatı sadəcə bəyanatların global miqyasda qərarların qəbul edildiyi və ölkələr arasında ticarət, investisiya və innovasiya sahələrində faydalı layihələrin reallaşdığı işlək mexanizmə çevirib.

AQEM-in VII Zirvə Toplantısı çərçivəsində müxtəlif ölkələri təmsil edən

dövlət və hökumət başçıların, beynəlxalq təşkilat rəhbərlərinin Bakıda bir araya gəlməsi Azərbaycanın etibarlı və qonaqpərvər bir ünvən olduğunu yenidən nümayiş etdirir.

Çoxtərəfliyin təşviqi və barışdırıcı rol beynəlxalq münasibətlər sistemində gərginliyin və ziddiyyətlərin dərindənliyi hazırkı mürəkkəb dövrdə xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycan müxtəlif, hətta bəzən xarici siyasət prioritetləri kəskin fərqlənən dövlətlər arasında konstruktiv dialoq mühiti yaratmaq bacarığını dəfələrlə sübut edib. AQEM çərçivəsində də Bakı qütbləşməyə deyil, birgə maraqlara və qarşılıqlı hörmətə əsaslanan əməkdaşlıq modelini ön plana çıxararaq Ümum-Asiya platformasında etimad körpülərini möhkəmləndirir.

Asiya ölkələri ilə dinamik inkişaf edən ikitərəfli və çoxtərəfli əlaqələr ölkəmizin iqtisadi gücünün və geostrateji imkanlarının artmasına birbaşa xidmət edir. "Şərqi Qərb" və "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizlərinin kəsişməsində yerləşən ölkəmiz üçün Asiya regionu ilə əlaqələliyin dərinləşməsi yalnız bu günün deyil, həm də gələcək onilliklərin dayanıqlı inkişaf strategiyasının tərkib hissəsidir.

Bir sözlə, Azərbaycanın AQEM-dəki ikitilliik uğurlu sədrliyi və Bakı Zirvə görüşü ölkəmizin Asiya coğrafiyasında artan diplomatik çəkisinin və nüfuzunun bariz göstəricisidir. Bu fəaliyyət yalnız regional təhlükəsizlik və iqtisadi əməkdaşlığın möhkəmlənməsinə töhfə verməklə deyil, həm də Azərbaycanın global miqyasda qərarların qəbul edildiyi və strateji təşəbbüslərin irəli sürüldüyü aparıcı mərkəzlərdən biri olduğunu sübut edir.

Yasəmən MUSAJEVA, "Azərbaycan"

AQEM Asiya ilə siyasi və humanitar əlaqələrin inkişafı üçün mühüm platformadır

Müasir beynəlxalq münasibətlər sistemi mürəkkəb geosiyasi proseslərin, yeni təhlükəsizlik çağırışlarının və iqtisadi əlaqələrin yenidən formalaşmasının şahidi olur. Belə bir şəraitdə dövlətlər arasında dialoqun, qarşılıqlı etimadın və əməkdaşlığın gücləndirilməsinə xidmət edən çoxtərəfli platformaların əhəmiyyəti daha da artır. Bu baxımdan Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirə - AQEM xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Milli Məclisin deputatı

Parvənə VƏLİYEVA qəzetimizə açıqlamasında deyib ki, AQEM-in yaradılması ideyası ilk dəfə 1992-ci ildə Qazaxıstan tərəfindən irəli sürülüb. Məqsəd Asiyada sülh və təhlükəsizliyin təmin olunması üçün dövlətlər arasında etimadın gücləndirilməsi üçün universal dialoq platformasının formalaşdırılması idi. Bu gün AQEM artıq 28 üzv dövləti birləşdirən və Asiya qitəsinin böyük hissəsini əhatə edən mühüm çoxtərəfli platformaya çevrilib. "Azərbaycan AQEM-də fəal iştirak edən dövlətlərdəndir. Ölkəmizin təşkilata münasibəti onun əsas prinsipləri - dövlətlərin suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə, beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərinə hörmət, dialoq və qarşılıqlı etimad ilə uzlaşır. AQEM-in əsas səmərələrində də məhz bu prinsiplər təsbit olunub", - deyir o əlavə edib.

Deputat qeyd edib ki, Azərbaycanın AQEM-də 2024-2026-cı illər üzrə sədrliyi ölkəmizin bu platformadakı rolunu daha da gücləndirib. Sədrliyin əsas prioritetləri "Daha güclü AQEM: rəqəmsallaşma, bağlantılar və Asiyada dayanıqlı inkişaf" konsepsiyası ətrafında formalaşdırılıb. Bu yanaşma AQEM-i yalnız siyasi dialoq platforması kimi deyil, həm də rəqəmsal transformasiya, nəqliyyat bağlantıları, iqtisadi əməkdaşlıq və davamlı inkişaf məsələlərinin müzakirə olunduğu praktiki əməkdaşlıq məkanına çevirmək məqsədi daşıyır.

P.Vəliyeva bildirib ki, Azərbaycan sədrliyi dövründə AQEM-in institusional inkişafı xüsusi diqqət mərkəzində saxlanıb: "2023-cü ildə qəbul edilmiş "Yol Xəritəsi" əsasında

bu platformanın tamhüquqlu beynəlxalq təşkilata transformasiyası istiqamətində iş aparılır. Hazırda təşkilatın beynəlxalq hüquqi statusunu müəyyənənləndirəcək Nizamnamə layihəsi üzrə danışıqlar davam edir. Bu proses AQEM-in gələcəkdə daha institusionallaşmış və nəticəyönümlü beynəlxalq platformaya çevrilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır. Azərbaycanın sədrliyi çərçivəsində iqtisadi əməkdaşlıq və biznes əlaqələrinin genişləndirilməsi də önəmli istiqamətlərdən biridir. 2025-2026-cı illərdə AQEM Biznes Şurasına Azərbaycanın Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin sədrliyi bu istiqamətdə praktiki addımlardan biridir. Məqsəd təşkilata üzv ölkələrin biznes dairələri arasında birbaşa əlaqələrin genişləndirilməsi, yeni əməkdaşlıq imkanlarının müəyyənənləndirilməsi si və kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına dəstək verməkdir".

Deputat Vəliyev deyir ki, digər mühüm istiqamət isə qadınların və gənclərin AQEM məkanında rolunun artırılmasıdır. Azərbaycanın sədrliyi çərçivəsində 2026-cı ilin aprelində "AQEM məkanında davamlı inkişaf" naminə qadınların səslərinin gücləndirilməsi" möv-

zusunda beynəlxalq konfransın keçirilməsi bu baxımdan diqqətəlayiqdir. Tədbirdə qadın sahibkarlığı, qanunvericilik, süni intellekt və rəqəmsallaşmanın qadın sahibkarlığı üçün yaratdığı imkanlar, eləcə də ətraf mühitin qorunmasında qadın liderliyi kimi məsələlər müzakirə olunub. Bu yanaşma təsadüfi deyil. Azərbaycanın AQEM sədrliyi dövründə irəli sürdüyü gündəlik göstərir ki, müasir təhlükəsizlik anlayışı artıq yalnız hərbi-siyasi məsələlərlə məhdudlaşmır. Rəqəmsal təhlükəsizlik, süni intellekt, informasiya məkanı, iqlim dəyişmələri, enerji və enerji təhlükəsizliyi, nəqliyyat və iqtisadi bağlantılar da dövlətlərin təhlükəsizliyi və davamlı inkişafı ilə birbaşa əlaqədardır. "Bu baxımdan Bakı AQEM Zirvəsi Azərbaycan sədrliyinin mühüm yekun mərhələsi olmaqla yanaşı, təşkilatın gələcək inkişaf istiqamətlərinin müəyyənənləndirilməsi üçün də əhəmiyyətli platformadır. Bu Zirvə görüşündə gündəmdə AQEM-in institusional inkişafı, beynəlxalq təşkilata transformasiyası və yeni əməkdaşlıq istiqamətləri dayanır. Əslində, Azərbaycanın AQEM sədrliyi ölkəmizin çoxtərəfli diplomatiyada əsas yanaşmasını da nümayiş etdirir: dialoqdan uzaqlaşmadan milli maraqları qorumaq, etimad yaratmaqla əməkdaşlıq imkanlarını genişləndirmək və regional bağlantıları inkişaf etdirmək. Bu baxımdan AQEM Azərbaycan üçün yalnız beynəlxalq platformalardan biri deyil, həm də Asiya ilə daha sıx siyasi, iqtisadi və humanitar əlaqələrin inkişafı etdirilməsi üçün mühüm imkanlar məkanıdır", - deyir deputat bildirir.

P.Vəliyeva sonda qeyd edib ki, Bakıda keçirilən Zirvə görüşü daha güclü, daha institusional və daha nəticəyönümlü AQEM-in formalaşdırılmasına istiqamətində yeni mərhələnin başlanğıcı ola bilər.

Əsmər QARDAŞXANOVA, "Azərbaycan"

Uzaq coğrafiyaları birləşdirən yaxın maraqlar

Prezident İlham ƏLİYEV: "Laos bizim üçün dost ölkədir, 30 ildən çoxdur davam edən diplomatik əlaqələr bunu bir neçə dəfə göstərmişdir"

Dünyada dövlətlər arasında iqtisadi əməkdaşlıq coğrafi məsafələrdən daha çox qarşılıqlı maraqlar, yeni bazarlara çıxış imkanları və orta inkişaf hədəfləri ilə müəyyən olunur. Cənub-Şərqi Asiya ölkələrindən biri olan Laos ilə də Azərbaycanın iqtisadi münasibətləri, coğrafi məsafəyə baxmayaraq, qarşılıqlı maraqlar və yeni əməkdaşlıq imkanları baxımından diqqət cəlb edir. Ticarət, investisiya, nəqliyyat-logistika, kənd təsərrüfatı və turizm kimi sahələrdə əməkdaşlığın genişləndirilməsi iki ölkə arasında iqtisadi tərəfdaşlığın yeni istiqamətlərini müəyyən edə bilər.

Bu istiqamətdə Azərbaycan - Laos iqtisadi münasibətlərinin inkişaf perspektivləri Laos Xalq Demokratik Respublikasının Prezidenti Thonglun Sisulit oktyabrın 13-də Bakıya səfəri zamanı keçirilən görüşlərdə və dövlət başçılarınin mətbuata bəyanatlarında əksini tapıb. İlham Əliyev və Thonglun Sisulit ikitərəfli əməkdaşlığın mövcud vəziyyətini müzakirə edərək iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsinin, ticarət dövryyəsinin artırılmasının və qarşılıqlı investisiya imkanlarının araşdırılmasının vacibliyini vurğulayıblar.

Bəyanatda Prezident İlham Əliyev siyasi münasibətlərin inkişaf səviyyəsinin iqtisadi sahədə də əksini tapmasını vacibliyini qeyd edərək, hazırkı ticarət dövryyəsinin iki ölkənin potensialı və niyyətlərini əks etdirmediyini bildirib. O, iqtisadi əməkdaşlığın intensivləşdirilməsi, biznes dairələri arasında əlaqələrin gücləndirilməsi və konkret investisiya layihələrinin nə-

zərdən keçirilməsinin əhəmiyyətinə diqqət cəlb edib. Bu mənada Azərbaycan-Laos biznes-forumunun işgüzar dairələr arasında təmasların genişləndirilməsinə və yeni əməkdaşlıq imkanlarının müəyyənənləndirilməsinə müsbət təsir edəcəyi gözlənilir.

Dövlətimizin başçısı kənd təsərrüfatı və nəqliyyat-logistika sahələrində əməkdaşlıq imkanlarının müzakirə olunduğunu da bildirib: "Azərbaycan ərazisində bütün əsas nəqliyyat-logistika layihələri artıq reallaşdırılıb, biz indi daha çox yolların aşkar edilməsi, yeni ünvənlərdən yükümlər sərbəst oluması və yükümlərin həcmnin artırılması ilə məşğulduq. Ümid edirik ki, hər iki tərəfdə reallaşan bütün bu layihələr gələcəkdə başa çatandan sonra yaddaşmaların da həcmi artacaq".

Göründüyü kimi, nəqliyyat və logistika sahəsində əməkdaşlıq perspektivləri təbii ki, Azərbaycan-Laos münasibətlərinin iqtisadi məzmununu zənginləşdirən istiqamətlərdəndir.

Azərbaycanın regionda yaratdığı müasir nəqliyyat-logistika infrastrukturunu, Orta dəhlizin inkişafındakı rolu və beynəlxalq yükdaşımaqların genişləndirilməsi istiqamətində həyata keçirdiyi siyasət ölkəmizin mühüm tranzit mərkəzi kimi mövqeyini gücləndirir. Laosun qonşu ölkələrlə dəniz yolu bağlantılarının inkişafı gələcəkdə onun Orta dəhlizə çıxış imkanlarını genişləndirir və Asiya ilə Avropa arasında nəqliyyat əlaqələrinin inkişafına impuls verir. Energetika, mədənçilik və digər sahələrdə əməkdaşlıq imkanlarının genişləndirilməsi də tərəfdaşlığın geniş iqtisadi potensialına malik olduğunu göstərir. Əsas məsələ bu potensialın konkret layihələr, qarşılıqlı təşəbbüslər və ardıcıl fəaliyyət vasitəsilə reallaşdırılmasıdır.

Milli Məclisin deputatı Vüqar Bayramov iki ölkə arasında ticarət dövryyəsinin hazırda çox da geniş olmadığını bildirərək yük-

Laos dövlət başçısının Azərbaycan səfəri çərçivəsində kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlığa dair Anlaşma Memorandumunun mübadiləsi də təqdirəlayiq addımlardandır. Sənəd aqrar sahədə təcrübə mübadiləsi və qarşılıqlı əlaqələrin inkişafı üçün hertərəfli imkan yaradır. Tərəflərin iqtisadi əməkdaşlığın konkret layihələr və praktiki təşəbbüslər əsasında genişləndirilməsinə dair mövqələri isə əldə olunan razılaşmaların gələcəkdə real nəticələrə çevrilməsinin vacibliyini ön plana çıxarır. Təbii ki, imzalanan sənədlərin icrası, birgə təşəbbüslərin həyata keçirilməsi və biznes dairələri arasında əlaqələrin gücləndirilməsi Azərbaycan-Laos iqtisadi münasibətlərinin yeni mərhələyə yüksəlməsinə, əməkdaşlığın daha konkret və davamlı məzmun qazanmasını şərtləndirir.

Bütövlükdə əldə edilmiş razılaşmalar ölkəmizin Asiya-Sakit okean regionu ilə əlaqələrinin genişləndirilməsi baxımından əhəmiyyətli hadisədir. Bu səfər Azərbaycanın müxtəlif coğrafiyalarda etibarlı tərəfdaş kimi mövqeyini möhkəmləndirmək, yeni iqtisadi əlaqələr qurmaq və beynəlxalq əməkdaşlıq imkanlarını artırmaq siyasətinə uyğundur.

Züleyxa ƏLİYEVA, "Azərbaycan"

Azərbaycan türk dünyasının siyasi koordinasiyanı təmin edən əsas aktorlardan biridir

"Rəsmi Bakı yalnız Türkiyə ilə Mərkəzi Asiya arasında coğrafi körpü deyil, o, eyni zamanda, türk dünyasının iqtisadi əlaqələrini, enerji təhlükəsizliyini və siyasi koordinasiyanı təmin edən əsas aktorlardan birinə çevrilib. Orta dəhlizin əhəmiyyətinin artması bu transformasiyanın ən konkret göstəricisidir".

Bu sözləri AZƏRTAC-a açıqlamasında "TRENDS Research & Advisory" şirkətinin Türkiyə proqramının direktoru Suha Çubukçuoğlu deyib.

O qeyd edib ki, Rusiya-Ukrayna müharibəsi, Qırmızı dəniz və Babül-Məndəb boğazı ətrafında təhlükəsizlik problemləri, eləcə də global təchizat zəncirlərindəki kövrəkliklər Çinlə Avropa arasında alternativ quru marşrutlarının əhəmiyyətini artırır. Bu şəraitdə Xəzər dənizindən keçən Orta dəhliz sadəcə nəqliyyat layihəsi olmaqla qıraqda strateji bağlantı xəttinə çevrilib. Azərbaycan isə coğrafi mövqeyinə görə bu marşrutun əsas ölkələrindən biridir.

Mərkəzi Asiyadan gələn yüklərin Xəzər dənizi vasitəsilə Cənubi Qafqaza, buradan isə Bakı-Tbilisi-Qars dəniz yolu və Türkiyə üzərindən Avropa bazarlarına çatdırılması böyük ölçüdə Azərbaycanın nəqliyyat və logistika infrastrukturundan asılıdır. Zəngəzur dəhlizinin və ya hazırda layihələndirilən bağlantı modellərinin həyata keçirilməsi Azərbaycanın bu rolunu daha da gücləndirəcək. Belə bir marşrut Türkiyənin Naxçıvan və Azərbaycan üzərindən Mərkəzi Asiyaya çıxışını asanlaşdırmaqla yanaşı, Mərkəzi Asiya ölkələrinə də Qərb bazarlarına daha

qısa və şəxələndirilmiş marşrut təqdim edəcək. Beləliklə, Bakı türk dünyasının şərqə ilə qərbi arasında əlaqəni təmin edən tranzit ölkədən bu əlaqələrin qaydalarının, institusional infrastrukturunun və idarəetmə mexanizmlərinin formalaşmasında söz sahibi olan mərkəzə çevrilir.

"Mərkəzi Asiya-Azərbaycan formatında keçirilən Zirvə görüşlərini də bu baxımdan yüksək qiymətləndirmək lazımdır. Bu format Azərbaycanın özünü yalnız Cənubi Qafqaz çərçivəsində müəyyənənləndirmədiyini, Mərkəzi Asiya ilə daha institusional və davamlı siyasi münasibətlər qurduğunu göstərir. Bu perspektivdə Xəzər dənizi türk dünyasını ayıran coğrafi maneə deyil, enerji, nəqliyyat və ticarət marşrutları vasitəsilə ölkələri birləşdirən orta məkan kimi çıxış edir. Sözügedən transformasiya Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) gələcəyi baxımından da mühüm əhəmiyyət daşıyır", - deyir Suha Çubukçuoğlu bildirir.

Ekspert vurğulayıb ki, TDT-nin davamlı geosiyasi nüfuz qazanması üçün mədəni və tarixi yaxınlıqdan konara çıxaraq konkret iqtisadi maraqlar, nəqliyyat marşrutları, enerji şəbəkələri və birgə investisiyalar yaratması zəruridir. Azərbaycan bu baxımdan Türkiyə ilə Mərkəzi Asiya ölkələrinin maraqlarının kəsişdiyi təbii mərkəz mövqeyindədir. Məhz bu səbəbdən Bakının rolu yalnız "körpü ölkə" olmaqla məhdudlaşmır, o, həmçinin TDT daxilində gündəmi müəyyənənləndirən, tərəfdaşlığı möhkəmləndirən, üzv dövlətlərin orta qitəsidi və strateji maraqlarını əlaqələndirən əsas aktorlardan birinə çevrilir.

15 ZƏFƏR gündəliyi oktyabr 2020-ci il

İlham ƏLİYEV: "Biz Zəfər marşındayıq"

Oktyabrın 14-dən 15-nə keçən gecə cəbhənin Ağdərə-Ağdam və Füzuli-Hadrut-Cəbrayıl istiqamətlərində əvvəlki günlərdə olduğu kimi vəziyyət gərgin olaraq qalıb.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri gecə ərzində cəbhənin bəzi istiqamətlərində Azərbaycan Ordusunun mövqelərinə basqın etməyə cəhd göstərib. Qoşunlarımız tərəfindən həyata keçirilən uğurlu tədbirlər nəticəsində qarşı tərəf ciddi itki verib və cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində geri çəkilməyə məcbur edilib.

Düşmənin canlı qüvvəsi, döyüş texnikası, silah-sursatı, yanacağı tükenib

Azərbaycan Ordusu tərəfindən həyata keçirilən fəaliyyətlər nəticəsində cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində düşmənin xeyli sayda canlı qüvvəsi, 2 ədəd T-72 tankı, 1 ədəd "Tor-M2KM" zenit raket kompleksi, 4 ədəd BM-21 "Qrad" YARS, 1 ədəd D-20, 1 ədəd D-30 və 2 ədəd D-1 haubitsa topu, bir neçə PUA-sı və avtomobil texnikası məhv edilib və sıradan çıxarılıb.

Əldə olunan məlumata əsasən, Ermənistan silahlı qüvvələrinin müvafiqi işğal etdiyi ərazilərdəki qüvvə və ehtiyatlarına ağır zərbə vurulub. Düşmənin canlı qüvvəsi, döyüş texnikası, silah-sursatı, yanacağı tükenib.

Tərtərdə dəfn mərasimi zamanı əraziyə ağır artilleriyadan atəş açılıb

Humanitar atəşkəs rejimini kobudcasına pozan Ermənistan silahlı qüvvələri Goranboy, Tərtər, Ağdam və Ağcabədi rayonlarının ərazilərini atəşə tutublar. Tərtər rayonunda dəfn mərasimi zamanı əraziyə ağır artilleriyadan atəş açılıb. Ölənlər və yaralananlar olub.

"Düşmənin 1 milyard dollardan çox dəyərində hərbi texnikası məhv edilib"

Prezident İlham Əliyev Rusiyanın "RIA Novosti" Agentliyi üçün "Rossiya Seqodnya Beynəlxalq İnformasiya Agentliyi" media qrupunun baş direktoru Dmitri Kiselyova müsahibə verib.

Ali Baş Komandan döyüş əməliyyatlarının nəticələri ilə bağlı verilən suala cavabında deyib ki, Azərbaycan Ordusu düşmənin dərin eşelonaşdırılmış müdafiə xəttini yarmağa nail olub: "Bəzi sahələrdə hətta 4 müdafiə xətti vardı. Lakin ərazinin relyefi, dağ relyefi, əlbəttə, müdafiə olunmaq üçün əks-hücumla müqayisədə daha münasibdir. Bu günə qədər onlarca yaşayış məntəqəsi, o cümlədən Cəbrayıl şəhəri və Cəbrayıl rayonunun kəndlərinin əksəriyyəti, strateji əhəmiyyətli Suqovuşan qəsəbəsi işğaldan azad edilib. Biz işğalçıları Murovdağ silsiləsindəki strateji yüksəkliklərdən çıxarmış və ölkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpası üzrə uğurlu əməliyyatı davam etdiririk".

Prezident deyib ki, təkə pilotsuz zərbə uçuş aparatları vasitəsilə düşmənin 1 milyard dollardan çox dəyərində hərbi texnikası məhv edilib.

Ali Baş Komandandan növbəti müjdəli xəbər

Prezident xalqa növbəti xoş xəbəri çatdırıb. İlham Əliyev özünün rəsmi "X" sahifəsində yazıb: "Rəşadətli Azərbaycan Or-

Rəşadətli Azərbaycan Ordusu tərəfindən Füzuli rayonunun Arıç, Cəbrayıl rayonunun Doşulu, Xocavənd rayonunun Ediş, Dördüküç, Edilli, Çıraquz kəndləri işğaldan azad edilib. Eşq olsun Azərbaycan Ordusuna! Qarabağ Azərbaycandır!

dusu tərəfindən Füzuli rayonunun Arıç, Cəbrayıl rayonunun Doşulu, Xocavənd rayonunun Ediş, Dördüküç, Edilli, Çıraquz kəndləri işğaldan azad edilib. Eşq olsun Azərbaycan Ordusuna! Qarabağ Azərbaycandır!"

Mehriban ƏLİYEV: "Dünya ictimaiyyətini Ermənistanın müharibə cinayətlərini qınamağa çağırıram"

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva rəsmi "Instagram" sahifəsində paylaşım edib: "Nə dərəcədə insaniyyət-dən konar, rəhm-siz və mənəvi tənəzzülə uğramış olmalısın ki, dəfn mərasimi zamanı qəbiristanlığı qəsdən atəşə tutasan? Dünya ictimaiyyətini Ermənistanın müharibə cinayətlərini qınamağa çağırıram. Hələk olanların ailələrinə və doğmalarına başsağlığı verirəm. Allah rəhmət eləsin".

İlham ƏLİYEV: "Bayrağımızı artıq şəhərlərimizi əhatə edən dağlara sancırıq"

Prezident İlham Əliyev Türkiyənin NTV televiziyasına müsahibə verərək bir daha Azərbaycan Ordusunun uğurlu əməliyyatlarından danışdı. Prezident qeyd edib ki, döyüş meydanında əsas hədəf strateji yüksəklikləri işğalçılardan azad etmək və böyük əraziləri nəzarət altına almaqdır:

"Bizim uğurlu əməliyyatımız davam edir. Bu günə qədər, - əlbəttə ki, hər gün bu rəqəmlər dəyişir, - təqribən 40-a yaxın, ya da ki, 40-dan çox yaşayış məntəqəsi - şəhərlər və kəndlər işğalçılardan azad edilmişdir. Yaxın vaxtlarda növbəti sevincli xəbərlər, xoş xəbərlər gələcəkdir".

Ali Baş Komandan əməliyyatların tədricən, vahid bir planlama əsasında aparıldığını və bütün hədəflərin seçildiyini söyləyib.

Prezident bir daha Ermənistanla mesaj ünvanlayıb: "Ermənistan tərəfi, sadəcə olaraq, bu realqla hesablaşmalı və təcavüzünü dayandırmalıdır, atəşkəsə əməl etməlidir və qalan torpaqlardan da öz xoşu ilə çıxmalıdır ki, qan tökülməsin və bundan sonra bu məsələ sülh yolu ilə həll edilsin. Biz indiki torpaqlarımızı azad edirik. Biz bayrağımızı artıq şəhərlərimizi əhatə edən dağlara sancırıq, şəhərlərimizdə mövcud olan binalara sancırıq, biz zəfər marşındayıq".

İlham Əliyevdən fransız jurnalistin təxribatçı sualına diplomatik cavab

"France 24" televiziya kanalına müsahibə verən Prezident İlham Əliyev bir daha həqiqətləri söyləyib. Ermənistanın humanitar atəşkəsə əməl etmədiyini vurğulayan İlham Əliyev bəzi təxribatçı suallara da diplomat və Ali Baş Komandan kimi cavab verib.

Jurnalistin "Siz deyirsiniz ki, atəşkəs müəyyən olundandan sonra Azərbaycan tərəfindən heç bir zərbə endirilməmişdir? Hətta hərbi hədəflərə də?" sualını Prezident belə cavablandırıb: "Xeyr, hərbi hədəflərə zərbələr endirilmişdir. Biz bunu təkbiz etmirik. Lakin bu təbiiidir, çünki biz özümüzü müdafiə etməli idik. Atəşkəsə birtərəfli qaydada nail olmaq mümkün deyil. Əks halda Ermənistan üstünlüyə malik olacaq və öz məqsədinə çatacaq. Əslində, onlar elə bunu etməyə çalışırlar. Onlar azad edilmiş əraziləri geri götürməyə cəhd edirlər. Xüsusilə onlar Hadrut şəhərini geri götürməyə cəhd edirlər. Lakin uğursuzluğa düçar oldular. Mənim onlara məsləhətim belədir və mən artıq Ermənistan hökumətinə və həmçinin Ermənistan xalqına açıq şəkildə mesajı mən ünvanlamışam ki, onlar azad edilmiş əraziləri geri götürmək cəhdlərini dayandırmalıdır. Bu, yalnız yeni qurbanlara səbəb olacaq və qan tökülməsinə gətirib çıxaracaqdır".

"Azərbaycan"

İqtisadi siyasətimizin əsas istiqamətləri - enerji, logistika, investisiya

Yaranan dünya düzəni dövlətlərarası münasibətlərdə yeni maraqların formalaşmasına səbəb olub. İndi əvvəllər olduğu kimi, siyasi münasibətlər deyil, iqtisadi maraqlar ön plandadır. Başqa sözlə, xarici siyasət iqtisadi əlaqələrin inkişafına xidmət edir.

Prezident İlham Əliyevin apardığı xarici siyasətdə həmin məqama xüsusi önəm verməsi də bununla bağlıdır. Dövlət başçısının son dövrlərdə iştirak etdiyi bütün tədbirlərdə enerji, logistika və investisiya sahəsində ölkəmizin milli maraqlarını önə çıxardığını görürük. Azərbaycanın təqdim etdiyi bu imkanlar beynəlxalq biznes dairələrinin də marağındadır. Bizimlə əməkdaşlıq edən ölkələrin siyasi rəhbərliyində bu sahədə fəallıq aydın görünür.

Avropa İttifaqı ilə Azərbaycanın münasibətlərində zaman-zaman müəyyən gərginliklər olması danılmaz faktıdır. Buna baxmayaraq, Avropanın aparıcı dövlətləri ölkəmizlə strateji tərəfdaş və əsas biznes ortağıdır. Bu gün ixracımız böyük hissesi "qoca qitə" dövlətləri Azərbaycanla ümid bəsləyir. O üz-

aparılır. Qitənin bəzi siyasi qurumlarının Azərbaycana qarşı qəbul etdikləri əsassız qərarları kəğız üzərində qalır. Yeni dövrlərin iqtisadi maraqları Avropanın korrupsiyalıq siyasi təşkilatlarının qərarlarından üstündür.

İndi Avropa özünü ön çətin iqtisadi dövrünü yaşayır. Qarşıdan qış gəlir, ehtiyat qaz anbarları demək olar ki, boşdur. Avropa ölkələri Rusiya qazından imtina etdikdən sonra digər mənbələrdən əldə etdiyi baha qazla iqtisadiyyatlarını inkişaf etdirə bilmir. Çarəsiz qalan "qoca qitə" dövlətləri Azərbaycana ümid bəsləyir. O üz-

dən bizdən təbii qaz istəyən ölkələrin sayı artır.

Azərbaycan siyasi sahədə olduğu kimi, iqtisadi münasibətlərdə də çoxvektorluğa üstünlük verir. Ölkəmizin Avropa ilə yanaşı, Suriyaya da qaz ixracı buna nümunədir. İqtisadi əlaqələrimizi genişləndirmək üçün bir sıra beynəlxalq layihələrdə iştirak etməyimiz, SOCAR-ın beynəlxalq arenada investor kimi fəaliyyətini genişləndirməsi iqtisadi siyasətimizin məramını digər mənbələrdən əldə etdiyi baha qazla iqtisadiyyatlarını inkişaf etdirə bilmir. Çarəsiz qalan "qoca qitə" dövlətləri Azərbaycana ümid bəsləyir. O üz-

Xarici əlaqələrimizin mərkəzində Azərbaycanın dünyanın ön önəmli logistika qovşağına çevrilməsi siyasəti durur. Bu gün ölkəmiz Asiyadan Avropa-ya uzanan Orta dənizdə mühüm qovşaq ölkə statusundadır.

Prezident İlham Əliyev Türkmənistanda Azərbaycan və Mərkəzi Asiya Dövlət Başçıları-
nın 8-ci Məşvərət görüşündə Orta dənizin region və dünya üçün əhəmiyyətini vurğulayaraq demişdir: "Xəzərin hər iki sahilindəki nəqliyyat infrastrukturunu Mərkəzi Asiyaya Azərbaycanla və daha sonra beynəlxalq bazarlarla birləşdirmək üçün çox mühüm əhəmiyyətə malikdir. Son illərdə nəqliyyat imkanlarımızı davamlı şəkildə genişləndiririk. Biz nəqliyyat infrastrukturuna, dəniz limanlarına, aeroportların, demir və avtomobil yollarının inkişafına böyük sərməyə qoymuşuq. Bu gün Xəzər dənizi vasitəsilə daşımaların həcmində əhəmiyyətli dərəcədə artım müşahidə edirik. Orta məqsədimiz bu marşrutları daha səmərəli və rəqabətədavamlı etməkdir. Paralel olaraq, "Rəqəmsal İpək yolu" layihəsi həyata keçirilir və Xəzər dənizinin dibi ilə fiber-optik xətlərin inkişafı

üçün işlər görülür. Orta dənizlə getdikcə daha mühüm əhəmiyyət kəsb edir - keçən il bu marşrut üzrə tranzit yükləşmələrin həcmi 10 faizdən çox, bu ilin ilk səkkiz ayında isə təxminən daha 20 faiz artıb".

Azərbaycan apardığı iqtisadi siyasətdə üç əsas məqama üstünlük verilir - enerji, logistika və investisiya qoyuluşu. Ölkəmizin qarşılıqlı investisiya qoyuluşunda yeni istiqamət Mərkəzi Asiya dövlətləridir. Prezident İlham Əliyev Türkmənistandakı görüşdə bu barədə geniş danışmışdır. Dövlətimizin başçısı bildirmişdir ki, Azərbaycanda Mərkəzi Asiya dövlətlərinin kapitalı ilə 400-dən çox şirkət fəaliyyət göstərir. Keçən il bu ölkələrlə ticarət dövriyyəsi 50 faiz artıb, Azərbaycan Qazaxistan, Özbəkistan və Qırğızıstanla birgə investisiya fondları yaradılıb. Bu fondların hər birinin kapitalı yüz milyonlarla dollar məbləğindədir. Təbii ki, fondların yaradılması ölkələrimiz arasında iqtisadi əlaqələri gücləndirəcək, yeni birgə layihələrin maliyyələşdirilməsinə imkan yaradacaq.

Rüstəm KAMAL, "Azərbaycan"

Təhsildə bərabərlik və dünyəvilik məktəb mühitinin əsas sütunlarıdır

Təhsil müəssisələri gələcəyimizi formalaşdırən, uşaqlara elmin, etik davranışların və mənəvi dəyərlərin aşılandığı müqəddəs ocaqlardır. Azərbaycan Konstitusiyaya əsasən, dünyəvi dövlətdir və bu fundamental prinsip ölkənin təlim-tərbiyə sisteminin də ana xəttini təşkil edir. Amma dünyəvi təhsil anlayışı dinə qarşı olmaq deyil, təhsil mühitini hər cür ideoloji və dini təsir vasitələrindən uzaq tutaraq tam tərəfsiz, obyektiv və elm yönümlü saxlamaq deməkdir. Məktəblərdə hər hansı dini təbliğatın aparılmasına yol verilməməsi təhsilin hamı üçün bərabər, ədalətli və sağlam şəraitdə həyata keçirilməsinin əsas zəmanətidir.

Danılmaz reallıqdır ki, multikulturalıq və tolerantlıq ilə dünyaya nümunə olan Azərbaycanda müxtəlif dini inanc sahiblərinin sərbəst ibadət etməsi, öz dini dəyərlərini yaşatması üçün hər cür şərait yaradılıb və vicdan azadlığı tam təmin olunub. Lakin bu da reallıqdır ki, orta məktəblər müxtəlif dünyagörüşünə və inanca mənsub olan bütün uşaqların eyni mühitdə toplaşdığı tərəfsiz bir elm məkanındır. Həm də bu səbəbdən sağlam təhsil mühitinin yaradılmasında və nizam-intizamın gücləndirilməsində vahid məktəbli geyiminin təbii xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Çünki vahid geyim forması təkə xarici görünüşü tənzimləyən qayda deyil, həmçinin şagirdlər arasında sosial bərabərliyi qoruyun vacib şərtidir. Oudur ki, Azərbaycanın ümumi təhsil müəssisələrində geyim qaydalarının hüquqi əsasları müəyyənləşdirilib. Nazirlər Kabinetinin 17 mart 2022-ci il tarixli 96 nömrəli qərarı ilə dövlət ümumi təhsil müəssisələri təhsilçilərinin geyim formalarının təsvirləri təsdiq edilib. Eləcə də müəllimlərin artıq müəyyən edilmiş geyim standartlarına uyğun olaraq tədris prosesində iştirakı, eləcə də şagirdlərin vahid geyim formasında dər-

sas dövrüdür. Əgər məktəblərdə dini və ya ideoloji təbliğata, fərqli görünüş nümayişlərinə icazə verilərsə, bu, uşaqlar arasında qütbləşməyə və ayrı-seçkilikə səbəb olar. Eyni zamanda dini və sosial baxımdan bir-birinə qarşı yadlaşmağa, noticədə təhsildən diqqətin yayınmasına gətirib çıxara bilər. Dünyəvilik prinsipi isə bu təbliğatın qarşısını alaraq məktəbi sırf təlim-tərbiyə ocağı kimi saxlayır.

Dünyəvi təhsil yanaşması həm də uşağın psixoloji müstəqilliyini qoruyur. Uşaq yetkinlik yaşına çatanda dünyəvi məktəbdə təhsil alır, fərdi keyfiyyətlərini inkişaf etdirir. Yetkinlik yaşına çatdıqdan sonra isə öz dini etiqadını və dünyagörüşünü tam şəkildə azad və sülh olaraq seçmək imkanına sahib olur.

O da gerçəklikdir ki, yalnız geyim qaydalarını tətbiq etməklə məktəblərdə tam mühit formalaşdırmaq mümkün de-

yl. Burada əsas məqsəd həmin qaydaların mahiyyətini şagirdlərə düzgün anlamaq, məktəb və valideynlər arasında sıx əməkdaşlığı və qarşılıqlı anlaşmanı təmin etməkdir. Məktəbin əsl uğuru şagirdlərin həm də necə düşündüyündə, mənəvi dəyərlərində və dürlüst davranışlarındadır. Bu baxımdan vahid geyim şagirdlərin hər birinin eyni hüquqlara malik olduğunu xatırladır.

Təhsildə dünyəvilik qorunması və sosial bərabərliyin təmin olunması həm müəllimlərin, həm məktəb rəhbərliyinin, həm də valideynlərin birgə məsuliyyətidir. Yalnız bu prinsiplərə əməl edildikdə məktəblərimizdə bilikli və yüksək insani keyfiyyətlərə malik gənclər yetişə bilər.

Yasəmən MUSAYEVA, "Azərbaycan"

Ölkəmizin turizm imkanları beynəlxalq səyahət peşəkarlarına təqdim ediləcək

Oktyabrın 29-da Bakıda "PATA Hosted Buyers Summit Bakı 2026" sammiti keçiriləcək. Tədbirdə Asiya-nın turizm bazarlarını təmsil edən şirkətlərin nümayəndələri ilə Azərbaycanın turizm sənayesi təmsilçiləri arasında görüşlər təşkil ediləcək.

Dövlət Turizm Agentliyi, tabeliyindəki Azərbaycan Turizm Bürosu (ATB) və Asiya-Sakit Okean Turizm Assosiasiyasının (PATA) birgə təşkilatçılığı ilə keçiriləcək tədbirin məqsədi Azərbaycan ilə Asiya-nın əsas turizm bazarları arasın-

da əlaqələrin genişləndirilməsi və ölkənin turizm imkanlarını beynəlxalq səyahət peşəkarlarına təqdim olunmasıdır.

Dövlət Turizm Agentliyindən aldığımız məlumata görə,

sammit çərçivəsində Çin, Malayziya, İndoneziya, Sinqapur, Yaponiya və Cənubi Koreyadan 50 turizm peşəkarının iştirakı ilə yerli turizm şirkətləri arasında B2B görüşlər keçirilə-

cək. Görüşlər zamanı əməkdaşlıq imkanlarının müzakirəsi və yeni işgüzar əlaqələrin qurulması nəzərdə tutulur.

Məlumatda qeyd olunub ki, tədbir 24-30 oktyabr tarixlərində təşkil olunacaq tanışlıq səfərinin proqramına daxildir. Səfər çərçivəsində iştirakçılar Bakı, Şamaxı, Qəbələ, Şəki və Qaxda olacaq. Azərbaycanın tarixi-mədəni irsi, təbii resursları, qonaqpərvərlik ənənələri və turizm infrastrukturunu ilə tanış olacaqlar.

Dövlət Turizm Agentliyindən o da bildirilib ki, proqram zamanı Azərbaycanın İpək yolu irsi, dağ və təbiət turizmi, işgüzar (MICE) turizm, "Umrah

Plus" proqramları və fərdiləşdirilmiş səyahət imkanları təqdim ediləcək. Həmçinin Azərbaycanın qonşu ölkələrlə birlikdə çox-ölkəli Qafqaz turizm marşrutlarına daxil edilməsi imkanları müzakirəyə çıxarılacaq.

"PATA Hosted Buyers Summit Bakı 2026" yerli turizm şirkətlərinin Asiya bazarlarını geniş təmsil edən peşəkarlarla birbaşa əlaqələr qurmasına, əməkdaşlıq imkanlarını genişləndirməsinə və Azərbaycan turizm məhsullarının beynəlxalq səyahət proqramlarında təşviqinə xidmət edəcək.

Zöhrə FƏRƏCOVA, "Azərbaycan"

